

Δήμος Αρταίων
Αρ.Πρ. : 33245 / Οικ.
Ημ.Πρ. : 17/08/2026

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

**ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΟΥ
ΚΑΤΩ¹ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΟΥ Ν. 4412/2016
ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΤΗΝ ΠΛΕΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΥΣΑ ΑΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΑΠΟΨΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΤΙΜΗ**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
²ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΑΦΜ: 997681820
Κωδικός Ηλεκτρονικής Τιμολόγησης:
1007.E81901.0001

ΕΡΓΟ:

Κατασκευή Δημοτικού Κέντρου
Επανάχρησης Υλικών στο
πλαίσιο της πράξης RE-USE

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: ³

Πράξη RE-USE, Interreg,
Ευρωπαϊκή Εδαφική
Συνεργασία 2021-2027, Ελλάδα
- Ιταλία 2021-2027,
2025ΕΠ61830004
MIS 6006445

**Δ Ι Α Κ Η Ρ Υ Ξ Η Α Ν Ο Ι Κ Τ Η Σ Δ Ι Α Δ Ι Κ Α Σ Ι Α Σ
Μ Ε Σ Ω Τ Ο Υ Ε Θ Ν Ι Κ Ο Υ Σ Υ Σ Τ Η Μ Α Τ Ο Σ
Η Λ Ε Κ Τ Ρ Ο Ν Ι Κ Ω Ν Δ Η Μ Ο Σ Ι Ω Ν Σ Υ Μ Β Α Σ Ε Ω Ν
(Ε . Σ . Η . Δ Η . Σ .)
Γ Ι Α Τ Η Ν Ε Π Ι Λ Ο Γ Η Α Ν Α Δ Ο Χ Ο Υ Κ Α Τ Α Σ Κ Ε Υ Η Σ
Ε Ρ Γ Ο Υ**

⁴ Ο Δήμος Αρταίων

Δ ι α κ η ρ ύ σ σ ε ι

ανοικτή διαδικασία για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου:

Κατασκευή Δημοτικού Κέντρου Επανάχρησης Υλικών στο πλαίσιο της πράξης RE-USE

**Εκτιμώμενης αξίας 201.612,90 Ευρώ
(πλέον Φ.Π.Α. 24%),**

CPV: Εργασίες κατασκευής κτιρίων (45210000-2)

που θα διεξαχθεί σύμφωνα με:

α) τις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147) και β) τους όρους της παρούσας

Πίνακας περιεχομένων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	4
Άρθρο 1 Κύριος του Έργου/ Αναθέτουσα Αρχή/ Στοιχεία επικοινωνίας	4
Άρθρο 2: Έγγραφα της σύμβασης και τεύχη	4
Άρθρο 2 Α: Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης	6
Άρθρο 3: Ηλεκτρονική υποβολή φακέλου προσφοράς	6
Άρθρο 4: Διαδικασία ηλεκτρονικής αποσφράγισης και αξιολόγησης των προσφορών - Κατακύρωση - Σύναψη σύμβασης/ Προδικαστική Προσφυγή/ Προσωρινή δικαστική προστασία	9
Άρθρο 5: Έγγραφα της σύμβασης κατά το στάδιο της εκτέλεσης/ Σειρά ισχύος.....	18
Άρθρο 6: Γλώσσα διαδικασίας	18
Άρθρο 7: Εφαρμοστέα νομοθεσία	19
Άρθρο 8: Χρηματοδότηση του Έργου, Φόροι, Δασμοί, κ.λπ.- Πληρωμή Αναδόχου	21
Άρθρο 9: Συμπλήρωση – αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών.....	22
Άρθρο 10: Απόφαση ανάληψης υποχρέωσης – Έγκριση δέσμευσης πίστωσης.....	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	24
Άρθρο 11: Τίτλος, προϋπολογισμός, τόπος, περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου	24
Άρθρο 12: Προθεσμία εκτέλεσης του έργου	27
Άρθρο 13: Διαδικασία σύναψης σύμβασης - Όροι υποβολής προσφορών.....	27
Άρθρο 14: Κριτήριο Ανάθεσης	27
Άρθρο 15: Εγγύηση συμμετοχής	27
Άρθρο 16: Χορήγηση Προκαταβολής – Εγγύηση Προκαταβολής - Ρήτρα πρόσθετης καταβολής (Πριμ).....	29
Άρθρο 17: Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης και λειτουργίας του έργου	29
Άρθρο 17Α: Έκδοση εγγυητικών.....	30
Άρθρο 18: Ημερομηνία και ώρα λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών - αποσφράγισης	31
Άρθρο 19: Χρόνος ισχύος προσφορών	31
Άρθρο 20: Δημοσιότητα/ Δαπάνες δημοσίευσης.....	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	33
Άρθρο 21: Δικαιούμενοι συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης σύμβασης.....	33
Άρθρο 22: Κριτήρια ποιοτικής επιλογής	33
Άρθρο 23: Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής.....	41
Άρθρο 24 : Περιεχόμενο Φακέλου Προσφοράς	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄	54
Άρθρο 25: Υπεργολαβία	54
Άρθρο 25Α : Εφαρμοστέο Δίκαιο- Επίλυση Διαφορών	54
Άρθρο 26 : Διάφορες ρυθμίσεις	55

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**Άρθρο 1 Κύριος του Έργου/ Αναθέτουσα Αρχή/ Στοιχεία επικοινωνίας****1.1**

Αναθε τουσα αρχη **Δήμος Αρταίων**

Αριθμο ς Φορολογικου Μητρω ου (Α.Φ.Μ.) **997681820**

Κωδικο ς αναθε τουσας αρχη ς για ηλεκτρονικη τιμολο γηση **1007.E81901.0001⁵**

Οδο ς : **Περιφερειακή Οδός & Αυξεντίου**

Ταχ.Κωδ. : **47132**

Τηλ. : **2681362253**

Γενικη Διευ θυνσι
στο Διαδι κτυο

(URL): **www.arta.gr**

E-Mail : **papalamprou@arta.gr**

Πληροφορι ες: **2681362253**

1.2 Εργοδο της η Κυ ριος του Έργου **Δήμος Αρταίων**

1.3 Φορε ας κατασκευη ς του ε ργου **Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών**

1.4 Προι σταμε νη Αρχη **Δήμος Αρταίων**

1.5 Διευθ νουσα Υπηρεσια: **Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών**

1.6 Αρμο διο Τεχνικο Συμβου λιο **Τεχνικό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων Περιφέρειας Ηπείρου**

1.7 Αποφαινο μενο ο ργανο επι ενστα σεων στο στα διο της εκτε λεσης **Δήμος Αρταίων**

Εφο στον οι ανωτε ρω υπηρεσι ες μεταστεγασου ν κατα τη δια ρκεια της διαδικασι ας συ ναψης η εκτε λεσης του ε ργου, υποχρεου νται να δηλω σου ν α μεσα τα νε α τους στοιχει α στους προσφε ροντες η στον ανα δοχο.

Εφο στον οι ανωτε ρω υπηρεσι ες η /και τα αποφαινο μενα ο ργανα του Φορε α Κατασκευη ς καταρτηθου ν, συγχωνευτου ν η με οποιονδη ποτε τρο πο μεταβι βου ν κατα τη δια ρκεια της διαδικασι ας συ ναψης η εκτε λεσης του ε ργου, υποχρεου νται να δηλω σου ν α μεσαστους προσφε ροντες (με σω της λειτουργικη τητας της «Επικοινωνι ας» του υποσυστη ματος) η στον ανα δοχο τα στοιχει α των υπηρεσιω ν η αποφαινο μενων οργα νω ν α οποι α κατα τον νο μο αποτελου ν καθολικο δια δοχο των εν λο γω οργα νων που υπεισε ρχονται στα δικαιω ματα και υποχρεω σεις τους.

Άρθρο 2: Έγγραφα της σύμβασης και τεύχη

2.1 Τα ε γγραφα της συ μβασης κατα την ε ννοια της περιπτ. 14⁶ της παρ. 1 του α ρθρου 2 του ν. 4412/2016, για τον παρο ντα ηλεκτρονικο διαγωνισμο, ει ναι τα ακο λουθα

α) η παρου σα διακη ρυξη,

β) το Ευρωπαι κο Ενιαι ο Έγγραφο Συ μβασης (ΕΕΕΣ)

γ) το ε ντυπο οικονομικη ς προσφορα ς, ο πως παρα γεται απο ην ειδικη ηλεκτρονικη φο ρμα του υποσυστη ματος ΕΣΗΔΗΣ Δημο σια Έργα

δ) ο πρου πολογισμο ς δημοπρα τησης,

ε) το τιμολο γιο δημοπρα τησης,

στ) η ειδικη συ γγραφη υποχρεω σεων,

ζ) η τεχνικη συ γγραφη υποχρ ωσεων

η) το τευ χος συμπληρωματικω ν τεχνικω ν προδιαγραφω ν **(ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ)**,

θ) το υπο δειγμα **(ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ)⁸**,

ι) το τευ χος τεχνικη ς περιγραφη ς,

ια) η τεχνικη μελε τη,

ιβ) τυχο ν συμπληρωματικε ς πληροφορι ες και διευκρινι σεις που θα παρασχεθου ν απο την αναθε τουσα

αρχή επί των ανωτέρω
ι) (ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ)⁹

2.2 Προσφέρεται ελεύθερη, πλήρης, άμεση και δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης¹⁰ στον ειδικό, δημοσία πρόσβασιμο, χωρήλεκτρονικό διαγωνισμό της Διαδικτυακής Πύλης Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθευτή του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ www.promitheus.gov.gr ή www.eprocurement.gov.gr και είναι απευθείας πρόσβασιμα μέσω του URL. <http://pwgopendata.eprocurement.gov.gr/actSearchErgwn/resources/search/222070>

Στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής (εφόσον διατεταγμένα) υπάρχει σχετική ενημέρωση με αναφορά στον συστημικό αριθμό διαγωνισμού και διασύνδεση στον ανωτέρω ψηφιακό χώρο του ΕΣΗΔΗΣ - ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ.

Κάθε ειδους επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών πραγματοποιείται μέσω της διαδικτυακής Πύλης www.promitheus.gov.gr ή www.eprocurement.gov.gr του «ΟΠΣ- Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ».

11 12

2.3 Αιτήματα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών διευκρινίσεων επί των εγγράφων της σύμβασης υποβάλλονται από πιστοποιημένους οικονομικούς φορείς, δηλαδή από εκείνους που διαθέτουν σχετικά διαπιστευτήρια (όνομα χρήστη και κωδικός πρόσβασης) τα οποία τους έχουν χορηγηθεί μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία». Οι συμπληρωματικές πληροφορίες (διευκρινίσεις) παρέχονται μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ- Δημοσία Έργα και της κατάλληλης αναρτήσης αυτών κατά περίπτωση στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμενα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού» ή «Συνημμενα Ηλεκτρονικής Προσκλησης Υποβολής Δικαιολογητικών/Αιτήσης Συμμετοχής» προκειμένου να είναι ελθέτως πρόσβασιμα μέσω της Διαδικτυακής Πύλης του Συστήματος.¹³

Εφόσον έχουν ζητηθεί εγκαίρως, ή τώως την 07/09/2026¹⁴, η αναθέτουσα αρχή παρέχει σε όλους τους προσφέροντες που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης σύμβασης συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τα έγγραφα της σύμβασης, το αργότερα στις 11/09/2026¹⁵.

Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, ούτως ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση του συνόλου των αναγκαίων πληροφοριών για τη καταρτίσιμη των προσφορών στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν, για οποιονδήποτε λόγο, προσθετέες πληροφορίες, αν και ζητηθηκαν από τον οικονομικό φορέα εγκαίρως δεν έχουν παρασχεθεί το αργότερα στις (4) ημέρες πριν από την προθεσμία που ορίζεται για την παραλαβή των προσφορών,
- β) όταν τα έγγραφα της σύμβασης υφίστανται σημαντικές αλλαγές.

Η διάρκεια της παράτασης θα είναι ανάλογη με τη σπουδαιότητα των πληροφοριών που ζητηθηκαν ή των αλλαγών.

Όταν οι προσθετέες πληροφορίες δεν έχουν ζητηθεί εγκαίρως ή δεν έχουν σημασία για την προετοιμασία κατάλληλων προσφορών, η παράταση της προθεσμίας εναποκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής.

Η αναθέτουσα αρχή, με απόφαση της, στην οποία αναφέρονται οι σχετικοί λόγοι, δύναται να παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

2.4 Τροποποίηση των όρων της διαγωνιστικής διαδικασίας (π.χ. αλλαγή/μετάθεση της καταληκτικής

ημερομηνίας υποβολής προσφορών, καθώς και σημαντικές αλλαγές των εγγράφων της σύμβασης, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο), δημοσιεύονται στο ΚΗΜΔΗΣ¹⁶.

Άρθρο 2 Α: Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης

Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι:

α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας και έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους ¹⁷.

β) δεν θα ενεργήσουν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, αλλά και κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν και

γ) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διαφυλάξουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοιες από την αναθέτουσα αρχή.

Άρθρο 3: Ηλεκτρονική υποβολή φακέλου προσφοράς

3.1. Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερομένους ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, με την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζεται στο άρθρο 18 της παρούσας διακήρυξης ηλεκτρονικού φακέλου του υποσυστήματος «ΕΣΗΔΗΣ- ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ» και υπογράφονται, τουλάχιστον με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, η οποία υποστηρίζεται από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016¹⁸.

Για τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία οι ενδιαφερομένοι οικονομικοί φορείς ακολουθούν τη διαδικασία εγγραφής του άρθρου 5 παρ. 1.2 έως 1.4 της Κοινής Υπουργικής Αποφασιστικής Συμβουλίας τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στην ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών, και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.) (εφεξής «ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα»).

Η ένωση οικονομικών φορέων υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά, σύμφωνα με τα ανωτέρω, είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ένωση, είτε από εκπροσώπους τους, νομίμως εξουσιοδοτημένο. Στην προσφορά προσδιορίζεται η εκταση και το είδος της συμμετοχής καθώς και με τους της ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής. Η εν λόγω δήλωση περιλαμβάνεται καταρχήν στο ΕΕΕΣ (Μέρος II. Ενότητα) και μπορεί να διευκρινίζεται στη συνοδευτική του υπεύθυνη δήλωση που δύνανται να υποβάλλουν τα μέλη της ένωσης ή δε εξουσιοδοτησή χορηγείται με προσφοροεγγραφο παροχής πληρεξουσιοτήτας, (ιδιωτικό συμφωνητικό σύστασης ένωσης οικονομικών φορέων/ ορισμού κοινού εκπροσώπου τους ή αντιστοίχα πρακτικά των διοικητικών συμβουλίων των μελών της ένωσης), το οποίο (εγγραφο) πρέπει να υποβάλλεται με την προσφορά.

3.2 Στον ηλεκτρονικό φάκελο προσφοράς περιέχονται:

- (α) ένας (υπο)φάκελος, με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής».
- (β) ένας (υπο)φάκελος, με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά».

3.3 Από τον προσφέροντα σημαίνονται, με χρήση του σχετικού πεδίου του υποσυστήματος, κατά τη σύνταξη της προσφοράς, τα στοιχεία που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του ν. 4412/2016.

Στην περίπτωση αυτή, ο προσφέρων υποβάλλει στον οικείο (υπο)φάκελο σχετική αιτιολόγηση με τη μορφή ψηφιακά υπογεγραμμένου αρχείου pdf, αναφέροντας ρητά όλες τις διατάξεις νόμου ή διοικητικές πράξεις που επιβάλλουν την εμπιστευτικότητα της συγκεκριμένης πληροφορίας, ως συνημμένο της ηλεκτρονικής προσφοράς του. Δεν χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικές, πληροφορίες σχετικά με τις τιμές μονάδας, τις προσφερόμενες ποσότητες και την οικονομική προσφορά.

3.4 Στην περίπτωση της υποβολής στοιχείων με χρήση μορφότυπου φακέλου συμπιεσμένων ηλεκτρονικών αρχείων (π.χ. ηλεκτρονικό αρχείο με μορφή ZIP), όσα στοιχεία επιθυμεί ο προσφέρων να χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικά, σύμφωνα με τα ανωτέρω, πρέπει να τα υποβάλλει ως χωριστά ηλεκτρονικά αρχεία σε μορφή Portable Document Format (PDF) ή ως χωριστό ηλεκτρονικό αρχείο μορφότυπου φακέλου συμπιεσμένων ηλεκτρονικών αρχείων.

3.5 Ο χρήστης-οικονομικός φορέας υποβάλλει τους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του υποσυστήματος, όπως περιγράφεται κατωτέρω:

α) Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο, με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής», είναι τα οριζόμενα στο άρθρο 24.2 της παρούσας, υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF) και γίνονται αποδεκτά, ανά περίπτωση, σύμφωνα με την παρ. β του άρθρου 4.2. της παρούσας.

β) Το αργότερο πριν από την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών που ορίζεται στο άρθρο 18 της παρούσας, προσκομίζονται στην αναθέτουσα αρχή²⁰, με ευθύνη του οικονομικού φορέα, οι πρωτότυπες εγγυήσεις συμμετοχής, πλην των εγγυήσεων που εκδίδονται ηλεκτρονικά, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη²¹.

Οι ανωτέρω πρωτότυπες εγγυητικές επιστολές συμμετοχής προσκομίζονται σε κλειστό φάκελο, στον οποίο αναγράφεται, τουλάχιστον, ο αποστολέας, τα στοιχεία του παρόντος διαγωνισμού και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού.

Οι πρωτότυπες εγγυήσεις συμμετοχής προσκομίζονται είτε με κατάθεση του ως άνω φακέλου στην υπηρεσία πρωτοκόλλου της αναθέτουσας αρχής είτε με την αποστολή του ταχυδρομικώς, επί αποδείξει. Το βάρος απόδειξης της έγκαιρης προσκόμισης φέρει ο οικονομικός φορέας. Το εμπρόθεσμο αποδεικνύεται με τον αριθμό πρωτοκόλλου είτε με την επίκληση του σχετικού αποδεικτικού αποστολής, ανά περίπτωση.

Στην περίπτωση αποστολής του φακέλου της εγγύησης συμμετοχής ταχυδρομικώς, ο οικονομικός φορέας, εφόσον δεν διαθέτει αριθμό έγκαιρης εισαγωγής του φακέλου του στο πρωτόκολλο της αναθέτουσας αρχής, αναρτά, το αργότερο έως την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών, μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνία», το σχετικό αποδεικτικό στοιχείο προσκόμισης (αποδεικτικό κατάθεσης σε υπηρεσίες ταχυδρομείου-ταχυμεταφορών), προκειμένου να ενημερώσει

την αναθέτουσα αρχή σχετικά με την (εμπρόθεσμη) προσκόμιση της εγγύησης συμμετοχής του στον παρόντα διαγωνισμό.

γ) Οι προσφέροντες συντάσσουν την οικονομική τους προσφορά, συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του υποσυστήματος.

δ) Οι προσφέροντες δύνανται να προβαίνουν, μέσω των λειτουργιών του υποσυστήματος, σε εκτύπωση ελέγχου ομαλότητας των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης, ανά ομάδα εργασιών, στην περίπτωση υποβολής προσφοράς με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης, κατ' εφαρμογή της παρ. 2α του άρθρου 95 του ν. 4412/2016²².

ε) Στη συνέχεια, οι προσφέροντες παράγουν από το υποσύστημα τα ηλεκτρονικά αρχεία [«εκτυπώσεις» των Δικαιολογητικών Συμμετοχής και της Οικονομικής Προσφοράς τους σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF)]. Τα αρχεία αυτά γίνονται αποδεκτά, εφόσον φέρουν, τουλάχιστον, προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, η οποία υποστηρίζεται από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό και επισυνάπτονται στους αντίστοιχους (υπο)φακέλους της προσφοράς. Κατά τη συστημική υποβολή της προσφοράς το υποσύστημα πραγματοποιεί αυτοματοποιημένους ελέγχους επιβεβαίωσης της ηλεκτρονικής προσφοράς σε σχέση με τα παραχθέντα ηλεκτρονικά αρχεία (Δικαιολογητικά Συμμετοχής και Οικονομική Προσφορά) και εφόσον οι έλεγχοι αυτοί αποβούν επιτυχείς η προσφορά υποβάλλεται στο υποσύστημα. Διαφορετικά, η προσφορά δεν υποβάλλεται και το υποσύστημα ενημερώνει τους προσφέροντες, με σχετικό μήνυμα σφάλματος στη διεπαφή του χρήστη των προσφερόντων, προκειμένου οι τελευταίοι να προβούν στις σχετικές ενέργειες διόρθωσης.

στ) Εφόσον οι οικονομικοί όροι δεν έχουν αποτυπωθεί στο σύνολό τους στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του υποσυστήματος, οι προσφέροντες επισυνάπτουν τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία, σύμφωνα με τα ανωτέρω, στην περίπτωση ε²³.

ζ) Από το υποσύστημα εκδίδεται ηλεκτρονική απόδειξη υποβολής προσφοράς, η οποία αποστέλλεται στον οικονομικό φορέα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Στις περιπτώσεις που με την προσφορά υποβάλλονται δημοσια ή /και ιδιωτικά έγγραφα, είτε έχουν παραχθεί από τον ίδιο τον προσφέροντα είτε από τρίτους, αυτά γίνονται αποδεκτά, ανα περίπτωση, σύμφωνα με την παρ. β του άρθρου 4.2 της παρούσας²⁴.

η) Έως την ημέρα και ώρα αποσφράγισης των προσφορών, προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε κλειστό φακέλο, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού του παρούσας διαγωνισμού, τυχόν στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς του, η τοις αμοιβαίως «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» και «Οικονομική Προσφορά», τα οποία απαιτείται να προσκομιστούν σε πρωτότυπη ή ακριβή αντιγραφή²⁵.

Ενδεικτικά, τα στοιχεία και δικαιολογητικά είναι:

i) η πρωτότυπη εγγυητική επιστολή συμμετοχής, πλην των περιπτώσεων που αυτή εκδίδεται ηλεκτρονικά, αλλιώς η προσφορά απορρίπτεται ως απαραδεκτή, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 4.1. γ) της παρούσας,

ii) αυτά που δεν υπαγονται στις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2690/1999 (ενδεικτικά συμβολαιογραφικές εννοκές βεβαιώσεις ή λοιπά συμβολαιογραφικά έγγραφα),

iii) ιδιωτικά έγγραφα τα οποία δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο ή δεν φέρουν θεωρήση από υπηρεσίες και φορείς της περιπτώσεως της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 ή δεν συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση για την ακρίβειά τους, καθώς και

iv) αλλοδαπα δημοσια εντυπα εγγραφα που φεουν την επισημειωση της Χαρα (Apostille), η προξενικη θεωρηση και δεν εχουν επικυρωθει απο δικημο.

Σε περιπτωση μη υποβολης ενος η περισσοτερων απο τα ως ανω στοιχεια και δικαιολογητικα που υποβαλλονται σε εντυπη μορφη, πλην της πρωτοτυπης εγγυησης συμμετοχης, δυναται να συμπληρωνονται και να υποβαλλονται συμφωνα με το αρθρο 102 του ν. 4412/2016.

3.6 Απόσυρση προσφοράς

Οι προσφέροντες δύνανται να ζητήσουν την απόσυρση υποβληθείσας προσφοράς, πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, με έγγραφο αίτημά τους προς την αναθέτουσα αρχή, σε μορφή ηλεκτρονικού αρχείου Portable Document Format (PDF)²⁶ που υποβάλλεται σύμφωνα με τις περ. ii) ή iv) της παρ. β του άρθρου 4.2. της παρούσας²⁷, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος. Πιστοποιημένος χρήστης της αναθέτουσας αρχής, χωρίς να απαιτείται απόφαση της τελευταίας, προβαίνει στην απόρριψη της σχετικής ηλεκτρονικής προσφοράς στο υποσύστημα πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της προσφοράς. Κατόπιν, ο οικονομικός φορέας δύναται να υποβάλει εκ νέου προσφορά, μέσω του υποσυστήματος, έως την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.

Άρθρο 4: Διαδικασία ηλεκτρονικής αποσφράγισης και αξιολόγησης των προσφορών - Κατακύρωση - Σύναψη σύμβασης/ Προδικαστική Προσφυγή/ Προσωρινή δικαστική προστασία

4.1 Ηλεκτρονική Αποσφράγιση/ Αξιολόγηση/ Έγκριση πρακτικού

α) Μετα την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, όπως ορίζεται στο άρθρο 18 της παρούσας, και πριν την ηλεκτρονική αποσφράγιση πιστοποιημένος χρήστης της αναθέτουσας αρχής μεταβιβάζει την αρμοδιότητα διαχείρισης του ηλεκτρονικού διαγωνισμού σε πιστοποιημένο χρήστη της Επιτροπής Διαγωνισμού.

β) Η αναθέτουσα αρχή διαβιβάζει στον Πρόεδρο της Επιτροπής Διαγωνισμού τους κλειστούς φακέλους με τις πρωτοτυπες εγγυήσεις συμμετοχής που έχουν προσκομιστεί πριν από την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών που ορίζονται, στο άρθρο 18 της παρούσας.

Η Επιτροπή Διαγωνισμού²⁸, κατά την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται στο άρθρο 18, προβαίνει σε ηλεκτρονική αποσφράγιση του υποφακέλου Δικαιολογητικά Συμμετοχής και του υποφακέλου “Οικονομική Προσφορά”, χωρίς να παρέχει στους προσφερόντες πρόσβαση στα υποβληθέντα δικαιολογητικά συμμετοχής ή στις υποβληθείσες οικονομικές προσφορές.

γ) Μετά την ως ανω αποσφράγιση, και πριν την έκδοση οποιασδήποτε απόφασης σχετικά με την αξιολόγηση των προσφορών της παρούσας, η Επιτροπή Διαγωνισμού, προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες²⁹:

i) αναρτά στον ηλεκτρονικό χώρο Συνήμμενα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού, τον σχετικό κατάλογο προσφερόντων, όπως αυτός παραγεται από το υποσύστημα, με δικαιώμα πρόσβασης μόνο στους προσφερόντες

ii) ελέγχει εάν προσκομίστηκαν οι απαιτούμενες πρωτοτυπες εγγυητικές επιστολές συμμετοχής σύμφωνα με την παρ.3.5 περ. β) του άρθρου 3 της παρούσας. Η προσφορά οικονομικού φορέα που παρέλειψε είτε να προσκομίσει την απαιτούμενη πρωτοτυπή εγγυήση συμμετοχής, σερππτωση υποβολής εγχαρτης εγγυησης συμμετοχής, εινα υποβάλει την απαιτούμενη εγγυήση ηλεκτρονική

ε κδοσης στον οικειο ηλεκτρονικο (υποφάκελο μεχρι την καταληκτικη ημερομηνια υποβολης των προσφορων, απορριπτεται ως απαραδεκτη, μετα απο γνωμη της Επιτροπης Διαγωνισμού, η οποια συντασσει πρακτικογια τα αποτελεσματα του ανωτερω ελεγχου και υποβαλλει στην αναθετουσα αρχη το σχετικο ηλεκτρονικο αρχειο, ως “εσωτερικο”, μεσω της λειτουργιας “επικοινωνι α” του υποσυστηματος, προς εγκριση για τη ληψη αποφασης απριψης της προσφορας, συμφωνα με την παρ. 1 του αρθρου 72 του ν. 4412/2016.

Μετα την εκδοση της αποφασης εγκρισης του ανωτερω πρακτικου για την απορριψη της προσφορας, η αναθετουσα αρχη κοινοποιει την αποφαση σε ολους τους προσφεροντες.

Η αποφαση απορριψης της προσφορας εκδιδεται πριν την εκδοση οποιασδηποτε αλλης αποφασης σχετικα με την αξιολογηση των προσφορων της παρουςας διαδικασιας³⁰

iii) Στη συνεχεια διαβιβαζει τον σχετικο καταλογο προσφεροντων, κατα σειρα μειοδοσιας την αναθετουσα αρχη και στους προσφεροντες, προκειμεν να λαβουν γνωση και τον αναρτα στον ηλεκτρονικο χωρο «Συνημμενα Ηλεκτρονικου Διαγωνισμού», με δικαιωμα προσβασης μονο στους προσφεροντες.

δ) Περαιτερω, η Επιτροπη Διαγωνισμού προβαινει, κατα σειρα μειοδοσιας, σε ελεγχο της ολολης και αριθμητικης αναγραφης των επιμερους ποσοστων εκπτωσης και της ομαλης μεταξυ τους σχεσης, βασει της παραγωγης σχετικου ψηφιακου αρχιου, μεσα απο το υποσυστημα.

Για την εφαρμογη του ελεγχου ομαλοτητας, χρησιμοποιειται απο την Επιτροπη Διαγωνισμού η εκπτωση προσφορας (Εμ), συμφωνα με τα οριζομενα στα αρθρα 95 και 98 του ν. 4412/2016

ε) Όλες οι οικονομικες προσφορες, μετα τις τυχον αναγκαιες διορθωσεις, καταχωριζονται, κατα τη σειρα μειοδοσιας, στο πρακτικο της επιτροπης.

στ) Ακολουθως την ιδια ημερα η Επιτροπη Διαγωνισμού ελεγει τα δικαιολογητικα συμμετοχης του αρθρου 24.2 της παρουςας, κατα τη σειρα της μειοδοσιας, αρχιζοντας απο τον πρωτο μειοδοτη. Αν η ολοκληρωση του ελεγχου αυτου δεν ειναι δυνατη την ιδια μερα, λογω του μεγαλου αριθμου των προσφορων, ελεγχονται τουλαχιστον οι δεκα (10) πρωτες κατα σειρα μειοδοσιας προσφορες. Στην περιπτωση αυτη η διαδικασια συνεχιζεται τις επομενες εργασιμες ημερες.

ζ) Η Επιτροπη Διαγωνισμού, παραλληλα με τις ως ανω ενεργειες, επικοινωνει με τους εκδοτες που αναγραφονται στις υποβληθεισες εγγυητικες επιστολες, προκειμεν να διαπιστωσει την εγκυροτητα τους.³² Αν διαπιστωθει πλαστοτητα εγγυητικης επιστολης υποψηφιους αποκλειεται απο τον διαγωνισμο και υποβαλλεται μηνυτηρια αναφορά στον αρμοδιο διασκαγγεα

η) Η περιγραφομενη διαδικασια καταχωρειται στο πρακτικο της Επιτροπης Διαγωνισμού η σε παραρημα του, που υπογραφεται απο τον Προεδρο και τα μελη της.

Ως ασυνθηθιστα χαμηλες προσφορες στεκμαιρονται οικονομικες προσφορες που εμφανιζουν απο κλησ μεγαλυτερη των δεκα (10) ποσοστιαων μοναδων απο τον μεσοορο του συνολου των εκπτώσεων των παραδεκτων προσφορων που υποβληθηκαν.

Η αναθετουσα αρχη δυναται να κρινει οτι συνιστουν ασυνθηθιστα χαμηλες και προσφορες με μικροτερη η καθολου απο κλησ απο το ως ανω οριδ³³.

Στις παραπανω περιπτωσεις, η αναθετουσα αρχη απαιτει απο τους οικονομικους φορεις να εξηγησουν την τιμη η το κοστος που προτεινουν στην προσφορα τους, εντος αποκλειστικης προθεσμιας εικοσι (20) ημερων απο την κοινοποιηση της σχετικης προσκλησης οποια αποστελλεται μεσω της λειτουργιας «Επικοινωνι α» του υποσυστηματος.

RE-USE

Αν οικονομικός φορέας δεν ανταποκριθεί στη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής εντός της ανω προθεσμίας και δεν υποβάλει εξηγήσεις, η προσφορά του απορρίπτεται ως μη κανονική και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Αν οι εξηγήσεις δεν γίνουν αποδεκτές, η προσφορά απορρίπτεται, ωστόσο δεν καταπίπτει η εγγυητική επιστολή συμμετοχής.

Οι παρεχόμενες εξηγήσεις του οικονομικού φορέα, οι οποίες ~~υ~~βάλλονται, ομοίως, με σω της λειτουργίας «Επικοινωνία», ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών ~~β~~ασει των οποίων ο προσφέρων διαμόρφωσε την προσφορά του, αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ'ολή τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα αναλυτικά αναφερόμενα στα άρθρα 88 και 89 του ν. 4412/2016

Η Επιτροπή Διαγωνισμού ολοκληρώνει τη συνταξη του σχετικού πρακτικού με το αποτέλεσμα της διαδικασίας και υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή το σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, «έξωτερικό», προς έγκριση, μεταβιβάζοντας παράλληλα εκ νέου την αρμοδιότητα διαχείρισης του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στον αρμόδιο πιστοποιημένο χρήστη της αναθέτουσας αρχής.

Η αποδοχή ή απορρίψη των εξηγήσεων των οικονομικών φορέων, κατόπιν γνώμης της Επιτροπής Διαγωνισμού³⁴, η οποία περιλαμβάνεται στο ως άνω πρακτικό, ενσωματώνεται στην απόφαση της επομένης περιπτώσεως (θ). Για την εξέταση των εξηγήσεων δύνανται να συγκροτούνται και εκτακτές επιτροπές ή ομάδες εργασίας ~~α~~φάτα τα οριζόμενα στην παρ.3 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016.

θ) Στη συνέχεια, η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί την απόφαση έγκρισης του πρακτικού σε όλους τους προσφέροντες, εκτός αυτών οι οποίοι αποκλείστηκαν οριστικά, λόγω μη υποβολής προσκόμισης της πρωτοτύπης εγγυήσης συμμετοχής, σύμφωνα με την περίπτωση (γ) της παρούσας παραγράφου ~~4.1~~ και παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα δικαιολογητικά συμμετοχής και στις οικονομικές προσφορές των λοιπών προσφερόντων. Κατά της απόφασης αυτής χωροπροδικαστική προσφυγή, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο ~~4.3~~ της παρούσης.

ι) Επίσημαί νεται, τέλος, ο τίτλος περιπτώσεως που οι προσφορές έχουν την ίδια ακριβή τιμή (ισοτιμές), η αναθέτουσα αρχή επιλέγει τον (προσωρινό) αναδόχο με κλήρωση μεταξύ των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν ισοτιμές προσφορές. Η κλήρωση γίνεται ενώπιον της Επιτροπής Διαγωνισμού και παρουσιάζονται των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν τις ~~α~~τιμές προσφορές, σε ημέρα και ώρα που θα τους γνωστοποιηθεί με σω της λειτουργίας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος. Τα αποτελέσματα της ως άνω κλήρωσης ενσωματώνονται, ομοίως, στην απόφαση της προηγούμενης περιπτώσεως (θ).

4.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/ Κατακύρωση/ Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης

α) Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί, στο πλαίσιο της παρούσας ηλεκτρονικής διαδικασίας συναψής σύμβασης και με σω της λειτουργίας «Επικοινωνία», τον προσωρινό αναδόχο να υποβάλει εντός προθεσμίας δεκά (10) ημερών³⁵ από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης, τα προβλεπόμενα στο άρθρο 23 της παρούσας ~~α~~ποδεικτικά μεσα (δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου) και τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης³⁶ προσωρινού αναδόχου δύνανται να υποβάλει, εντός της ως άνω προθεσμίας, αιτήματα, συνοδευόμενο από αποδεικτικά έγγραφα που βεβαιώνουν ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου. Στην περίπτωση αυτή η αναθέτουσα αρχή παρατηρεί τη σχετική προθεσμία έως ότου τα αιτηθέντα δικαιολογητικά χορηγηθούν από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές.

β) Τα δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», στην αναθετούσα αρχή, δεν απαιτείται να προσκομιστούν και σε έντυπη μορφή και γίνονται αποδεκτά, ανά περίπτωση, εφόσον υποβάλλονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις:

i) εις των άρθρων 13, 14 και 28 του ν. 4727/2020 περί ηλεκτρονικών δημοσίων εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα, και εφόσον προκειται για αλλοδαπά δημοσικά ηλεκτρονικά έγγραφα, εάν φέρουν επίσημο Apostille,

ii) εις των άρθρων 15 και 27 του ν. 4727/2020 περί ηλεκτρονικών ιδιωτικών εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα

iii) εις του άρθρου 11 του ν. 2690/1999, όπως ισχύει περί βεβαιώσεων γνησιότητας υπογραφής επικύρωσης των αντιγράφων³⁸,

iv) εις της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016, περί χρήσης ηλεκτρονικών υπογραφών σε ηλεκτρονικές διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων,

v) εις της παρ. 13 του άρθρου 80 του ν. 4412/2016, περί υποβολής υπευθυνης δήλωσης στην περίπτωση απλής φωτοτυπίας ιδιωτικών εγγράφων

Δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή τα ΦΕΚ, ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα, εταιρικά ή μη, με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, δηλαδή έντυπα με αμιγώς τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως αριθμούς, αποδοσεις σε διεθνείς μονάδες, μαθηματικούς τύπους και σχέδια.

Τα ως άνω στοιχεία και δικαιολογητικά καταχωρίζονται από τον οικονομικό φορέα σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφή PDF.

Δεν απαιτείται ούτε κρίνεται απαραίτητη από την Αναθετούσα Αρχή δυνατότητα καταχώρισης από τον Οικονομικό Φορέα ηλεκτρονικών αρχείων σε άλλους μορφοτύπους

β.1) Εντός της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και το αργότερο έως την τρίτη εργάσιμη ημέρα από την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής τους, προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα, στην αναθετούσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε κλειστό φάκελο, στον οποίο αναγράφονται το αποστολέας, τα στοιχεία του διαγωνισμού και ως παραλήπτης η Επιτροπή, τα στοιχεία και δικαιολογητικά που απαιτείται να προσκομιστούν σε έντυπη μορφή (ως πρωτότυπα ή ακριβή αντιγραφή)⁴².

Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά ενδεικτικά είναι:

i) αυτά που δεν υπάρχουν στις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2690/1999 (πώς ισχύει, ενδεικτικά συμβολαιογραφικές ενόρκες βεβαιώσεις ή λοιπά συμβολαιογραφικά έγγραφα)

ii) ιδιωτικά έγγραφα τα οποία δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο ή δεν φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περιπτώσεως της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999, δεν συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση για την ακρίβειά τους, καθώς και

iii) τα έντυπα έγγραφα που φέρουν τη Σφραγίδα της Χάγης (Apostille) ή προξενική θεώρηση και δεν είναι επικυρωμένα από δικηγόρο.

Σημειώνεται ότι στα αλλοδαπά δημοσία έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5ης.10.1961, που κυρώθηκε με τον ν. 1497/1984 (Α'188), εφόσον συντάσσονται σε κρητική

RE-USE

που έχουν προσχωρήσει στη Συνθήκη, αλλως φέρουν προξενική θεωρήση. Απαλλάσσονται από την απαιτηση επικυρώσεως (με Apostille ή Προξενική Θεωρήση) αλλοδαπά δημοσία έγγραφα όταν καλύπτονται από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που έχει συνάψει η Ελλάδα (ενδεικτικά Συμβάση νομικών συνεργασιών μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου 05.03.1984) (κυρωτικός ν.1548/1985, «Συμβάση περί απαλλαγής από την επικύρωση ορισμένων πράξεων και εγγράφων 15.09.1977» (κυρωτικός ν.4231/2014)). Επίσης απαλλάσσονται από την απαιτηση επικυρώσεως η παρομίας διατυπώσεως δημοσία έγγραφα που εκδίδονται από τις αρχές κρατών μελών που υπάγονται στον Καν. ΕΕ 2016/1191 για την απλούστευση των απαιτησεων υποβολής ορισμένων δημοσίων εγγράφων στην ΕΕ, όπως, ενδεικτικά, το λευκό ποινικό μητρώο, υπό τον όρο ότι τα σχετικά με το γεγονός αυτό δημοσία έγγραφα εκδίδονται για πολιτική της Ένωσης από τις αρχές του κράτους μελών υπαγόμενες του. Ομοίως γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντιγράφα εγγράφων που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές και έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 περ. β του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 «Κώδικας Διοικητική Διαδικασία», όπως ισχύει.

γ) Αν δεν υποβληθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που θα ήταν ηλεκτρονικά ή σε έντυπη μορφή, εφόσον απαιτείται σύμφωνα με τα ανωτέρω αναθετούσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα λείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα ή να παρασχει διευκρινίσεις, κατά την έννοια του άρθρου 102 ν. 4412/2016, εντός προθεσμίας δεκά (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής προσκήρυξης. Αν ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλει αίτημα παρατάσεως της ως άνω προθεσμίας, συνοδευόμενο από αποδεικτικά έγγραφα που βεβαιώνουν ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθετούσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών, όπως ο του χορηγηθούν τα δικαιολογητικά από τις αρμόδιες δημοσίες αρχές. Ο προσωρινός ανάδοχος μπορεί να αξιοποιεί τη δυνατότητα του προηγούμενου εδαφίου και εντός της προθεσμίας της αρχικής προσκήρυξης. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις που η αναθετούσα αρχή τυχόν ζητήσει την προσκόμιση δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών και πριν το στάδιο κατακύρωσης, κατ'εφαρμογή της διατάξης του άρθρου 79 παραγράφος 5 εδαφίο α' ν. 4412/2016, τηρούμενων των αρχών της ισης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

Επισημαίνεται, ότι οι διευκρινίσεις/συμπληρώσεις, κατ'εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 102 του ν.4412/2016, ζητούνται, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» είτε από τον πιστοποιημένο χρήστη της αρμόδιας Επιτροπής του Διαγωνισμού είτε από τον πιστοποιημένο χρήστη της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντος φορέα.

δ) Αν κατά τον έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών, διαπιστωθεί ότι:

- i) τα στοιχεία που δηλωθήκαν με το Ευρωπαϊκό Έναιο Έγγραφο Συμβάσης (ΕΕΕΣ), είναι προθεσμεως απατηλά ή έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία
- ii) αν δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντιγραφα των παραπάνω δικαιολογητικών
- iii) αν από τα δικαιολογητικά που προσκομίστηκαν νομικώς και εμπροθεσμώς, δεν αποδεικνύονται οι οροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της παρούσας

απορριπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφερόντα που υπέβαλε την αμεσώς επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της τιμής, τηρούμενης της ανωτέρω διαδικασίας.

Σε περίπτωση εγκαίρης και προσηκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής περί μεταβολών στις προϋποθέσεις που ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει με το Ευρωπαϊκό Έναιο Έγγραφο Συμβάσης (ΕΕΕΣ) οι οποίοι (μεταβολές) επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση με την συναφή της συμβάσης (οψιγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής προσκομισθείσα,

συμφωνα με το αρθρο 15 της παρους σας, εγγυηση συμμετοχής

Αν κανε νας απο τους προσφεροντες δεν υπεβαλε αληθη η ακριβη δηλωση, η κανε νας απο τους προσφεροντες δεν προσκομιζει ενα η περισσοτερα απο τα απαιτουμενα εγγραφα και δικαιολογητικα, η κανε νας απο τους προσφεροντες δεν αποδειξει οτι: α) δεν βρισκεται σε μια απο τις καταστασεις που αναφερονται στο αρθρο 22.Α και β) πληροια σχετικά κριτηρια επιλογης των αρθρων 22.Β εως 22.Ε, οπως αυτα εχουν καθοριστει στην παρους, η διαδικασια συμφυς της συμβασης ματαιωνεται.

Η διαδικασια ελεγχου των ως ανω δικαιολογητικων ολοκληρωνεται με τη συνταξη πρακτικου απο την Επιτροπη Διαγωνισμού, στο οποιο αναγραφεται η τυχον συμπληρωση δικαιολογητικων κατα τα οριζομενα στις παραγραφους (α) και (γ) του προτου αρθρου⁷. Ακολουθως, η Επιτροπη κοινοποιει το πρακτικο, μεσω της «λειτουργικότητας της «Επικοινωνιας», στο αποφαινομενο οργανο της αναθετουσας αρχης για τη ληψη αποφασεισ περι κατακυρωσης της συμβασης εις περιματαιωσης της διαδικασιας, αναπτωσ.

Τα αποτελεσματα του ελεγχου των δικαιολογητικων του προσωρινου αναδοχου επικυρωνονται με την αποφαση κατακυρωσης του αρθρου 105 του ν. 4412/2016⁴⁸, ητοι με την αποφαση του προηγουμενου εδαφου, στην οποια αναφερονται υποχρεωτικα οι προθεσμιες αποσολης συναψης της συμβασης, συμφωνα με τα αρθρα 360 εως 372 του ιδιου νομου

Η αναθετουσα αρχη κοινοποιει μεσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνιας», την αποφαση κατακυρωσης, μαζι μεαντιγραφα ολων των πρακτικων της διαδικασιας ελεγχου και αξιολογησης των προσφορων σε ολους τους οικονομικους φορεις που ελαβαν μερος στη διαδικασια αναθεσης, εκτος των οριστικων αποκλεισμενων και ιδιως αυτων που αποκλειστηκαν οριστικα δυναμει της παρ. 1 του αρθρου 72 του ν. 4412/2016 και της αντιστοιχης περ. γτης παραγραφου 4.1 της παρους σας⁰, και αναρτα τα δικαιολογητικα του προσωρινου αναδοχου στον χωρο Συνημμενα Ηλεκτρονικου Διαγωνισμού.

ε) Η αποφαση κατακυρωσης καθισταται οριστικη, εφσον συντρεξουν οι ακολουθες προϋποθεσεις

- i. η αποφαση κατακυρωσης εχαικοινοποιηθει, συμφωνα με τα ανωτερω,
- ii. παρελθει απρακτη η προθεσμια ασκησης προδικαστικης προσφυγης η σε περιπτωσ ασκησης, παρελθει απρακτη η προθεσμια ασκησης αιτησης αναστολης εκτελεσης κατακυρωσης της αποφασης της ΕΑΔΗΣΥ και σε περιπτωσ ασκησης αιτησης αναστολης εκτελεσης και ακυρωσης της αποφασης της ΕΑΔΗΣΥ, εκδοθει αποφαση επι της αιτησης, με την επιφυλαξη της χορηγησης προσωρινης διαταγης, συμφωνα με οσα οριζονται στην παρ. 6 του αρθρου 372 του ν. 4412/2016,
- iii. εχει ολοκληρωθει επιτυχως ο προσυμβατικος ελεγχος απο το Ελεγκτικο Συνεδριο, συμφωνα με τα αρθρα 324 εως 327 του ν. 4700/2020, εφσον απαιτειται και
- iv. ο προσωρινος αναδοχος εχαιποβαλει,κατοπιν σχετικης προσκλησης της αναθετουσας αρχης, μεσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνιας» του υποσυστηματος, υπευθυνη δηλωση, που υπογραφεται συμφωνα με τα οριζομενα στο αρθρο 79^Α του ν. 4412/2016, στην οποια δηλωνεται οτι δεν εχουν επελθει στο προσωπο του οψιγενεις μεταβολες, κατα την εννοια του αρθρου 104 του ιδιου νομου, και μονον στην περιπτωσ του προσυμβατικου ελεγχου η της ασκησης προδικαστικης προσφυγης κατα της αποφασης κατακυρωσης.

Η υπευθυνη δηλωση ελεγχεται απο την αναθετουσα αρχη και μνημονευεται στο συμφωνητικο. Εφσον δηλωθουν οψιγενεις μεταβολες, η δηλωση ελεγχεται απο την Επιτροπη Διαγωνισμού, η οποια

εισηγείται προς το αρμόδιο αποφαινόμενο ο ργανο.

Μετά την οριστικοποίηση της απόφασης κατακυρώσεως, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί τον αναδόχο, μέσω της λειτουργικής της «Επικοινωνίας» του υποσυστήματος, να προσελθεί για την υπογραφή του συμφωνητικού, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση σχετικής έγγραφης ειδικής προκήρυξης, προσκομίζοντας και την απαιτούμενη εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης. Η σύμβαση θεωρείται συναφθείσα με την κοινοποίηση της ως άνω ειδικής προκήρυξης.⁵⁴

Εάν ο ανάδοχος δεν προσελθεί προς υπογραφή του συμφωνητικού, εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην ειδική προκήρυξη, με την επιφύλαξη αντικειμενικών λόγων ανωτέρας βίας, κηρύσσεται έκπτωτος, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση σύμβασης του και ακολουθείται η διαδικασία του παρόντος άρθρου 4.2 για τον προσφερόντα που υπέβαλε την αμεσώς επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσελθεί για την υπογραφή του συμφωνητικού, η διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης ματαιώνεται, σύμφωνα με την περίπτωση β της παραγράφου 1 του άρθρου 106 του ν. 4412/2016.

Στην περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αναζητήσει αποζημίωση, περαιτέρω από την καταπίπτουσα εγγυητική επιστολή ιδίως δύναμει των άρθρων 197 και 198 του ΑΚ.⁵⁶

Εάν η αναθέτουσα αρχή δεν απευθύνει στον ανάδοχο την ως άνω ειδική προκήρυξη, εντός χρονικού διαστήματος εξήντα (60) ημερών από την οριστικοποίηση της απόφασης κατακυρώσεως, με την επιφύλαξη της υπέρβασης επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος ή αντικειμενικών λόγων ανωτέρας βίας, ο ανάδοχος δικαιούται να απεχθεί από την υπογραφή του συμφωνητικού, χωρίς να εκπεσει η εγγύηση σύμβασης του, καθώς και να αναζητήσει αποζημίωση ιδίως δύναμει των άρθρων 197 και 198 του ΑΚ.⁵⁷

4.3 Προδικαστικές Προσφυγές ενώπιον της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων / Προσωρινή και οριστική δικαστική προστασία

Α. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί η συγκεκριμένη δημόσια σύμβαση και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστική πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ενωσιακής ή εσωτερικής νομοθεσίας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 345 επ. του ν. 4412/2016 και 1 επ. του π.δ. 39/2017, στρεφόμενος με προδικαστική προσφυγή, κατά πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, προσδιορίζοντας ειδικώς τις νομικές και πραγματικές αιτίες που δικαιολογούν το αίτημα⁵⁸

Σε περίπτωση προσφυγής κατά πράξης της αναθέτουσας αρχής, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι:

- (α)** δεκά (10) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλομένης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα αν η πράξη κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικά μέσα
- (β)** δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλομένης πράξης σε αυτόν αν χρησιμοποιήθηκαν άλλα μέσα επικοινωνίας, άλλως
- (γ)** δεκά (10) ημέρες από την πλήρη, πραγματική τεκμairομνησίση της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντα του ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα.
- (δ)** Ειδικά η άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά διακήρυξης διαγωνισμού επιτρέπεται μέχρι και δεκαπέντε (15) ημέρες από τη δημοσίευσή της στο ΚΗΜΔΗΣ. Η ως άνω προθεσμία ισχύει και για κάθε τροποποίηση της διακήρυξης διαγωνισμού.

Σε περίπτωση παράλειψης που αποδίδεται στην αναθέτουσα αρχή, η προθεσμία για την άσκηση της

προδικαστικής προσφυγής είναι δεκαπεντε (15) ημέρες από την επομένη της συντέλεσης της προσβαλλομένης παραλειψής⁶².

Η προδικαστική προσφυγή συντάσσεται υποχρεωτικά με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ/τος 39/2017 και κατατίθεται ηλεκτρονικά στην ηλεκτρονική περιοχή του συγκεκριμένου διαγωνισμού με σώ της λειτουργικής της «Επικοινωνίας» του υποσυστήματος προς την αναθέτουσα αρχή, επεργάζοντας την ενδεικτική Προδικαστική Προσφυγή, σύμφωνα με άρθρο 15 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ-Δημοσία Έργα

Οι προθεσμίες ως προς την άσκηση των προδικαστικών προσφυγών και των παρεμβάσεων αρχίζουν την επομένη της ημέρας της προαναφερθείσας κατά περίπτωση κοινοποίησης γνώσης και λήγουν όταν περαστεί ολοκληρωθεί τελευταία ημέρα και ώρα 23:59:59 και, αν αυτή είναι εξαιρετικά η Σάββατο, όταν περαστεί ολοκληρωθεί επομένη εργάσιμη ημέρα και ώρα 23:59:59

Σε περίπτωση τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, η οποία ανακαλύπτεται και πιστοποιείται εκ των προτέρων από τη Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, αναστέλλονται για το αντίστοιχο διάστημα οι σχετικές προθεσμίες. Σε περίπτωση αιφνίδιας τεχνικής αδυναμίας του ΕΣΗΔΗΣ, το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και η προσφυγή κατατίθεται στην ΕΑΔΗΣΥ με μη νυμια ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, η δε τεχνική αδυναμία πιστοποιείται εκ των υστέρων.

Η έκταση της προσφυγής δεν υπερβαίνει το όριο των είκοσι πεντε (25) σελίδων. Υπερβαση του ορίου των σελίδων δικαιολογείται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως ιδίως, αν με την προσφυγή αμφισβητείται η πληρότητα πληθύνει τεχνικών προδιαγραφών. Το Κλίμα κιο εξέτασης της προσφυγής μπορεί να ζητήσει, με πράξη του Προέδρου του, τον περιορισμό της αδικαιολογητής έκτασης. Αν ο προσφεύγων δεν συμμορφωθεί με την πράξη του προηγούμενου εδαφίου, καταβάλλει παράβολο ίσο προς το διπλάσιο του παραβόλου.

Για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής κατατίθεται παράβολο από τον προσφεύγοντα υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 363 του ν. 4412/2016. Η επιστροφή στον προσφεύγοντα ή η κατάπτωση του παραβόλου, γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου⁶².

Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και η άσκησή της κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης επί ποινή ακυρότητας, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση του οικείου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ, μετά από άσκηση προσφυγής σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Β' του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, εκτός εάν η ΕΑΔΗΣΥ, κατά τη διαδικασία χορήγησης προσωρινών μέτρων, σύμφωνα με το άρθρο 366, αποφανθεί διαφορετικά. Κατά τα λοιπά η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής δεν κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας, με την επιφύλαξη του άρθρου 366.

Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που, κατά τη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, υποβληθεί μόνο μία (1) προσφορά⁶³.

Μετά την, κατά τα ως άνω, ηλεκτρονική κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής η αναθέτουσα αρχή, μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνίας»:

α) Κοινοποιεί την προσφυγή το αργότερο έως την επομένη εργάσιμη ημέρα από την κατάθεσή της σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της προσφυγής, προκειμένου να ασκήσει το, προβλεπόμενο από τα άρθρα 362 παρ. 3 και 7 π.δ. 39/2017, δικαίωμα παρέμβασης στη διαδικασία εξέτασης της προσφυγής, για τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, προσκομίζοντας όλα τα κρίσιμα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του.

RE-USE

β) Διαβιβάζει στην ΕΑΔΗΣΥ, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα κατάθεσης, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τα αποδεικτικά κοινοποίησης στους ενδιαφερόμενους τρίτους αλλά και την Έκθεση Απόψεων της επί της προσφυγής. Στην Έκθεση Απόψεων η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία για την υποστήριξη της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης.

γ) Κοινοποιεί σε όλα τα μέρη την Έκθεση Απόψεων, τις παρεμβάσεις και τα σχετικά έγγραφα που τυχόν τη συνοδεύουν, μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, το αργότερο έως την επομένη εργάσιμη ημέρα από την κατάθεσή τους.

δ) Συμπληρωματικά υπομνήματα κατατίθενται από οποιοδήποτε από τα μέρη μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ, το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής⁶⁴.

Η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ενδίκων βοηθημάτων της αίτησης αναστολής και της αίτησης ακύρωσης του άρθρου 372 του ν. 4412/2016 κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της αναθέτουσας αρχής⁶⁵.

Β. Όποιος έχει νόμο συμφέρον μπορεί να ζητήσει, με το ίδιο δικόγραφο, την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ και την ακύρωση της ενώπιον του αρμοδιού διοικητικού Εφετείου της έδρας της αναθέτουσας αρχής⁶⁶. Το αυτό ισχύει και σε περίπτωση σιωπηρής απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής από την ΕΑΔΗΣΥ Δικαιώμα άσκησης του ως άνω ενδίκου βοηθήματος έχει και η αναθέτουσα αρχή, αν η ΕΑΔΗΣΥ κάνει δεκτή την προδικαστική προσφυγή, αλλά και αυτός του οποίου έχει γίνει εν μέρει δεκτή η προδικαστική προσφυγή.

Με την απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ λογίζονται ως συμπροσβαλλόμενες και όλες οι συναφείς προς την ανωτέρω απόφαση πράξεις ή παραλείψεις της αναθέτουσας αρχής, εφόσον έχουν εκδοθεί ή συντελεστεί αντιστοιχώς ως τη συζήτηση της ως άνω αιτήσης στο Δικαστήριο.

Η αίτηση αναστολής και ακύρωσης περιλαμβάνει μόνο αιτιάσεις που είχαν προταθεί με την προδικαστική προσφυγή ή αφορούν στη διαδικασία ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ ή το περιεχόμενο των αποφάσεών της. Η αναθέτουσα αρχή, εφόσον ασκήσει την αίτηση της παρ. 1 του άρθρου 372 του ν. 4412/2016, μπορεί να προβάλει και οψιγενείς ισχυρισμούς αναφορικά με τους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την άμεση ανάθεση της σύμβασης.

Η ως άνω αίτηση κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο με σα σε προθεσμία δεκά (10) ημερών από την κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση της απόφασης ή από την παρέλευση της προθεσμίας για την έκδοση της απόφασης επί της προδικαστικής προσφυγής, ενώ η δικασίμος για την έκδοση της αίτησης ακύρωσης δεν πρέπει να απείχε περ αν των εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση του δικογράφου.

Η προθεσμία για την άσκηση και η άσκηση της αίτησης ενώπιον του αρμοδιού δικαστηρίου κωλύουν τη συναψη της σύμβασης μέχρι την έκδοση της οριστικής δικαστικής απόφασης, εκτός εάν με προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά. Επίσης, η προθεσμία για την άσκηση και η άσκηση της αίτησης κωλύουν την προώδη της διαδικασίας ανάθεσης για χρονικό διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από την άσκηση της αίτησης, εκτός εάν με την προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά⁶⁹. Για την άσκηση της αίτησης κατατίθεται παραβολή, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 372 παρ. 5 του ν. 4412/2016.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 4412/2016, για την έκδοση των διαφορών του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 18/1989.

Άρθρο 5: Έγγραφα της σύμβασης κατά το στάδιο της εκτέλεσης/ Σειρά ισχύος

Σχετικά με την υπογραφή του συμφωνητικού, ισχύουν τα προβλεπόμενα στις παρ. 4, 5, 7, 8 του άρθρου 105 καθώς και στο άρθρο 135 του ν. 4412/2016.

Τα έγγραφα της σύμβασης με βάση τα οποία θα εκτελεστεί το έργο είναι τα αναφερόμενα κατωτέρω. Σε περίπτωση ασυμφωνίας των περιεχομένων σε αυτά ορών, η σειρά ισχύος καθορίζεται ως ακολούθως:

1. Το συμφωνητικό, συμπεριλαμβανομένων των παρασχεθεισών εξηγήσεων του οικονομικού φορέα, σύμφωνα με τα άρθρα 88 και 89 του ν. 4412/2016, ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο ανάδοχος διαμόρφωσε την προσφορά του.
2. Η παρουσία Διακήρυξη.
3. Η Οικονομική Προσφορά.
4. Το Τιμολόγιο Δημοπρατήσης.
5. Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).
6. Η Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Τ.Σ.Υ) με τις Τεχνικές Προδιαγραφές και τα Παραρτήματά τους.
7. Η Τεχνική Περιγραφή (Τ.Π.).
8. Ο Προϋπολογισμός Δημοπρατήσης.
9. Οι εγκεκριμένες μελέτες του έργου.
10. Το εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου.

Τα ανωτέρω έγγραφα της σύμβασης ισχύουν, όπως διαμορφώθηκαν, με τις συμπληρωματικές πληροφορίες και διευκρινίσεις που παρασχεθήκαν από την αναθέτουσα αρχή επί όλων των ανωτέρω.

Άρθρο 6: Γλώσσα διαδικασίας

- 6.1. Τα έγγραφα της σύμβασης συντάσσονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και προαιρετικά και σε άλλες γλώσσες, συνολικά ή μερικά. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των τμημάτων των εγγράφων της σύμβασης που έχουν συνταχθεί σε περισσότερες γλώσσες, επικρατεί η ελληνική έκδοσή⁷⁰. Τυχόν προδικαστικές προσφυγές υποβάλλονται στην ελληνική γλώσσα.
- 6.2. Οι προσφορές και τα περιλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία, καθώς και τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα.
- 6.3. Στα αλλοδαπά δημοσία έγγραφα καδικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5.10.1961, που κυρώθηκε με τον ν. 1497/1984 (Α'188) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4.2.β) της παρούσας. Τα αλλοδαπά δημοσία και ιδιωτικά έγγραφα συνοδεύονται από μετάφραση τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατ'αρμοδίον της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο⁷¹ και γίνονται αποδεκτά σύμφωνα με τα οριζόμενα, ομοίως, στο άρθρο 4.2.β) της παρούσας.
- 6.4. (ΔΕΝ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ)⁷².
- 6.5. Η επικοινωνία με την αναθέτουσα αρχή, καθώς και μεταξύ αυτής και του αναδόχου, θα γίνονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα.
- 6.6. (ΔΕΝ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ)⁷³.

Άρθρο 7: Εφαρμοστέα νομοθεσία

- 7.1. Για τη δημοπρατηση του έργου, την εκτέλεση της σύμβασης και την κατασκευή του, εφαρμόζονται οι διατάξεις τωκατωτέρω νομοθετημάτων, όπως ισχύουν:
1. του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 201/24/Ε και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147),
 2. του ν. 5167/2024 «Αναδιάρθρωση σιδηροδρομικού τομέα και ενίσχυση ρυθμιστικών φορέων μεταφορών και άλλες διατάξεις» (Α' 124) και ιδίως των άρθρων 30 και 32 ως προς την κατάργηση του ανεκτέλεστου υπόλοιπου εργολαβικών συμβάσεων,
 3. του ν. 5090/2024 «Παραμβάσεις στον Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για την επιτάχυνση και την ποιοτική αναβάθμιση της ποινικής δίκης -Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας» (Α' 30) και ιδίως των άρθρων 134 και 135, ως προς την ευθύνη νομικών προσώπων/ οντοτήτων για αδικήματα δωροδοκίας,
 4. του ν. 5005/2022 (Α' 236) «Ενίσχυση δημοσιότητας και διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο- Σύσταση ηλεκτρονικών μητρώων εντύπου και ηλεκτρονικού Τύπου - Διατάξεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις»,
 5. του ν. 4727/2020 (Α' 184) «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) – Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972 και άλλες διατάξεις»,
 6. του ν. 4700/2020 (Α' 127) «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις»,
 7. του ν. 4640/2019(Α' 190) «Διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις Περαιτέρω εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 και άλλες διατάξεις»,
 8. του ν. 4624/2019 (Α' 137) «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις»,
 9. του ν. 4622/2019 (ΦΕΚ 133/Α/07.08.2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία & διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων & της κεντρικής δημόσιας διοίκησης»,
 10. του ν. 4601/2019 (Α' 44) «Εταιρικοί μετασχηματισμοί και εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων και λοιπές διατάξεις»,
 11. του ν. 4472/2017 (Α' 74) και ιδίως των άρθρων 118 και 119,
 12. του ν. 4314/2014 (Α' 265) "Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις" και του ν. 3614/2007 (Α' 267) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013»⁷⁴,
 13. του ν. 4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύστασης Ανώνυμης Εταιρείας "Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε." και άλλες διατάξεις»⁷⁵,
 14. του ν. 4278/2014 (Α' 157) και ειδικότερα του άρθρου 59 «Άρση περιορισμών συμμετοχής

- εργοληπτικών επιχειρήσεων σε δημόσια έργα»,
15. του ν. 4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει,
 16. του ν. 4129/2013 (Α' 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο»,
 17. του άρθρου 11 του ν. 4013/2011 (Α' 204) «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων...»,
 18. της παραγράφου 5 του άρθρου 20, των άρθρων 80-110, της παραγράφου 1α του άρθρου 176 του ν. 3669/2008 (Α' 116) «Κύρωση της Κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων» (ΚΔΕ), όπως μεταβατικά ισχύουν,
 19. του ν. 3548/2007 (Α' 68) «Καταχώριση δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό Τύπο και άλλες διατάξεις»,
 20. **(ΔΕΝ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ)** ^{76,77},
 21. του ν. 5144/2024 (Α' 162) «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας»,
 22. του ν. 2690/1999 (Α' 45) «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,
 23. του ν. 2121/1993 (Α' 25) «Πνευματική Ιδιοκτησία, Συγγενικά Δικαιώματα και Πολιτιστικά Θέματα»,
 24. του π.δ. 71/2019 (Α' 112) «Μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.ΤΕ.)»,
 25. του π.δ. 39/2017 (Α' 64) «Κανονισμός εξέτασης προδικαστικών προσφυγών ενώπιων της Α.Ε.Π.Π.»,
 26. του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) OJ L 3/16,
 27. του π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145) ⁷⁸,
 28. του π.δ. 28/2015 (Α' 34) «Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία»,
 29. της υπ' αριθμ. 52445 ΕΞ 2023/4-4-2023 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων Υποδομών και Μεταφορών και Επικρατείας, με θέμα «Υποχρέωση υποβολής ηλεκτρονικών τιμολογίων από τους οικονομικούς φορείς», (Β' 2385 με διορθ. σφαλ. στο Β' 3061),
 30. της υπ' αριθμ. 102080/24-10-2022 (Β' 5623/02.11.2022) απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την εξέταση επανορθωτικών μέτρων από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016»,
 31. της υπ' αριθμ. 14900/4-2-2021 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 466/8-2-2021) «Έγκριση σχεδίου Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις» (κατά περίπτωση).
 32. της υπ' αριθμ. οικ. 98979 ΕΞ 2021 Κ.Υ.Α. (Β' 3766/13.08.2021) «Ηλεκτρονική Τιμολόγηση στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων δυνάμει του ν. 4601/2019» (Α' 44),
 33. της υπ' αριθμ. 63446/31.05.2021 (Β' 2338/02.06.2021) Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Επικρατείας «Καθορισμός Εθνικού Μορφότυπου ηλεκτρονικού τιμολογίου στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων»,
 34. της υπ' αριθμ. ΔΝΣ/61034/ΦΝ 466/29-12-2017 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών «Κατάρτιση, τήρηση και λειτουργία του Μητρώου μελών επιτροπών διαδικασιών σύνταξης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (Μη.Μ.Ε.Δ.) της παρ. 8 (η) του άρθρου 221 του ν. 4412/2016» (Β' 4841), όπως τροποποιήθηκε με την όμοια απόφαση ΥΑ ΔΝΣ/οικ.21137/ΦΝ 466/2-5-2018 (Β' 1511),
 35. της Κοινής Διαπιστωτικής Πράξης των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης με α.π. Δ11/Οικ.627/18-5-2020, με θέμα «Μετεγκατάσταση του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ Δημόσια Έργα στη Γενική Γραμματεία Υποδομών» (ΑΔΑ ΩΝΛ5465ΧΘΕ-ΨΕ4),
 36. της υπ' αριθμ. 166278 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (Β' 2813/30-6-2021) «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στην ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.) (εφεξής ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα),

RE-USE

37. της υπ' αριθμ. 76928/13.07.2021 Απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Επικρατείας «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)» (Β' 3075)»
38. της υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ.273/17-7-2012 (ΦΕΚ 2221/Β/2012) Υπουργικής Απόφασης «Έγκριση τετρακοσίων σαράντα (440) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ) με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα»,
39. της υπ' αριθμ. Δ.22/ 4193/2019 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 4607) «Έγκριση εβδομήντα (70) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ), με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες»,
40. της υπ' αριθμ. 367126/22-11-2022 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 6366) «Έγκριση εκατόν πενήντα τεσσάρων (154) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ), με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες»,
41. της υπ' αριθμ. 244140/09-08-2023 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 5115) «Έγκριση ογδόντα (80) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ), με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες»,
42. της υπ' αριθμ. 70969/07-03-2024 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 1890) «Έγκριση της πρώτης αναθεώρησης εβδομήντα εννέα (79) και της δεύτερης αναθεώρησης δεκαοκτώ (18) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ), με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και Μελέτες»,
43. της υπ' αριθμ. ΔΝΣγ/οικ.38107/ΦΝ 466/2017 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 1956) «Καθορισμός «Ομάδων εργασιών» ανά κατηγορία έργων για τις δημόσιες συμβάσεις έργων του ν. 4412/2016»,
44. της υπ' αριθμ. ΔΝΣγ/οικ.35577/ΦΝ 466/2017 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 1746) «Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων»,
45. της υπ' αριθμ. Δ15/οικ/24298/28.07.2005 (Β' 1105) Απόφασης, με θέμα «Έκδοση Ενημερότητας Πτυχίου και Βεβαιώσεων ανεκτέλεστου υπολοίπου συμβάσεων δημοσίων έργων, υποβολή Εκθέσεων δραστηριότητας ανωνύμων εταιρειών και Πιστοποιητικών εκτέλεσης έργων».

7.2 Οι εκδοθείσες, σε εκτέλεση των ανωτέρω διαταξικών κανονιστικές πράξεις⁹, οι λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα συμβατικά τεύχη της παρούσας καθώς και το σύνολο των διαταξικών του ασφαλιστικού, εργατικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου και γενικά θεμελιώδη διατάξη (Νόμος, Π.Δ., Υ.Α.) και ερμηνευτική εγκύκλιος που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση του έργου της παρούσας σύμβασης, εστω και αν δεν αναφέρονται ρητά.

7.3 Προσθήκες και εν γένει προσαρμογές άρθρων της διακήρυξης (πέραν των όσων ήδη προβλέπονται ρητώς στο κείμενο της πρότυπης διακήρυξης) μπορούν να προστίθενται και να περιλαμβάνονται, μόνο εφόσον είναι απόλυτα συμβατές με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία.

Άρθρο 8: Χρηματοδότηση του Έργου, Φόροι, Δασμοί, κ.λπ.- Πληρωμή Αναδόχου

8.1. Το έργο χρηματοδοτείται από το Αναπτυξιακό Προγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Α.Π.Δ.Ε.) 2025, στο πλαίσιο της Πράξης «Sustainable solutions for promoting REsponsible consumption and waste reduction in the municipalities of the programme area» (ακρωνύμιο «RE-USE», MIS 6006445), Δικαιούχος/Εταιρεία της οποίας είναι ο Δήμος Αρταίων. Η εν λόγω Πράξη εντάσσεται στο Προγραμμα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας Interreg VI-A Ελλάδα-Ιταλία.

RE-USE

2021-2027. Η ενταξη στο Α.Π.Δ.Ε. 2025 εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. πρωτ. 2347/1806-2025 (ΑΔΑ: 96ΚΨΗ-Ν7Θ) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με την οποία ενταχθηκε στη Συλλογική Απόφαση ΣΑ ΕΠ 6183 (Τροπ. 0) το έργο με ένα ριθμο κωδικο 2025ΕΠ61830004.⁸⁰

Το έργο υποκειται στις κρατησεις⁸¹ που προβλεπονται για τα έργα αυτά, περιλαμβανομένης της κρατησης ύψους 0,1% υπέρ των λειτουργικών αναγκών της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 350 παρ. 3 του ν. 4412/2016, της κρατησης 6%, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 53 παρ. 7 περ. θ' του ν. 4412/2016 και της υπ' αριθμ. ΔΝΣγ/οικ.42217/ΦΝ466/12.6.2017 απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 2235), της κρατησης 2,5% υπέρ της Π.Ο.Μ.Η.Τ.Ε.Δ.Υ., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 53 παρ. 7 περ. θ' του ν. 4412/2016 και της ΔΝΣβ/51667/ΦΝ466/12-02-2020 απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 2780), καθώς και της κρατησης ύψους 0,02% υπέρ της αναπτυξης και συντηρησης του Ο.Π.Σ. Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ. 6 του ν. 4412/2016.

Μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 6 του άρθρου 36 η τελευταία κράτηση δεν επιβάλλεται ⁸².

- 8.2.** Τα γενικά έξοδα, ο φελος κ.λπ. του Αποδοχού και οι επιβαρύνσεις από φόρους, δασμούς κ.λπ. καθορίζονται στο αντιστοιχείο άρθρο της Ε.Σ.Υ.
Ο Φ.Π.Α. βαρύνει τον Κύριο του Έργου.
- 8.3.** Οι πληρωμές θα γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 152 του ν. 4412/2016 και το αντιστοιχείο άρθρο της Ε.Σ.Υ. Η πληρωμή του εργολαβικού τιμήματος θα γίνεται σε ΕΥΡΩ.

Άρθρο 9: Συμπλήρωση – αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών

Η αναθετούσα αρχή⁸³, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητά από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι εμφανίζονται ελλείψεις ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκεί των ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δεκά (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής προκήρυξης, με σωστή λειτουργική επικοινωνία του υποσυστήματος, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 102 και 103 του ν. 4412/2016.

Η συμπλήρωση ή η αποσαφήνιση ζητείται και γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα και οτι αφορά σε στοιχεία δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της καταληκτικής προθεσμίας παραλαβής προσφορών. Τα αντερωσούν ανάλογα και για τυχόν ελλείψεις δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνονται αντικειμενικά εξακριβώσιμα.⁸⁴

Άρθρο 10: Απόφαση ανάληψης υποχρέωσης – Έγκριση δέσμευσης πίστωσης⁸⁵

Για την παρούσα διαδικασία έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. πρωτ. 31200/287-2026 (ΑΔΑ: ΨΣ74ΩΨΑ-4ΚΝ) Απόφαση Ανάληψης Πολυετούς Υποχρέωσης (ΑΑ:536) του Δημάρχου Αρτών, με την οποία εγκρίθηκε η δέσμευση και διαθεσιμότητα ποσού 60.000,00 ΕΥΡΩ (συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.) για το οικονομικό έτος 2026, στο πλαίσιο συνολικού πολυετούς προγραμματισμού δαπάνης 250.000,00 (60.000,00 € για το έτος 2026 και 190.000,00 € για το έτος 2027 – υπόλοιπο προς ανάληψη), σε βάρος του Αναλυτικού Λογαριασμού Εξόδων (ΑΛΕ) 00.200.3170105*Λοιπές υποδομές υπο κατασκευή (Συγχρηματοδοτούμενο Σκελος Π.Δ.Ε.), για τον ένα ριθμο κωδικο έργου 2025ΕΠ61830004 της ΣΑ ΕΠ

6183 του Π.Δ.Ε., και η υπ' αριθμ. πρωτ. 2347/18-06-2025 (ΑΔΑ: 96ΚΨΗ-Ν7Θ) Αποφάση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με την οποία εγκρίθηκε η ΣΑ ΕΠ 6183 (Τροπ.0).⁸⁶

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Άρθρο 11: Τίτλος, προϋπολογισμός, τύπος, περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου

Τίτλος του έργου

Ο τίτλος του έργου είναι:

«**Κατασκευή Δημοτικού Κέντρου Επανάχρησης Υλικών στο πλαίσιο της πράξης RE-USE**».

11.1. Προϋπολογισμός Δημοπράτησης του έργου (εκτιμώμενη αξία της σύμβασης)

Ο προϋπολογισμός δημοπράτησης του έργου ανέρχεται σε **250.000,00** Ευρώ και αναλύεται σε:

Δαπάνη Εργασιών **129.295,82 €**

Γενικά έξοδα και Όφελος εργολάβου (Γ.Ε.+Ο.Ε.) **13.273,25 €**

Αποβλεπτά⁸⁸ (ποσοστού **15%** επί της δαπάνης εργασιών και του κονδυλίου Γ.Ε.+Ο.Ε.) **22.885,36 €**, που αναλώνονται σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 156 παρ. 3(β) του ν. 4412/2016.⁸⁹

Στο ανωτέρω ποσό προβλέπεται αναθεώρηση στις τιμές ποσού **16.158,47 €**, σύμφωνα με το άρθρο 153 του ν. 4412/2016.

Επίσης προβλέπεται Φ.Π.Α **48.387,10 €**.

Δεν προβλέπεται ρητρα προϋποθέτης καταβολής (πμ), σύμφωνα με το άρθρο 149 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 16 της παρούσας.

Η παρούσα σύμβαση δεν υποδιαιρείται σε τμήματα και ανατίθεται ως ενιαίο σύνολο, το οποίο οι επιμεροϋσόμενες ειδικότητες και θα πρέπει κατά την υλοποίησή τους να υπαχθεί συντονισμός ενεργειών εκ μέρους του αναδόχου. Η υπαρξη περισσοτέρων του ενός ανατιθέμενων τμημάτων θα προκαλούσε σύγχυση και δυσκολία στην υλοποίηση του έργου⁹⁰

11.2. Τύπος εκτέλεσης του έργου

Άρτα, Δήμου Αρταίων, Εκτός Σχεδίου Θεσπ. ΠΕΡΙΟΠΟΥΛΑ»

11.3. Περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου

Το έργο αφορά στην κατασκευή Δημοτικού Κέντρου Επανάχρησης Υλικών (ΚΔΕΥ) του Δήμου Αρταίων, στο πλαίσιο υλοποίησης της ενταγμένης Πράξης με τίτλο «Sustainable solutions for promoting Responsible consumption and waste reduction in the cities of the programme area» και ακρωνύμιο «RE-USE» (MIS: 6006445), του Προγράμματος Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας Interreg VI-A Greece-Italy 2021-2027, σύμφωνα και με

το άρθρο 18 του ν. 4819/2021 περί δημιουργίας Κέντρων Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών.

Αντικείμενο του έργου είναι οι εργασίες ανασκευής και εσωτερικής διαρρυθμίσεως υφιστάμενου ισόγειου κτιρίου βιομηχανικού τύπου του Δήμου Αρταίων, με σκοπό τη μετατροπή του σε ΚΔΕΥ, δηλαδή σε τοπικό, μη κερδοσκοπικό χαρκτηρά, κέντρο συλλογής, ταξινόμησης, επιδιόρθωσης, προσωρινής αποθήκευσης και διάθεσης προς επαναχρησιμοποίηση μεταχειρισμένων αντικειμένων (επιπλα, ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά είδη, βιβλία, κλωστού φαντουργικά είδη κ.α.), με στόχο την προώθηση της προληψής δημιουργίας αποβλήτων, της κυκλικής οικονομίας και της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των πολιτών, καθώς και τη δημιουργία ενός χώρου λειτουργικού, ασφαλούς και προσβάσιμου για όλους τους πολίτες και ΑμεΑ. Τα ΚΔΕΥ αυξάνουν τη δημιουργική τους, μειώνουν τα αποβλήτα, προωθούν τη συνεργατικότητα, βελτιώνουν τις συνθήκες ζωής και το περιβάλλον, μέσω της ευαισθητοποίησης των πολιτών και της ενεργής συμμετοχής της κοινότητας/πολιτών.

Το κτίριο βρίσκεται σε οικοπέδο στην έκτο σχεδίου θεατροπούλου, εντός του χώρου της υφιστάμενης υποδομής του Πρασίνου Σημείου του Δήμου Αρταίων, όπου συστεγάζονται, σε διακριτούς περιφραγμένους χώρους με αυτοτελείς εισόδους, το Πρασινό Σημείο και ο Σταθμός Μεταφορτώσεως Απορριμμάτων (ΣΜΑ) του Δήμου. Το γήπεδο είναι ήδη περιφραγμένο και περιλαμβάνει γεφυροπλάστιγγα, φυλάκιο εισόδου και ράμπα εκφόρτωσης απορριμμάτων.

Το φυσικό αντικείμενο του έργου περιλαμβάνει ενδεικτικά :

- **Οικοδομικές εργασίες:** καθαίρεσεις εσωτερικών τοιχοποιιών με χρήση τεχνικών αδιατάρακτης κοπής, κατασκευή νέων δομικών και μπατικών τοίχων απο οπτοπλινθοδομής, γραμμικά διαζώματα, πλήρη επιχρίσματα, τοποθέτηση ψευδοροφής από γυψοσανίδες (110m²), πλήρη ανακατασκευή της στεγής (κεραμιδιαρώμα κτιρίου, ξυλινή τεγίδωση, ασφατικές μεμβράνες στεγάνωσης).
- **Εσωτερική διαρρύθμιση και λειτουργικότητα:** διαμόρφωση κεντρικού χώρου αποθήκευσης ογκωδών αντικειμένων με περιμετρικά ράφια και φυσικό φωτισμό από φεγγίτη, χώρου γραφείων/εργαστηρίου επιδιόρθωσης με παγκό εργασιών, και χώρου υγιεινής με ανεξάρτητες τουαλέτες ανδρών γυναικών και ΑμεΑ, πλήρως προσβάσιμες, με ειδικές χειρολαβές και ανακλινόμενες καθρέπτες.
- **Δάπεδα – κουφώματα:** κατασκευή εγχρώμου βιομηχανικού δαπέδου βαρέως τύπου στον κυρίως χώρο διαλογής/αποθήκευσης και ελαφρού τύπου (παχυντικό) στον χώρο υποδοχής κινου, επενδύσεις με αντλιοστήρα κεραμικά πλακίδια (Group 4) σε χώρους υγιεινής και γραφεία, τοποθέτηση νέων κουφώματων και υαλοθρών αλουμινίου, καθώς και ξυλινών εσωτερικών θυρών.
- **Έργα υποδομής και δίκτυα:** κατασκευή δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δικτύου υδρεύσεως και αποχέτευσης, με συνδεση στα υπάρχοντα δίκτυα του γηπέδου.
- **Προμήθεια εξοπλισμού λειτουργίας ΚΔΕΥ:** παλετοζυγούς, πλαστικά κιβώτια και παλετοκιβώτια, ανυψωτικό μηχανήμα πέζου χειριστή, μεταλλικά ράφια, χειροκίνητο παλετοφόρο, καροτσία μεταφοράς και παλετοδεξαμενή, για την πλήρη λειτουργική ετοιμότητα του χώρου.

ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

- Ομα δα Α: ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ- ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ
- Ομα δα Β: ΤΟΙΧΟΠΟΙΗΣ- ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ
- Ομα δα Γ: ΔΙΚΤΥΑ (ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ- ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ)
- Ομα δα Δ: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ- ΕΠΙΣΤΡΩΣΕΙΣ
- Ομα δα Ε: ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΞΥΛΙΝΕΣ η ΜΕΤΑΛΛΙΚΕΣ
- Ομα δα ΣΤ: ΛΟΙΠΑ- ΤΕΛΕΙΩΜΑΤΑ

Ουσιαστικό χαρακτηριστικό του έργου αποτελεί η πλήρης προσβασιμότητα του κτιρίου από άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα, τόσο στις οριζόντιες όσο και στις κατακόρυφες προσβάσεις, μέσω οπλισμένων προσαρμοσμένων εισόδων (πλάτους 2,50m και 2,00 m αντίστοιχα) με ράμπες κλίσης 5%, σύμφωνα με τις Οδηγίες Σχεδιασμού για ΑμεΑ του τ. ΥΠΕΧΩΔΕ, καθώς και η χρήση ανθεκτικών και αντισισθητικών υλικών (βιομηχανικά δαπέδα, αλουμίνιο) που εξασφαλίζουν τη μακροβιότητα της κατασκευής.

Ο προϋπολογισμός δημοπρατήσης του έργου ανέρχεται σε 250.000,00€ (συμπεριλαμβανομένων Γ.Ε. & Ο.Ε., απροβλεπτών, αναθεωρήσεων και Φ.Π.Α. 24%) και συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Interreg VI-A Greece-Italy 2021-2027.

Κωδικός CPV: 45210000-2 (Εργασίες κατασκευής κτιρίων)

Επισημαίνεται ότι το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο των δημοπρατούμενων έργων δεν πρέπει να μεταβάλλεται ουσιαστικά κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της σύμβασης, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 132 του ν. 4412/2016. Δυνατότητα μεταβολής υφιστάμενου υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 132 και 156 του ν. 4412/2016.

Επιτρέπεται η χρήση των «επι ελασσόν» δαπανών με τους ακόλουθους όρους και περιορισμούς:

- Δεν τροποποιείται το «βασικό σχέδιο» της προκήρυξης, ούτε οι προδιαγραφές του έργου, όπως περιγράφονται στα συμβατικά τεύχη, ούτε καταργείται ομαδα εργασιών της αρχικής σύμβασης.
- Δεν γίνεται η πλήρωση, ποιοτητα και λειτουργικότητα του έργου.
- Δεν χρησιμοποιείται για την πληρωμή νέων εργασιών που δεν υπήρχαν στην αρχική σύμβαση.
- Δεν υπερβαίνει η δαπάνη αυτή, κατά τον τελικό εγκεκριμένο Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών του έργου, ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της συμβατικής δαπάνης ομάδας εργασιών του έργου ουτε, αθροιστικά, ποσοστό δεκα τοις εκατό (10%) της δαπάνης της αρχικής αξίας σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., αναθεώρηση τιμών και απροβλεπτες δαπάνες. Στην αθροιστική αυτή ανακεφαλαιώση λαμβάνονται υπόψη μόνο οι μεταφορές δαπάνης από μια ομάδα εργασιών σε άλλη. Τα ποσά που εξοικονομούνται, εφόσον υπερβαίνουν τα αντερωόρια (20% η και 10%), μειώνουν ισοποσά τη δαπάνη της αξίας σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., αναθεωρήσεις και απροβλεπτες δαπάνες. Για τη χρήση των «επι ελασσόν δαπανών» απαιτείται σε κάθε περίπτωση σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση των φορέων υλοποίησης. Ο προϋπολογισμός των έργων στα οποία εφαρμόζεται η παραγραφος αυτή αναλύεται σε ομάδες εργασιών, οι οποίες συντίθενται από εργασίες που υπάγονται σε ενιαία υποσύνολα του τεχνικού αντικείμενου των έργων, έχουν παρόμοιο τρόπο κατασκευής και επιδέχονται το ίδιο ποσοστό έκπτωσης στις τιμές μονάδας τους. Με την υπ' αριθμ. ΔΝΣγ/οικ.38107/ΦΝ 466/2017 Απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 1956) «Καθορισμός «Ομάδων εργασιών» ανά κατηγορία έργων για τις δημόσιες συμβάσεις έργων του ν. 4412/2016», η οποία έχει εφαρμογή σε όλα τα ως άνω έργα, προσδιορίζονται οι ομάδες εργασιών ανά κατηγορία έργων.

Άρθρο 12: Προθεσμία εκτέλεσης του έργου

Η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του έργου, ορίζεται σε **δώδεκα (12) μήνες** από την ημερά υπογραφής της σύμβασης⁹¹.

Αναλυτικό τεράστιο για τις προθεσμίες του έργου αναφέρονται στην Ε.Σ.Υ.

Άρθρο 13: Διαδικασία σύναψης σύμβασης - Όροι υποβολής προσφορών

- 13.1** Η επιλογή του αναδόχου θα γίνει σύμφωνα με τη κλειστή διαδικασία του άρθρου 27 του ν. 4412/2016 και υπό τις προϋποθέσεις του νομού αυτού.
- 13.2** Η οικονομική προσφορά των διαγωνιζόμενων θα συνταχθεί και υποβληθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 95 παρ. 2.(α) του ν. 4412/2016 καθώς και στην παρ. 3.5 περ. γ έως στ της παρούσας.
- 13.3** Κάθε προσφέρων μπορεί να υποβάλει μόνο μία προσφορά⁹².
- 13.4** Δεν επιτρέπεται η υποβολή ανταγωνιστικών προσφορών⁹³.
- 13.5** Δεγίνονται δεκτές προσφορές για μέρος του αντικείμενου της σύμβασης.

Άρθρο 14: Κριτήριο Ανάθεσης

Κριτήριο για την ανάθεση της σύμβασης είναι πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή).

Άρθρο 15: Εγγύηση συμμετοχής

- 15.1** Για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτείται η καταβολή από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς, κατά τους όρους της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016, εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, που ανέρχεται στο ποσό των **πενσάρων χιλιάδων τριάντα δύο ευρώ και είκοσι έξι λεπτών (4.032,26_€)**⁹⁴.

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγυητική καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.

- 15.2** Οι εγγυητικές επιστολές συμμετοχής περιλαμβάνουν, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 12 του ν. 4412/2016, κατ'ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) την ημερομηνία έκδοσης,
 - β) τον εκδότη,
 - γ) την αναθέτουσα αρχή ή τον κύριο του έργου ή τον φορέα κατασκευής του έργου (**Δήμος Αρταίων**), προς τον οποίο απευθύνονται,
 - δ) τον αριθμό της εγγύησης,
 - ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση,
 - στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ

του οποίου εκδίδεται η εγγύηση (στην περίπτωση ένωσης αναγράφονται όλα τα παραπάνω για καθεμία της ένωσης),

ζ) τον όρο ότι η εγγύηση παρέχεται ανεκλήτα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως (δεν εφαρμόζεται για τις εγγυήσεις που παρέχονται με γραμματίο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων)⁵.

η) τα στοιχεία της διακήρυξης (αριθμός, έτος, τίτλος έργου) και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφοράς,

θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης,

ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πεντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται.

15.3 Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς του άρθρου 19 της παρούσας, ήτοι μέχρι **17/08/2027**, αλλιώς η προσφορά απορρίπτεται. Η αναθετούσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τους προσφέροντες να παρατείνουν, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.

15.4 Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, αν ο προσφέρων:

- αποσυρεί την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής,
- παρέχει, εν γνώσει του, ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 22,
- δεν προσκομίζει εγκαίρως τα προβλεπόμενα στο άρθρο 23 της παρούσας δικαιολογητικά,
- στις περιπτώσεις των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, περί προκήρυξης για υποβολή δικαιολογητικών από τον προσωρινό ανάδοχο, αν κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών, σύμφωνα με άρθρο 4.2 της παρούσας, διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν στο ΕΕΕΣ είναι εκ προθέσεως απατηλά ή ότι έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίστηκαν νομίμως και εμπροθεσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22.Α ή η πληρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής,
- δεν προσελθεί εγκαίρως για υπογραφή του συμφωνητικού
- υποβάλει μη κατάλληλη προσφορά με την έννοια της περ. 46 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016,
- δεν ανταποκριθεί στη σχετική προκήρυξη της αναθετούσας αρχής εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 4.1 (η) προθεσμίας και δεν υποβάλει εξηγήσεις, σε περίπτωση ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς

15.5 Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης.

Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους λοιπούς προσφέροντες, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 72 του ν. 4412/2016⁷.

Άρθρο 16: Χορήγηση Προκαταβολής – Εγγύηση Προκαταβολής – Ρήτρα πρόσθετης καταβολής (Πριμ)

16.1 Προβλεπεται η χορηγηση προκαταβολης στο αναδοχο⁹⁸ ποσου ισο με εως 15%(δεκαπεντε τοις εκατο) της αξιας της συμβασης χωρις αναθεωρηση και Φ.Π.Α. υπο την προϋποθεση της καταβολης απο τον αναδοχο ισο ποσης εγγυησης προκαταβολης.

Η χορηγού μενη προκαταβολη ει ναι εντοκη απο την ημερομηνια καταβολης της στον αναδοχο. Για το ποσο αυτο βαρυνεται ο αναδοχος με το κο, ο οποιο υπολογιζεται με ποσοστο επιτοκιου που ανερχεται σε ποσοστο ισο με το μικροτερο επιτοκιο των εντοκων γραμματιων του Δημοσιου δωδεκα μηνης η, αν δεν εκδιδονται τε τοια, εξα μηνης διαρκειας προσαυξημενο κατα 0,25 ποσοστια ες μοναδες. Το επιτοκιο μπορεί να αναπροσαρμοζεται με κοινη αποφαση των Υπουργων Οικονομικων και Υποδομων και Μεταφορων.....⁹⁹.

Η προκαταβολη και η εγγυηση προκαταβολης μπορούν να χορηγουνται τμηματικα. Η προκαταβολη απαγορευεται να χρησιμοποιηθει για δαπανες που δεν σχετιζονται, αμεσσημεσα, με το αντικειμενο της συμβασης.

Η αποσβεση της προκαταβολης και η επιστροφη της εγγυησης προκαταβολης πραγματοποιουνται, συμφωνα με τις διαταξεις των αρθρων 72 και 150 του ν. 4412/2016.¹⁰⁰

Η εγγυητικη επιστολη προκαταβολης καταπιπτει με αιτιολογηνη αποφαση της αναθετουσας αρχης, η οποια εκδιδεται μετα απο προηγουμενη εισηγηση της Διευθυνουσας Υπηρεσιων

16.2 **[ΔΕΝ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ Η ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ (ΠΡΙΜ) ΣΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ].**¹⁰²

Άρθρο 17: Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης και λειτουργίας του έργου

17.1 Για την υπογραφη της συμβασης απαιτειται η παροχη εγγυησης καλης εκτελεσης, συμφωνα με το αρθρο 72 παρ. 4 του ν. 4412/2016, το υψος της οποιας καθοριζεται σε ποσοστο 5% επι της εκτιμωμενης αξιας της συμβασης (η του τμηματος της συμβασης, σε περιπτωση υποδιαίρεσης σε τμηματα), χωρις Φ.Π.Α. και χωρις να συμπεριλαμβανονται τα δικαιωματα προαίρεσης. Η εγγυηση καλης εκτελεσης κατατίθεται μεχρι και την υπογραφη του συμφωνητικού.¹⁰³

Σε περιπτωση τροποποιησης της συμβασης κατα το αρθρο 132 του ν. 4412/2016, η οποια συνεπαγεται αυξηση της συμβατικης αξιας, η αναθετουσα αρχη οφειλει λειψα απο τον αναδοχο την καταθεση μεχρι και την υπογραφη της τροποποιημενης συμβασης, συμπληρωματικη εγγυηση το υψος της οποιας ανερχεται σε ποσοστο 5% επι του ποσου της αυξης της αξιας της συμβασης, χωρις ΦΠΑ.

Οι εγγυητικες επιστολες καλης εκτελεσης περιλαμβανουν καλα χιστοντα αναφερομενα στην παραγραφο 15.2 της παρουςας πλην της περ. (η), και επιπροσθετως τον αριθμο και τον τιτλο της σχετικης συμβασης.

Η εγγυηση καλης εκτελεσης της συμβασης καλυπτει συνολικα και χωρις διακρισεις την εφαρμογη ολων των ορων της συμβασης και καθε απαιτηση της αναθετουσας αρχης η του κυριου του εργου εναντι του αναδοχου.

Ο χρονος ισχυος της εγγυησης καλης εκτελεσης πρεπει να ει ναι μεγαλυτερος κατα τρεις (3) τουλαχιστον μηνες απο το αθροισμα της συμβατικης προθεσμιας, της οριακης προθεσμιας και του χρονου υποχρεωτικης συντηρησης του εργου, συμφωνα με το αρθρο 171 του ν. 4412 και τα

ε γγραφα της παρου σας συ μβασης.

Η εγγυ ηση καλη ς εκτε λεσης καταπι πτει υπε ρ της αναθε τουσας αρχη ς, στην περι πτωση παρα βασης απο τον ανα δοχο των ο ρων της συ μβασης κατα τα ειδικο τερα οριζο μενα σε αυτη .

Οι εγγυητικε ς επιστολε ς καλη ς εκτε λεσης καταπι πτουν με αιτιολογημε νη απο φαση της αναθε τουσας αρχη ς, η οποι α εκδι δει με τα απο προηγου μενη ειση γηση τηφιευθ νουσας υπηρεσι ας¹⁰⁴.

Ειδικα , σε περι πτωση οριστικοποι ησης της απο φασης ε κπτωσης του αναδο χου, το συ νολο των εγγυη σεων για την καλη εκτε λεση του ε ργου καταπι πτει υπε ρ του κυρι ου του ε ργου, ως ειδικη ποινικη ρη τρα, κατα με γιστο με χρι το υπολειπο μενο προς κατασκευη ποσο της συ μβασης και εφο στον ληφθει υπο ψη προς επιστροφη αρνητικο ς λογαριασμο ς¹⁰⁵.

Η εγγυ ηση καλη ς εκτε λεσης, ο πως αυτη διαμορφω θηκε κατο πιν τροποποιη σεων της συ μβασης, κατα το αρθρο 132 του ν. 4412/2016, με ω νεται αμε σω ς με τα την ε γκριση της τελικη ς επιμε τρησης απο τη διευθ νουσα υπηρεσι α, κατα ποσοστο εβδομη ντα τοις εκατο (70%) της συνολικη ς αξι ας¹⁰⁶.

Το συ νολο των εγγυη σεων καλη ς εκτε λεσης επιστρε φεται χωρι ς καθυστε ρηση, αμε σω ς με τα την ε γκριση του πρωτοκολλου παραλαβη ς και την ε γκριση του τελικου λογαριασμου του ε ργου.

17.2 (ΔΕΝ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΕΓΓΥΗΣΗ ΚΑΛΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ).¹⁰⁷

17.3 Οι κρατη σεις της παρ. 12 του αρθρου 152 του ν. 4412/2016, περι λογαριασμο ν και πιστοποιη σεων, μπορει να αντικατασταθου ν οποτεδη ποτε απο τον ανα δοχο, μερικα η ολικα , με ισο ποση εγγυητικη επιστολη . Οι εγγυη σεις αυτε ς περιορι ζονται κατα ποσοστο πε ντε τοις εκατο (5%) επι της αξι ας των εργασιω ν που περιλαμβα νονται στις υποβεβλημε νες στην υπηρεσι α επιμετρη σεις. Η μειω ση αποφασι ζεται απο τη διευθ νουσα υπηρεσι α, υ στερα απο αι τηση του αναδο χου, η οποι α συνοδε υεται απο ειδικο απολογισμο των εργασιω ν των οποι ων ε χουν υποβληθει οι επιμετρη σεις¹⁰⁸.

Άρθρο 17Α: Έκδοση εγγυητικών

17.A.1. Οι εγγυητικε ς επιστολε ς των αρθρων 15, 16 και 17 εκδι δονται απιστωτικα η χρηματοδοτικα ιδρυ ματα η ασφαλιστικε ς επιχειρη σεις κατα την ε ννοια των περιπτω σεων β' και γ' της παρ. 1 του αρθρου 14 του ν. 4364/ 2016 (Α'13) που λειτουργου ν νο μιμα στα κρα τημε λη της Ένωσης η του Ευρωπαι κου Οικονομικου Χω ρου η στα κρα τημε λη της ΣΔΣ και ε χουν, συ μφωνα με τις ισχυ ουσε ς διατα ξεις, το δικαι ωμα αυτο . Μπορου ν, επι σης, να εκδι δονται απο το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. η να παρε χονται με γραμμα τιο του Ταμει ου Παρακαταθηκω ν και Δανει ων με παρακατα θεση σε αυτο του αντι στοιχου χρηματικου ποσο το ¹⁰⁹. Αν συσταθει παρακαταθη κη με γραμμα τιο παρακατα θεσης χρεογρα φων στο Ταμει ο Παρακαταθηκω ν και Δανει ων, τα τοκομερι δια η μερι σματα που λη γουν κατα τη δια ρκεια της εγγυ ησης επιστρε φονται με τα τη λη ξη τους στον υπε ρ ου η εγγυ ηση οικονομικο φορε α.

17.A.2 Οι εγγυητικε ς επιστολε ς εκδι δονται κατ' επιλογη του οικονομικου φορε α/αναδο χου πο ε ναν η περισσο τερους εκδο τε ς της παραπα νω παραγρα φου, ανεξαρτη τως του υ ψους.

Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί με τους φορείς που φέρονται να έχουν εκδώσει τις εγγυητικές επιστολές, προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους¹¹⁰.

Άρθρο 18: Ημερομηνία και ώρα λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών - αποσφράγισης

Ως ημερομηνία και ώρα λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών¹¹¹ ορίζεται η 17/09/2026, ημέρα Πέμπτη και ώρα 15:00 (3.00 μ.μ.).

Ως ημερομηνία και ώρα ηλεκτρονικής αποσφράγισης των προσφορών ορίζεται η 21/09/2026, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:00 (10.00 π.μ.).

Αν, για λόγους ανωτέρας βίας ή για τεχνικούς λόγους διενεργηθεί η αποσφράγιση κατά την ορισθείσα ημερομηνία με χρηρήν ημερομηνία δεν έχει υποβληθεί καμία προσφορά, η αποσφράγιση και η καταληκτική ημερομηνία αντιστοίχα μετατίθενται σε οποιαδήποτε άλλη ημερομηνία, με απόφαση της αναθετούσας αρχής. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στους προσφερόντες μέσω της λειτουργικής της "Επικοινωνίας", πεντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν την ανακηρυχθεί ημερομηνία και αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ και στην ιστοσελίδα της αναθετούσας αρχής, εφόσον διαθέτει, καθώς και στον ειδικό, δημοσία πρόσβαση, χώρο "ηλεκτρονικοί διαγωνισμοί" της πύλης www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ. Αν και στην ανακηρυχθείσα ημερομηνία δεν καταστεί δυνατή η αποσφράγιση των προσφορών ή δεν υποβληθούν προσφορές, μπορεί να ριστεί και νέα ημερομηνία, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των διατάξεων των δύο προηγούμενων εδαφίων. Σε περίπτωση που και στην ανακηρυχθείσα ημερομηνία δεν καταστεί δυνατή η αποσφράγιση των προσφορών ή δεν υποβληθούν προσφορές, διεξάγεται νέα διαδικασία σύναψης δημοσίας σύμβασης για το εν λόγω έργο με την εκ νέου τηρήσων των διατυπώσεων δημοσίευσής που προβλεπεται στις διατάξεις του παρόντος (επαναληπτικός διαγωνισμός, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 98 παρ. 1 περ. α του ν. 4412/2016).

Άρθρο 19: Χρόνος ισχύος προσφορών

19.1 Η υποβληθείσα προσφορά δεσμεύει τον συμμετέχοντα στον διαγωνισμό κατά τη διατάξη του άρθρου 97 παρ. 3 του ν. 4412/2016, για διαστήμα **δέκα (10) μηνών¹¹²** από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών.

19.2 Προσφορά που ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο από τον προβλεπόμενο στο παρόν άρθρο απορρίπτεται ως μη κανονική¹³.

19.3 Η αναθετούσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς, να ζητά από τους προσφερόντες να παρατείνουν τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγυήσης συμμετοχής κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με το προβλεπόμενο στην παρ. 19.1. Μετά τη λήξη και του παραπάνω ανωτάτου χρονικού ορίου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα της παρούσας διαδικασίας αναθεσώνονται, εκτός αν η αναθετούσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση αιτιολογημένα, ότι η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημοσιο συμφέρον, όποτε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν να παρατείνουν την προσφορά τους, εφόσον τους ζητηθεί πριν την παροδο των ανωτάτου ορίου παράτασης της προσφοράς τους. Η διαδικασία αναθεσών συνεχίζεται με τους παρευρισκόμενους προσφορές τους και αποκλείονται οι λοιποί οικονομικοί φορείς.

19.4 Αν λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση της προσφοράς, η αναθετούσα αρχή δύναιται, με αιτιολογημένη απόφαση της, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημοσιο συμφέρον, να ζητήσει, εκ των υστέρων, από τους οικονομικούς φορείς που

συμμετέχουν στη διαδικασία, να παρατείνουν τον χρόνο ισχύος της προσφοράς τους, καθώς και της εγγυήσης συμμετοχής, όποτε η διαδικασία συνεχίζεται με τους οικονομικούς φορείς, οι οποίοι προέβησαν στις ανωτέρω ενεργειές⁴.

Άρθρο 20: Δημοσιότητα/ Δαπάνες δημοσίευσης

1. Το πλήρες κείμενο της Διακήρυξης καταχωρίζονται στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ), σύμφωνα με το άρθρο 66 του ν. 4412/2016 και στο προγράμμα "Διαύγεια" diavgeia.gov.gr.

2. Τα έγγραφα της σύμβασης της παρούσας διαδικασίας δημόσιας σύμβασης καταχωρήθηκαν στον σχετικό ηλεκτρονικό χώρο του ΕΣΗΔΗΣ- Δημόσια Έργα, στη Διαδικτυακή Πύλη Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων «Προμηθεύς» του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ (www.promitheus.gov.gr ή www.eprocurement.gov.gr) με Συστημικό Αύξοντα Αριθμό Ηλεκτρονικής Διαγωνιστικής διαδικασίας: **222070** και είναι απευθείας προσβάσιμα μέσω του URL: <http://pwgopendata.eprocurement.gov.gr/actSearchErgwn/resources/search/222070>

3. Στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής (www.arta.gr) αναρτάται σχετική ενημέρωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 της παρούσας

Περίληψη της παρούσας Διακήρυξης δημοσιεύεται στον Ελληνικό Τύπο σύμφωνα με το άρθρο 66 του ν. 4412/2016.

Οι δαπάνες των απαραίτητων δημοσιεύσεων της περίληψης της παρούσας στον ελληνικό τυπο (περιφερειακό ή/και τοπικό), καταβάλλονται από την αναθέτουσα αρχή που έδωσε την εντολή καταχώρισης στην εφημερίδα, εντός των προθεσμιών του άρθρου 69Ζ του ν. 4270/2014. Σε περίπτωση ανακήρυξης αναδόχου στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, οι ως άνω δαπάνες παρακρατούνται από την αναθέτουσα αρχή και αφαιρούνται από το τίμημα που περιλαμβάνεται στον αναδοχοκατά τον πρώτο λογαριασμό πληρωμής του εργοῦ. Τα έξοδα δημοσιεύσεων των τυχόν προηγούμενων διαγωνισμών για την ανάθεση του ίδιου έργου, καθώς και τα έξοδα των μη απαραίτητων εκ του νόμου δημοσιεύσεων βαρύνουν την αναθέτουσα αρχή και καταβάλλονται από τις πιστώσεις του έργου.

Άρθρο 20Α: Διαβούλευση επί των δημοσιευμένων εγγράφων της σύμβασης¹¹⁷

Δεν εφαρμόζεται, κατά τη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής.¹¹⁸

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Η συμβαση ανατιθεται βασει του κριτηριου του αρθρου 14 της παρουςας, προσφεροντα ο οποιοσ δεν αποκλειεται απο τη συμμετοχη βασει της παρ. Α του αρθρου 22 της παρουςας και πληροια κριτηρια επιλογης των παρ. Β, Γ, Δ Ε του αρθρου 22 της παρουςας

Άρθρο 21: Δικαιούμενοι συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης σύμβασης

21.1 Δικαιωμα συμμετοχης εχουν φυσικα η νομικα προσωπα, η ενωσεις αυτων που δραστηριοποιου νται στη/στις κατηγορια/ες εργου «**ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ**» και «**H/M**»¹²⁰ και ει ναι εγκατεστημε να σε²¹:

- α) σε κρα τοσμε λος της Ένωσης,
- β) σε κρα τοσμε λος του Ευρωπαϊκου Οικονομικου Χωρου (Ε.Ο.Χ.),
- γ) σε τρι τες χω ρες που εχουν υπογρα ψει και κυρω σει τη ΣΔΣ, σν βαθμο που η υπο ανα θεση δημοσια συμβαση καλυ πτεται απο τα Παραρτηματα 1, 2, 4, 5, 6 και⁷² και τις γενικε ς σημειω σεις του σχετικου με την Ένωση Προσαρτηματος Ι της ως ανω Συμφωνια ς, καθω ς και
- δ) σε τρι τες χω ρες που δεν εμπι πτουν στην περι πτωση γ' της παρουςας παραγραφου και εχουν συνα ψει διμερει ς η πολυμερει ς συμφωνι ε ς με την Ένωση σε θε ματα διαδικασιω ν ανα θεσης δημοσιων συμβα σεω ν²³.

Στον βαθμό που καλύπτονται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4, 5, 6 και 7 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ΣΔΣ, καθώς και τις λοιπές διεθνείς συμφωνίες από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση, οι αναθέτουσες αρχές επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς των χωρών που έχουν υπογράψει τις εν λόγω συμφωνίες μεταχείριση εξίσου ευνοϊκή με αυτήν που επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης¹²⁴.

21.2 Οικονομικ ο ς φορε α ς συμμετε χει ει τε μεμονωμε να ει τε ω ς με λος ε νω ς¹²⁵

21.3 Οι ενωσειςοικονομικω ν φορε ω ν συμμετε χουν υπο τω ο ρου ς των παρ. 2, 3 και 4 του αρθρου 19 και των παρ. 1 (γ) και (ε) του αρθρου 76 του ν. 4412/2016.

Οι εν λο γω ενω σεις δν απαιτει ται να περιβληθου ν συγκεκριμε νη νομικη μορφη για την υποβολη προσφορα ς. Σε περι πτωση που η ε νωση αναδειχθει ανα δοχο ς η μακη της μορφη πρε πει να ει ναι τε τοια που να εξασφαλι ζεται η υ παρξη ε νο ς και μοναδικου φορολογικου μητρω ου για την ε νω σι^χ(π κοινοπραξι α).

Άρθρο 22: Κριτήρια ποιοτικής επιλογής

Οι μεμονωμε νοι προσφε ροντε ς πρε πει να ικανοποιου ν ο λα τα κριτη ρια ποιοτικη ς επιλογη ς.

Στην περι πτωση ε νω σης οικονομικω ν φορε ω ν, ισχυ ου ν τα εξη ς:

- αναφορικα με τις απαιτη σεις του αρθρου 22 Α της παρουςας, αυτε ς πρε πει να ικανοποιου νται απο κα θε με λος της ε νω σης
- αναφορικα με τις απαιτη σεις του αρθρου 22.Β της παρουςας, κα θε με λος της ε νω σης πρε πει να ει ναι

RE-USE

εγγεγραμμένο στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο σύμφωνα με τα ειδικότερα στο εν λόγω άρθρο τουλάχιστον σε μια από τις κατηγορίες που αφορά στο υπο αναθεσθέν έργο. Περαιτέρω, πρέπει να καλυπτονται θροιστικά όλες οι κατηγορίες του έργου.

22.Α. Λόγοι αποκλεισμού

Κάθε προσφερόμενος **αποκλείεται** από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία συναψής σύμβασης, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (αν προκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (αν προκειται περ ανώσης οικονομικών φορέων) ένας από τους λόγους των κατωτέρω περιπτώσεων:

22.Α.1. Όταν υπαρχεί εις βάρος του αμετακλήτ⁶ καταδικαστική απόφαση για ένα από τα ακόλουθα εγκλήματα:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απαφής-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ.42) και τα εγκλήματα του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα (εγκληματική οργάνωση),

β) ενεργητική δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της δωροδοκίας, στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παρ. 1 του άρθρου 2 της απαφής-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και όπως ορίζεται στο εθνικό δικαίωμα του οικονομικού φορέα και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 24 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργών), 237Α παρ. 2 (εμπορία επιρροής – μέσα ζόντες), 396 παρ. 2 (δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα) του Ποινικού Κώδικα,

γ) απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης κατά την έννοια των άρθρων 3 και 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Ιουλίου 2017 σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (L 198/28.07.2017) και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 216 (πλαστογραφία), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργών), 242 (ψευδής βεβαίωση, νοθεύση κ.λπ.) 374 (διακεκριμένη κλοπή), 375 (υπεξαίρεση), 386 (απάτη), 386Α (απάτη με υπολογιστή), 386Β (απάτη σχετική με τις επιχορηγήσεις), 390 (απιστία) του Ποινικού Κώδικα και των άρθρων 155 επ. του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265), όταν αυτά στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 23 (διασυνοριακή απάτη σχετικά με τον ΦΠΑ) και 24 (επικουρικές διατάξεις για την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) του 4689/2020 (Α' 103),

δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεδεμένα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 34 και 5-12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απαφής-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απαφής 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88/31.03.2017)) ή ηθική αυτοσυγκράτηση ή συνεργασία ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 187Α και 187Β του Ποινικού Κώδικα, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 325 του ν. 4689/2020 (Α' 103),

ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για

RE-USE

τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ 141/05.06.2015) και τα εγκλήματα των άρθρων 2 και 39 του ν. 4557/2018 (Α139),),

στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1), και τα εγκλήματα του άρθρου 323Α του Ποινικού Κώδικα (εμπορία ανθρώπων). Ο οικονομικός φορέας αποκλείεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδοθείκε αμετακλήτη καταδικαστική απόφαση είναι μελός του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό.

Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά :

α) Στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε.Ε.) και Ιδιωτικών Κεφαλαιουχικών Εταιρειών (Ι.Κ.Ε.), τους διαχειριστές.

β) Στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.) τον Διευθυνόντα Σύμβουλο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τα πρόσωπα οποιαδήποτε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει ανατεθεί το σύνολο της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας

γ) Στις περιπτώσεις των συνεταιρισμών, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή

δ) στις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων, τον, κατά περίπτωση, νομικό εκπρόσωπό¹²⁷

22.A.2

α) Όταν ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του προς την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί με δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και

β) η αναθετούσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του σχετικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Αν ο προσφέρων είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν, τόσο την κύρια, όσο και την επικουρική ασφάλιση.

Οι υποχρεώσεις των περ. α) και β) θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον αυτές έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται.

Δεν αποκλείεται ο προσφέρων, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγομένος σε δεσμευτικό διακανονισμό¹²⁸ για την καταβολή τους, στο μέτρο που τηρεί του φόρου του δεσμευτικού κανονισμού¹²⁸.

22.A.3 α) Κατ' εξαίρεση, για τους κατωτέρω επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος.....¹²⁹
(όπως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος, οι οποίοι συμπληρώνονται από την αναθέτουσα αρχή) δεν εφαρμόζονται οι παραγραφές 22.A.1 και 22.A.2.

[Σε περίπτωση που δεν ενεργοποιηθεί η σχετική δυνατότητα, διαγράφεται η περίπτωση α].

β) Κατ' εξαίρεση, ο τάω αποκλεισμού είναι προφανώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μο νομικά ποσά των οφειλόμενων φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο

RE-USE

προσφερόμενη ημερωθήκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφειλόσε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μετρά, σύμφωνα με το τελευταίο εδαφίο της παρ. 2 του άρθρου 73 ν. 4412/2016, πριν την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής προσφορών του άρθρου 18 της παρούσας, δεν εφαρμόζεται¹³⁰ η παράγραφος 22.Α.2.

[Σε περίπτωση που δεν ενεργοποιηθεί η σχετική δυνατότητα, διαγράφεται η περίπτωση β. Εάν παραμείνει, προτείνεται να προσδιορίζεται στο παρόν σημείο το ανώτατο ποσοτικό όριο των φόρων ή των εισφορών μέχρι το οποίο ισχύει η παρέκκλιση].

22.Α.4. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης προσφέρων σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις¹³¹:

(α) έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016, περι αρχών που εφαρμόζονται στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων,

(β) εάν ο οικονομικός φορέας έχει υποπωχευθεί ή έχει υπαχθεί σε διαδικασίες εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασίες πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή έχει υπαχθεί σε διαδικασίες εξυγιάνσης και δεν τηρεί τους όρους αυτής ή ασκείται σε οποιαδήποτε αναλογία κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις του μου.

Η αναθετούσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα που οφείλει σε μια εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην παρούσα περίπτωση, υπό την προϋπόθεση ότι η αναθετούσα αρχή έχει αποδείξει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μετρά της συνέχισης της επιχειρηματικής του λειτουργίας (παρ. 5 άρθρου 73 του ν. 4412/2016)¹³²,

(γ) εάν, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011(Α'93), περι ποινικών κυρώσεων και άλλων διοικητικών συνεπειών, η αναθετούσα αρχή διαθεσπάρκως ευλογές ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,

(δ) εάν μία κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 24 του ν. 4412/2016 δεν μπορεί να θεραπευτεί αποτελεσματικά με άλλα, λίγοτερο παρεμβατικά, μέτρα,

(ε) εάν μία κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή των οικονομικών φορέων κατά την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 48 του ν. 4412/2016, δεν μπορεί να θεραπευτεί με άλλα, λίγοτερο παρεμβατικά, μέτρα,

(στ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμελεία κατά την εκτέλεση ουσιαστών απαιτήσεων στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία αυτής αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις,

(ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί εκ προθέσεως φορολογικά φορολογικών απάτων, κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για εφαρμογή του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, περι Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης, καθώς και του άρθρου 23 της παρούσας¹³³,

(η) εάν ο οικονομικός φορέας επιχειρήσει να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδεχεται να του

RE-USE

αποφεύγουν αθεμιτοπλεονεκτημα στη διαδικασία συναψής συμβάσης ή να παρασχεθεί με απατηλό τρόπο παραπλανητικές πληροφορίες που ενδεχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση,

(θ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει διαπραξήσει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο ο θσπει αμφισβολία την ακεραιότητά του

22.A.5. ΔΕΝ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ (για συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας άνω του 1.000.000,00 ευρώ)

Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία συναψής συμβάσης (διαγωνισμό), οικονομικός φορέας εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005 (νομικός λόγος αποκλεισμού)¹³⁴.

Οι υποχρεώσεις της παρούσας αφορούν στις ανώνυμες εταιρείες που υποβάλλουν προσφορά αυτοτελώς ή ως μέλη ένωσης ή που συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο άλλου νομικού προσώπου που υποβάλλει προσφορά ή σε νομικά πρόσωπα της αλλοδαπής που αντιστοιχούν σε ανώνυμη εταιρεία.

Εξαιρούνται της υποχρέωσης αυτής:

α) οι εισηγμένες στα χρηματιστήρια κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) εταιρείες,

β) οι εταιρείες, τα δικαιώματα ψήφου των οποίων ελέγχονται από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις επενδύσεων (investment firms), εταιρείες διαχείρισης κεφαλαίων/ενεργητικού (asset/fund managers) ή εταιρείες διαχείρισης κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών (private equity firms), υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίες αυτές εταιρείες ελέγχουν συνολικά ποσοστό που υπερβαίνει το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) των δικαιωμάτων ψήφου και είναι εποπτευόμενες από Επιτροπές Κεφαλαιαγοράς ή άλλες αρμόδιες χρηματοοικονομικές αρχές κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ο.Ο.Σ.Α.¹³⁵.

22.A.6. Η αναθετούσα αρχή αποκλείει οικονομικό φορέα σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας συναψής συμβάσης, όταν αποδεικνύεται ότι αψπει λογω πραξεων η παραλειψεων αυτου ειτε πριν ειτε κατα τη διαδικασια, σε μια απο τις περιπτωσεις των προηγου μενων παραγραφων¹³⁶.

Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, στις περιπτώσεις της παραγράφου 22.A.1 η περίοδος αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση και στις περιπτώσεις της παραγράφου 22.A.4 στα τρία (3) έτη από την ημερομηνία έκδοσης πράξης που βεβαιώνει το σχετικό γεγονός¹³⁷.

22.A.7. Οικονομικός φορέας που εμπιπτει σε μια απο τις καταστασεις που αναφερονται στις παραγραφους 22.A.1 και 22.A.4¹³⁸, εκτος απο την περιπτωση βμπορει να προσκομιζει στοιχεια¹³⁹ προκειμενου να αποδειξει ο τι τα μετρα που ελαβε επαρκουν για να αποδειξουν την αξιοπιστια του, παροτι συντρεχει ο σχετικος λογος αποκλεισμου. Για τον σκοπο αυτον, ο οικονομικος φορεας αποδεικνυει ο τι εχει καταβαλει η εχει δεσμευει να καταβαλει αποζημιωση για ζημιες που προκληθηκαν απο το ποινικο αδικημα η το παραπτωμα, ο τι εχει διευκρινισει τα γεγονοτα και τις περιστασεις με ολοκληρωμενο τροπο, με σω ενεργου συνεργασιας με τις ερευνητικες αρχες, και εχει λαβει συγκεκριμενα τεχνικα και οργανωτικα μετρα, καθωκαι μετρα σε επιπεδο προσωπικου

καταλληλά για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτώματά του. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία συναψής σύμβασης. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με τελεσίδικη απόφαση, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες συναψής σύμβασης ή ανάθεσης παραχωρησίων, μπορεί να κάνει χρήση της ανωτέρω δυνατότητας κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην ανάλυση απόφαση.

[Ο όρος που ακολουθεί τίθεται κατά τη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να ορίζει στη διακήρυξη ρητά το χρονικό σημείο εξέτασης των επανορθωτικών μέτρων¹⁴¹].

Η εξέταση των, κατά τα ανωτέρω, προσκομισθέντων από τον οικονομικό φορέα στοιχείων, για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων που έλαβε και επικαλείται, θα πραγματοποιηθεί κατά το στάδιο της εξέτασης των δικαιολογητικών κατακυρώσεως.

Η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει στην Επιτροπή εξέτασης επανορθωτικών μέτρων για δημοσίες συμβάσεις έργων, μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, της περ. β της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 το σχέδιο της απόφασης της περί της διαπίστωσης της επάρκειας ή μη των ληφθέντων απαντών οικονομικού φορέα επανορθωτικών μέτρων, συνοδευόμενο από πλήρη φακέλο που περιλαμβάνει όλα τα σχετικά με την υποθεση στοιχεία. Το σχέδιο της απόφασης της αναθέτουσας αρχής, μαζί με όλα τα σχετικά με την υποθεση στοιχεία αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διευθύνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου epanorthotika-erga@eaadhsy.gr.

Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δεν έχει προσκομίσει, με δική του πρωτοβουλία, τα στοιχεία, με τα οποία αποδεικνύονται τα επικαλούμενα μέτρα αυτοκαθάρσης (εκδοθείσες αποφάσεις διοίκησης, αποδεικτικά εξοφλήσεως προστίμων, αλληλογραφία με αρμόδιες ελεγκτικές αρχές κ.λπ.), η αναθέτουσα αρχή, πριν από τη συνταγή και αποστολή του σχεδίου απόφασης στην Επιτροπή, υποχρεούται να ζητήσει από τον οικονομικό φορέα την προσκόμισή τους, εντός προθεσμίας, που δεν υπερβαίνει τις δεκά (10) ημέρες. Με την πρακτική παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, θεωρείται ότι τα αιτούμενα στοιχεία δεν προσκομίστηκαν. Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας υποβάλει αίτημα για παράταση της ως άνω προθεσμίας, συνοδευόμενο από έγγραφο, με τα οποία αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των στοιχείων, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής, για όσο χρόνο απαιτείται, προκειμένου να χορηγηθούν από τις αρμόδιες δημοσίες αρχές.

Αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι τα στοιχεία που προσκόμισε ο οικονομικός φορέας δεν είναι πλήρη ή απαιτούνται διευκρινίσεις, πριν από την αποστολή του σχεδίου της απόφασης της στην Επιτροπή, καλεί τον οικονομικό φορέα για τη συμπλήρωση των σχετικών στοιχείων ή/και την παροχή διευκρινίσεων, εντός προθεσμίας, που δεν υπερβαίνει τις δεκά (10) ημέρες.

Αν ο οικονομικός φορέας δεν ανταποκριθεί στην προσκλήση της αναθέτουσας αρχής, το γεγονός αυτό μνημονεύεται στο σχέδιο της απόφασης.

Με την επιφύλαξη της επομένης παραγράφου, δεν εξετάζονται από την Επιτροπή επανορθωτικά μέτρα που επικαλείται ένας οικονομικός φορέας, προκειμένου να αποδείξει την αξιοπιστία του, εφόσον αυτά έχουν ληφθεί μετά την ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών. Στην περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή δεν τα λαμβάνει υπόψη και δεν τα μνημονεύει στο σχέδιο της απόφασης της που αποστέλλει στην Επιτροπή.

Στην περίπτωση που, κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ από τον οικονομικό φορέα, δεν συνετρεχε στο πλαίσιο του καποίος από τους λόγους αποκλεισμού της παρ.1 και της παρ. 4, εκτός από την περίπτωση

RE-USE

αυτής, του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, αλλά η συνδρομή του προέκυψε κατά τη διάρκεια της παρούσας διαδικασίας (οψιγενής μεταβολή), τα μετράμετα αυτοκαθάρσης που επικαλείται, λαμβάνονται υπόψη από την αναθεώρηση αρχή, κατά τη συντάξη του σχεδίου απόφασης της και εξετάζονται από την Επιτροπή.

22.Α.8. Η απόφαση για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μετρών κατά την προηγούμενη παραγραφο εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 8 και 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016¹⁴², καθώς και στην υπ' αριθμ. 102080/24-10-2022 (Β'5623/02.11.2022) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με θέμα: «Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την εξέταση επανορθωτικών μέτρων από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016»¹⁴³.

Οι διαδικαστικές λεπτομέρειες εξέτασης και επανεξέτασης των επανορθωτικών μετρών ρυθμίζονται αναλυτικά στην ως άνω υπουργική απόφαση.

22.Α.9. Οικονομικός φορέας, εις βάρος του οποίου έχει επιβληθεί η κύρωση του οριζόντιου αποκλεισμού, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για το χρονικό διάστημα που αυτή ορίζεται αποκλείεται από την παρούσα διαδικασία σύναψης της σύμβασης.

Κριτήρια επιλογής (22.Β – 22.Δ)¹⁴⁴

22.Β. Καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας

Όσον αφορά στην καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, απαιτείται οι οικονομικοί φορείς να είναι εγγεγραμμένοι στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο που τηρείται στο κρατικό εγκαταστάσεις τους. Ειδικά οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) για το χρονικό διάστημα που εξακολουθούν να ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019 ή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.), από την έναρξη ισχύος του τελευταίου στα Μητρώα Περιφερειακών Ενότητων¹⁴⁵, ανά περίπτωση, στην κατηγορία/ιες έργου του άρθρου 21 της παρούσας¹⁴⁶. Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016.

22.Γ. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια^{147 148}

Οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να πληρούν τις απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας που ορίζονται στο άρθρο 100 του Ν. 3669/2008, ο οποίος έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, ανά κατηγορία και τάξη Μ.Ε.Ε.Π. τουλάχιστον αντιστοιχεί με την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 78 του Ν. 4412/2016, να πληρούν τα οριζόμενα στο ΠΔ 71/2019 και να δραστηριοποιούνται σε έργα «ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ» και «Η/Μ».

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης.

[Όπου κρίνεται αναγκαίο διευκρινίζεται διαφορετικός τρόπος, με τον οποίο οι ενώσεις οικονομικών φορέων πληρούν τις απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, ήτοι από ένα τουλάχιστον μέλος της ένωσης ή αν πρέπει να καλύπτονται από κάθε μέλος της ένωσης χωριστά ή οποιοσδήποτε άλλος τρόπος κάλυψής τους, εφόσον αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους και είναι σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας¹⁴⁹.]

22.Δ. Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα¹⁵⁰

Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, για την παρούσα διαδικασία συναψής σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς που ενδιαφέρονται να εγκαταστήσουν στην Ελλάδα και δραστηριοποιούνται σε κατηγορίες έργου «ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ» και «Η/Μ».

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης.

[όπου κρίνεται αναγκαίο διευκρινίζεται ο διαφορετικός τρόπος, με τον οποίο οι ενώσεις οικονομικών φορέων πληρούν τις απαιτήσεις τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας¹⁵¹, ήτοι από ένα τουλάχιστον μέλος της ένωσης ή πρέπει να καλύπτονται από κάθε μέλος της ένωσης χωριστά ή οποιοσδήποτε άλλος τρόπος κάλυψής τους, εφόσον αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους και είναι σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας¹⁵².]

[Επισημαίνεται, ότι για τη συμπερίληψη στα έγγραφα της σύμβασης απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, καθώς και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, πέραν των προβλεπόμενων στο π.δ. 71/2019 (Α 112), για την εγγραφή και κατάταξη σε τάξη των οικείων μητρώων, αντίστοιχου προϋπολογισμού και κατηγορίας έργου, οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν προηγουμένως να ζητούν γνωμοδότηση του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών. Το τελευταίο εντός της ταχθείσας από την αναθέτουσα αρχή προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερών, ελέγχει εάν οι απαιτήσεις που ζητεί η αναθέτουσα αρχή να συμπεριληφθούν στα έγγραφα της σύμβασης δικαιολογούνται από τη φύση της σύμβασης, σχετίζονται και είναι ανάλογες προς το αντικείμενό της¹⁵³.]

22.Ε. Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης¹⁵⁴

(ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ)

22.ΣΤ. Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων (Δάνεια εμπειρία)¹⁵⁵

Όσον αφορά στα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, ένας οικονομικός φορέας μπορεί να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύει ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται.

Όσον αφορά στα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος του ν. 4412/2016 ή με τη σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς που βασίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες.

Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, ο οικονομικός φορέας και αυτοί οι φορείς είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης.

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η ένωση μπορεί να στηρίζεται στις ικανότητες των

RE-USE

συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων (για τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα).

Η αναθετούσα αρχή ελέγχει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23 της παρούσας, εάν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο προσφερών, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού κατά τα οριζόμενα στην παρούσα διακήρυξη.

Η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν φορέα που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 22.Α της παρούσας.

Η αντικατάσταση του φορέα στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται ο οικονομικός φορέας που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίον συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παρούσας, γίνεται κατόπιν προκλήσης προς τον οικονομικό φορέα, εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της προκλήσης, για κάθε τριτοετία στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης. Ο φορέας με τον οποίο αντικαθίσταται ο φορέας του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται να αντικατασταθεί εκ νέου.

Η εκτέλεση των εργασιών¹⁵⁷ γίνεται υποχρεωτικά από τον προσφέροντα, αν η προσφορά υποβάλλεται από ένωση οικονομικών φορέων, από έναν από τους συμμετέχοντες στην ένωση αυτή.

Τα πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας ή/ και περιβαλλοντικής διαχείρισης που απαιτούνται από τους οικονομικούς φορείς, σύμφωνα με το άρθρο 82 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 22.Ε της παρούσας, δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο στήριξης σε ικανότητες τρίτων οικονομικών φορέων¹⁵⁸.

Άρθρο 23: Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής¹⁵⁹

23.1 Κατά την υποβολή προσφοράν οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το Ευρωπαϊκό Έναι ο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 79 παρ. 1 του ν. 4412/2016, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνεπείς του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τριτογενή, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μια από τις καταστάσεις του άρθρου 22 Α της παρούσας, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 22 Β της παρούσας.

Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, μπορεί να ζητηθεί από τους προσφέροντες να υποβάλλουν ολα ή ορισμένα δικαιολογητικά της επομένης παραγράφου, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Το ΕΕΕΣ φέρει υπογραφή με ημερομηνία εντός του χρονικού διαστήματος, κατά το οποίο μπορούν να υποβάλλονται προσφορές και μπορεί να υπογραφεί ψηφιακά και με σφραγίδα της Ψηφιακής Πύλης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 27 του ν. 4727/2020

Αν στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας υπογραφής του ΕΕΕΣ και της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφοράν έχουν επέλθει μεταβολές στα δεδομένα που αναφέρονται στο ΕΕΕΣ, ο οικονομικός φορέας αποστέλλει την προσφορά του, χωρίς να απαιτείται απόφαση της αναθετούσας αρχής. Στη συνέχεια και ως την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφοράς μπορεί να την υποβάλει εκ νέου με επίκαιρο ΕΕΕΣ¹⁶⁰.

Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με το ΕΕΕΣ.

Κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ, καθώς και της συνοδευτικής υπεύθυνης δήλωσης, είναι δυνατή, μεμονωμένα την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα, η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στο άρθρο 22.Α.1 της παρούσας, για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μελή του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν¹⁶¹.

Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα, για την εφαρμογή του παρόντος, νοείται ο νομίμος εκπρόσωπος αυτού, ο πώς προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησης του κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες συναψής συμβάσεων ή για τη συγκεκριμένη διαδικασία συναψής συμβάσεων¹⁶².

Ο οικονομικός φορέας φέρει την υποχρέωση να δηλώσει, μέσω του ΕΕΕΣ, με ακρίβεια στην αναθέτουσα αρχή, ως έχουσας την αποκλειστική αρμοδιότητα ελέγχου της τυχόν συνδρομής λόγων αποκλεισμού¹⁶³, την κατάστασή του σε σχέση με τους λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 73 του ν. 4412/2016 και στο άρθρο 22.Α της παρούσας¹⁶⁴ και ταυτόχρονα να επικαλεστεί και τυχόν ληφθέντα μέτρα προς αποκατάσταση της αξιοπιστίας του.

Επισημαίνεται ότι κατά την απάντηση οικονομικού φορέα στο ερωτήμα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντιστοιχού εντύπου που η δήλωσης για συναψή συμφωνιών με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, ή συνδρομή περυσίων, ο πώς η τριετής παραγραφή της παρ. 10 του άρθρου 73, περί λόγων αποκλεισμού ή η εφαρμογή της παρ. 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011⁹⁸), αναλύεται στο σχετικό πεδίο που προβάλλει κατόπιν θετικής απάντησης.

Οι προηγούμενες αρνητικές απαντήσεις στο ανωτέρω ερωτήμα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντιστοιχού εντύπου που η δήλωσης, από οικονομικούς φορείς οι οποίοι εμπιπουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011, δεν στοιχειοθετούν τον λόγο αποκλεισμού των περ. 7 ή 8 της παρ. 4 του άρθρου 73 του παρόντος και δεν απαιτείται να δηλωθούν κατά τη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και κάθε αντιστοιχού εντύπου.

Όσον αφορά στις υποχρεώσεις για την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (περ. α και β' της παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) αυτές θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται. Στην περίπτωση αυτή, ο οικονομικός φορέας δεν υποχρεούται να απαντήσει καταφατικά στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ, με το οποίο ερωτάται εάν ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή, κατά περίπτωση, εάν έχει αθετήσει τις παραπάνω υποχρεώσεις του¹⁶⁵.

Στην περίπτωση που ένας οικονομικός φορέας δηλώνει ότι εμπίπτει σε μία από τις καταστάσεις της παρ. 22.Α.1 και 22.Α.4, εκτός από την περ. β' αυτής, για τις οποίες συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού, υποχρεούται, εφόσον επικαλεστεί μέτρα αυτοκάθαρσης προς απόδειξη της αξιοπιστίας του, στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ, που εμφανίζεται κατόπιν της θετικής απάντησης που έδωσε περί συνδρομής κάποιου από τους ανωτέρω λόγους αποκλεισμού, να δηλώσει¹⁶⁶:

α. εάν τα μέτρα αυτοκάθαρσης, τα οποία έλαβε για τον συγκεκριμένο λόγο αποκλεισμού που έχει δηλώσει στο ΕΕΕΣ, έχουν ήδη κριθεί σε προγενέστερη διαδικασία στην οποία συμμετείχε, βάσει

απόφασης που εκδόθηκε από την ίδια ή άλλη αναθέτουσα αρχή, κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής εξέτασης επανορθωτικών μέτρων.

β. εάν τα μέτρα κρίθηκαν ως επαρκή ή μη επαρκή, επισυνάπτοντας την απόφαση της περ. α με βάση την οποία έχουν κριθεί τα συγκεκριμένα μέτρα αυτοκάθαρσης. Περαιτέρω, δηλώνεται εάν η ως άνω απόφαση έχει καταστεί «δεσμευτική», με την έννοια ότι είτε δεν έχουν ασκηθεί τα προβλεπόμενα μέσα έννομης προστασίας είτε ασκήθηκαν και έχει εκδοθεί σχετική απόφαση.

γ. στην περίπτωση που τα μέτρα έχουν κριθεί ως μη επαρκή, εάν έχει λάβει πρόσθετα μέτρα αυτοκάθαρσης μετά την ημερομηνία που εκδόθηκε η απόφαση της περ. α και σε θετική περίπτωση να προβεί σε ανάλυσή τους, αναγράφοντας υποχρεωτικά και την ημερομηνία κατά την οποία αυτά ελήφθησαν.

Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, το ΕΕΕΣ υποβάλλεται χωριστά από κάθε μελός της ένωσης.

Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας δηλώνει στο ΕΕΕΣ την προθεσμία του για ανάθεση υπεργολαβίας, υποβάλλει μαζί με το δικό του ΕΕΕΣ και το ΕΕΕΣ του υπεργολάβου.

Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες ενός ή περισσότερων φορέων υποβάλλει μαζί με το δικό του ΕΕΕΣ και το ΕΕΕΣ κάθε φορέα, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται.

23.2. Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα)

Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, οπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται:

- α) κατά την υποβολή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ,
- β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακυρώσεως, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ) και
- γ) κατά την εξέταση της υπευθύνης δηλώσεως, σύμφωνα με την περ. δ της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν.4412/16 και το άρθρο 4.2 (ε) της παρούσας.

Το ΕΕΕΣ¹⁶⁷ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7, συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος 1¹⁶⁸ και λειτουργεί ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη.

Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας η ένωση αυτών στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 22.ΣΤ της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται ο προσφέρων οικονομικός φορέας η ένωση αυτών, υποχρεούνται στην υποβολή των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν ο τδεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 22 Α της παρούσας και ο τι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση (άρθρου 22.ΕΒ).

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας με σω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων οποιοδήποτε κράτος μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, οπως εθνικό μητρώο συμβασιωνομικον φακελο επιχειρησης ηλεκτρονικο συστημα αποθηκευσης εγγραφων η συστημα προεπιλογης. Η δηλωση για την προσβαση σε εθνική βάση δεδομένων εμπειροχρηστο ΕΕΕΣ, στο οποίο περιέχονται επίσης οι

RE-USE

πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, ο πώς η ηλεκτρονική διευθύνση της βάσης δεδομένων, τυχόν δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, η απαραίτητη διήλωση συνεισφοράς.

Οι οικονομικοί φορείς δε υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση διαθέτει ήδη τα δικαιολογητικά αυτά.

Όλα τα αποδεικτικά έγγραφα του άρθρου 23.3 έως 23.10 της παρούσας υποβάλλονται και γίνονται αποδεκτά, σύμφωνα με τα αναλυτικά οριζόμενα στο άρθρο 4.2 (β) της παρούσας. Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα, σύμφωνα με το άρθρο 6 της παρούσας. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητά από προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Αν, μετά τη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και μέχρι την ημέρα της έγγραφης πρόσκλησης για τη σύναψη του συμφωνητικού, επέλθουν μεταβολές στις προϋποθέσεις, τις οποίες οι προσφέροντες είχαν δηλώσει ότι πληρούν, οι προσφέροντες οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί την αναθέτουσα αρχή¹⁶⁹.

Τα αποδεικτικά μέσα που γίνονται αποδεκτά, κατά την παρ. 12 του άρθρου 80 του ν. 4412/2016 και το παρόν άρθρο 23, θεωρείται ότι ισχύουν και κατά τον χρόνο υπογραφής του ΕΕΕΣ, εκτός αν η αναθέτουσα αρχή, αυτεπαγγέλτως, ή ετερος οικονομικός φορέας που συμμετέχει στην παρούσα διαδικασία αναθέσης σύμβασης, με την ασκήση προσαγωγής σύμφωνα με το Βιβλίο IV του ν. 4412/2016, αποδείξει ότι τα αναφερόμενα σε αυτά δεν ισχύουν κατά τον χρόνο υπογραφής του ΕΕΕΣ¹⁷⁰.

23.3 Δικαιολογητικά μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22 Α.

Ο προσωρινός ανάδοχος, κατόπιν σχετικής ηλεκτρονικής πώλησης από την αναθέτουσα αρχή, υποβάλλει τα ακόλουθα δικαιολογητικά, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 4.2 της παρούσας:

Για την αποδείξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22Α, ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει αντιστοιχά τα κατωτέρω δικαιολογητικά:

(α) για την παράγραφο Α.1 του άρθρου 22 της παρούσας:

απόσπασμα του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμο έγγραφο που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο εν λόγω οικονομικός φορέας, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις και έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή της Η υποχρέωση προσκομής του ως άνω δικαιολογητικού αφορά, το στο ίδιο το νομικό πρόσωπο, για τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε χώρες που αναγνωρίζεται ποινική ευθύνη νομικών προσώπων, ο σο και στα φυσικά πρόσωπα του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή στα πρόσωπα που έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό, ο πώς αυτά ειδικά αναφέρονται στην παράγραφο Α.1 του άρθρου 22.

Ειδικά, για νομικά πρόσωπα/όντοτητες, που έχουν εγκαταστάση στην Ελλάδα, ως προς την ποινική ευθύνη αυτών για τα αδικήματα δωροδοκίας που περιλαμβάνονται στην παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, κατ'εφαρμογή των άρθρων 134 και 135 του ν. 5090/2024, προσκομίζεται, επιπλέον, ενορκή βεβαίωση του νομίμου εκπροσώπου του νομικού προσώπου/όντοτητας στην οποία ο τελευταίος δηλώνει ότι το νομικό πρόσωπο/όντοτητα εκπροσωπεί νομίμα, δεν έχει καταδικαστεί αμετακλήτα για κανένα από τα αδικήματα δωροδοκίας του άρθρου 73 παρ. 1 του ν. 4412/2016, κατ'εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 134 και 135 του ν. 5090/2024¹⁷³.

(β) για την παράγραφο Α.2 του άρθρου 22: πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους ή χώρας, περί του ότι έχουν εκπληρωθεί οι υποχρεώσεις του οικονομικού φορέα, ο σον αφορά στην καταβολή φορολογικών (φορολογική ενημερότητα) και στην καταβολή των

RE-USE

εισφορών κοινωνικής ασφαλιστικής (ασφαλιστική ενημερότητα)¹⁷⁴, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του κράτους εγκατάστασης ή την ελληνική νομοθεσία, το οποίο είναι σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής του, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται σε αυτό χρόνος ισχύος, που έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του¹⁷⁵.

Για τους προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι ή εκτελούν έργα στην Ελλάδα σχετικά δικαιολογητικά που υποβάλλονται είναι:

β1) πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας, που εκδίδεται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), για τον οικονομικό φορέα και για τις κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει για τα δημοσια έργα που είναι σε εξέλιξη. Οι αλλοδαποί προσφέροντες υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση περί του ότι δεν έχουν υποχρέωση καταβολής φόρων στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που έχουν τετοια υποχρέωση υποβάλλουν σχετικό αποδεικτικό της ΑΑΔΕ.

[Από την 31.10.2020 όλοι οι φορείς του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα υποχρεούνται να λαμβάνουν το αποδεικτικό ενημερότητας των παρ. 1 και 4 του άρθρου 12 του ν. 4174/2013 (Α' 170) μέσω της διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών τους συστημάτων με το Κέντρο Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Σε περίπτωση υλοποίησης της ως άνω διαλειτουργικότητας, η αναθέτουσα αρχή αναζητά αυτεπαγγέλτως το σχετικό αποδεικτικό ενημερότητας¹⁷⁷.]

[Εφόσον η αναθέτουσα αρχή επιτρέπει την υποβολή προσφορών, όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων δεν έχουν καταβληθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 22.Α.3 περ. β της παρούσας, προσκομίζεται από τον οικονομικό φορέα βεβαίωση οφειλής από την ΑΑΔΕ.]

β2) πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας που εκδίδεται από τον ΕΦΚΑ. Η ασφαλιστική ενημερότητα καλύπτει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις του προσφέροντος οικονομικού φορέα α) ως φυσικού ή νομικού προσώπου για το προσωπικό τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας, β) για έργα που εκτελεί μόνος του ή σε κοινοπραξία, καθώς και γ) για τα στελέχη μηχανικού ή του που στελεχώνουν το πτυχίο της εργοληπτικής επιχείρησης και έχουν υποχρέωση ασφαλιστικής στρώσεως ΕΦΚΑ (τομέας πρώην ΕΤΑΑ-ΤΜΕΔΕ). Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς υποβάλλουν αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας (κυριακής και επικουρικής ασφαλιστικής) για το προσωπικό τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας. Δεν αποτελούν αποδειξη ενημερότητας της προσφερούσας εταιρείας, αποδεικτικά ασφαλιστικής ενημερότητας των φυσικών προσώπων που στελεχώνουν πτυχίο της εταιρείας ως εταιρείες. Οι αλλοδαποί προσφέροντες (φυσικά και νομικά πρόσωπα), που δεν υποβάλλουν τα ως άνω αποδεικτικά, υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση περί του ότι δεν απασχολούν προσωπικό, για το οποίο υπάρχει υποχρέωση ασφαλιστικής ή ημεδαπούς ασφαλιστικών οργανισμών. Αν απασχολούν τετοιο προσωπικό, πρέπει να υποβάλλουν σχετικό αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας εκδιδόμενο από τον ΕΦΚΑ.

(Οι Δημόσιες Υπηρεσίες και οι υπηρεσίες φορέων Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με την ΚΥΑ οικ. 17535/Δ1.6002 (Β 1754/2020) (άρθρο 7), εφόσον έχουν πιστοποιηθεί σύμφωνα με την οριζόμενη διαδικασία, αναζητούν αυτεπαγγέλτως το αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας. Σε αυτήν την περίπτωση το παρόν σημείο διαμορφώνεται αναλόγως).

[Εφόσον η α.α. επιτρέπει την υποβολή προσφορών, όταν μόνο μικρά ποσά των ασφαλιστικών εισφορών δεν έχουν καταβληθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 22.Α.3 περ. β της παρούσας, προσκομίζεται από τον οικονομικό φορέα βεβαίωση οφειλής από τον ΕΦΚΑ]

β3) υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεων του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφαλιστικής.

(γ) για την **παράγραφο Α.4(β) του άρθρου 22¹⁷⁸**: πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του οικισμού κρατούμενους ή χωράς που έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του⁹.

Για τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκαταστημένοι ή εκτελούν έργα στην Ελλάδα:

γ1) «Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας»¹⁸⁰, με το οποίο βεβαιώνεται ότι δεν τελούν υπό πτώχευση, πτωχευτικό συμβιβασμό, αναγκαστική διαχείριση, δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης καθώς και ότι το νομικό πρόσωπο δεν έχει τεθεί υπό εκκαθάριση με δικαστική απόφαση. Το εν λόγω πιστοποιητικό εκδίδεται από το αρμόδιο πρωτοδικείο ή εδράς του οικονομικού φορέα. Ειδικά για τη διαδικασία εξυγίανσης προσκομίζεται επιπλέον υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του οικονομικού φορέα ότι τηρούνται οι όροι της συμφωνίας εξυγίανσης.

γ2) πιστοποιητικό του ΓΕΜΗ από το οποίο προκύπτει ότι το νομικό πρόσωπο δεν έχει λυθεί και τεθεί υπό εκκαθάριση με απόφαση των εταίρων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις όπως καθορίζονται. Τα φυσικά πρόσωπα δεν υποβάλλουν πιστοποιητικό περίπτωσης σε εκκαθάριση.

γ3) εκτύπωση της καρτέλας “Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης” από την ηλεκτρονική πλατφόρμα της ΑΑΔΕ, όπως αυτά εμφανίζονται στο taxisnet, από την οποία να προκύπτει η μη αναστολή της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους.

Επισημαίνεται, ότι για τα σωματεία το Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας εκδίδεται από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, ενώ, στην περίπτωση των συνεταιρισμών, χορηγείται πιστοποιητικό μεταβολών από το ΓΕΜΗ.

(δ) Αν το κρατούμελος ή χώρα δεν εκδίδει τα υπο(α), (β) και (γ) πιστοποιητικά ή όπου τα πιστοποιητικά αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις υπο 1 και 2 και 4 (β) του άρθρου 22 Α, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ενορκή βεβαίωση ή, στα κράτη με τις χώρες όπου δεν προβλέπεται ενορκή βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους μελών ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

Στην περίπτωση αυτή οι αρμόδιες δημοσιεφάρχεις παρέχουν επισημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου ή ότι τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στα υπο 1 και 2 και 4 (β) του άρθρου 22 Α της παρούσας

Οι επισημες δηλώσεις καθίστανται διαθέσιμες με σώ του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis)¹⁸¹ του άρθρου 81 του ν. 4412/2016.

(ε) Για τις λοιπές περιπτώσεις της **παραγράφου Α.4 του άρθρου 22¹⁸²**, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του προσφερόντος ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπο του οι οριζόμενοι λόγοι αποκλεισμού¹⁸³

Ειδικά για την **περίπτωση θ της παραγράφου Α.4 του άρθρου 22¹⁸⁴**, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ υποβάλλονται πιστοποιητικά χορηγούμενα από τα αρμόδια επιμελητήρια και φορείς (ΤΕΕ, ΓΕΩΤΕΕ, ΕΕΤΕΜ), όπως προβλέπεται στη με αριθ. Δ15/οικ/24298/28.07.2005 (Β' 1105) απόφαση περί ενημερωτικής πτυχίου, όπως ισχύει από τα οποία αποδεικνύεται ότι τα πρόσωπα με βεβαίωση του Μ.Ε.Κ. που στελεχώνουν την εργοληπτική επιχείρηση, δεν έχουν διαπραξί σοβαρό επαγγελματικό σκάνδαλο. Μετά τη λήξη ισχύος των

RE-USE

μεταβατικω ν διατα ξεωντου α ρθρου 65 του π.δ. 71/2019 και την πλη ρη ε ναρξη ισχυ ος τω διατα ξεων του τελευται ου, για τις εγγεγραμμε νες στο Μ.Η.Ε.Δ.Ε. εργληπτικε ς επιχειρη σεις, η μη συνδρομη του ως α νω λο γου αποκλεισμου περι σοβαρου επαγγελματικου παραπτω ματος, αποδεικνυ εται με την υποβολη του πιστοποιητικου του Τμη ματος ΙΙ του εν λο γω μητρω ου που συνιστα επι σημο κατα λογο, συ μφωνα με τα ειδικο τερα προβλεπο να στο α ρθρο 47 του ως α νω π.δ.

(στ) Δικαιολογητικά της παρ. Α.5 του Άρθρου 22

Δεν απαιτούνται, καθώς η εκτιμώμενη αξία σύμβασης είναι κατώτερη του 1.000.000,00 ευρώ.

185 186 187 188,

(ζ) Για την περιπτωση του α ρθρου 22.Α.9. της παρου σας διακη ρυξης, υπευ θυνη δη λη του προσφε ροντος ο τι δεν ε χει εκδοθει σε βα ρος του απο φαση αποκλεισμου μφωνα τις διατα ξεις της κει μενης νομοθεσι ας¹⁸⁹.

23.4 Δικαιολογητικά απόδειξης καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του άρθρου 22.Β

(α) Όσον αφορά στην καταλληλο τητα για την α σκηση της επαγγελματικ η ς δραστηριο τητας, οι προσφε ροντες που ει ναι εγκατεστημε νοι στην Ελλα δα υποβα λλουν βεβαι ωση εγγραφη ς σφη μα Ι του Μητρω ου Εργοληπτικω ν Επιχειρη σεων Δημοσι ων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.Ψ) στην/στις κατηγορι α/ε **ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ με προϋπολογισμό 146.957,43 € και Η/Μ με προϋπολογισμό 28.497,00 € (δαπάνη εργασιών, ΓΕ και ΟΕ και απρόβλεπτα)** η βεβαι ωση εγγραφη ς στο Μ.Ε.Ε.Π με χρι τη λη ξη της μεταβατικ η ς περιο δου ισχυ ος, συ μφωνα με το α ρθρο 65 του π.δ. 71/2019 βεβαι ωση εγγραφη ς στα Μητρω α Περιφερειακω ν Ένοτη των, ανα περι πτω σην/στις κατηγορι α/ε ς **ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ και Η/Μ.**

(β) Οι προσφε ροντες που ει ναι εγκατεστημε νοι σε λοιπα κρα τη της Ευρωπαι κη ς Ένωσης προσκομι ζουν τις δηλω σεις και πιστοποιητικα που περιγρα φονται στο Παρα ρημα ΧΙ του Προσαρτη ματος Α του ν.4412/2016.

(γ) Οι προσφε ροντες που ει ναι εγκατεστημε νοι σε κρα τη του Ευρωπαι κου Οικονομικου Χω ρου (Ε.Ο.Χ) η σε τρι τε ς χω ρε ς που ε χουν υπογρα ψει και κυρω σει τη ΣΔΣ, α τβαθμο που η υπο ανα θεση δημο σια συ μβαση καλυ πτεται απο τα Παραρτη ματα 1, 2, 4 , 5, 6 και 7 και τις γενικε ς σημειω σεις του σχετικου με την Ένωση Προσαρτη ματο ς της ως α νω Συμφωνι ας, η σε τρι τε ς χω ρα που δεν ε mpi πτουν στην προηγου μενη περι πτω ση και ε χουν συνα ψει διμερει ς η πολυμερει ς συμφωνι ε ς η Ένωση σε θε ματα διαδικασιω ν ανα θεσης δημοσι ων συμβα σεων, προσκομι ζουν πιστοποιητικο αντι στοιχου επαγγελματικου η εμπορικου μητρω ου. Στην περι πτω ση που χω ρα δεν τηρει τε τοιο μητρω ο, το ε γγραφο η το πιστοποιητικο μπορει να αντικαθι σταται απο ε νορκη βεβαι ωση, στα κρα τημε λη η στις χω ρε ς ο που δεν προβλε πεται ε νορκη βεβαι ωση, απο υπευ θυνη δη λωση του ενδιαφερομε νου ενω πιον αρμο δια ς δικαστικ η ς η διοικητικ η ς αρχη ς, συμβολαιογρα φου η αρμο διου επαγγελματικου η εμπορικου οργανισμου της χω ρα ς καταγωγη ς η της χω ρα ς που ει ναι εγκατεστημε νο ς ο οικονομικ ο ς φορε α ς, ο τι δεν τηρει ται τε τοιο μητρω ο και ο τι α σκει τη δραστηριο τητα του α ρθρου της παρου σας.

Τα ως α νω δικαιολογητικα υπο α), β) και γ) γι νονται αποδεκτα, εφο σον ε χουν εκδοθει ε ως τρια ντα (30) εργα σιμε ς ημε ρε ς πριν απο την υποβολη τους, εκτο ξαν συ μφωνα με τις ειδικο τερε ς διατα ξεις ε κδοσης αυτω ν προβλε πεται συγκεκριμε νο ς χρο νο ς ισχυ ο ς και ει ναι σε ισχυ κατα την υποβολη τους¹⁹¹.

23.5 Δικαιολογητικά Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας του άρθρου 22.Γ

Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται:

(α) για τις εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ ή στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. εργοληπτικές επιχειρήσεις

- ει τε απο τη βεβαιωση εγγραφης στο Μ.Ε.ΕΠ η οποια αποτελεί τεκμηριο των πληροφοριων που περιεχει, μεχρι τη ληξη της μεταβατικης περιουδου ισχυος, συμφωνα με το αρθρο 65 του π.δ. 71/2019, και απο την πληρη ναρξη ισχυος του τελευταιου, βεβαιωση εγγραφης στο Τμημα ΙΙ του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.
- ει τε, στην περιπτωση που οι απαιτησεις του αρθρου 22.Γ δεν καλυπτονται απο την ως ανω βεβαιωση εγγραφης, με την υποβολη ενος η περισσοτερων απο τα αποδεικτικα μεσα που προβλεπονται στο Μερος Ι του Παραρτηματος ΧΙΙ (Αποδεικτικα μεσα για τα κριτηρια επιλογης) του Προσαρτηματος Α του ν. 4412/2016.

Σε καθε περιπτωση, η βεβαιωση εγγραφης μπορεί να υποβιβάζεται για την αποδειξη μονο ορισμενων απαιτησεων οικονομικης και χρηματοοικονομικης επαρκειας του αρθρου 22.Γ, ενω για την αποδειξη των λοιπων απαιτησεων μπορούν να προσκομιζονται ενα η περισσοτερα απο τα αποδεικτικα μεσα που προβλεπονται στο Μερος Ι του Παραρτηματος ΧΙΙ του ν. 4412/2016, αναλογα με την τιθεμενη στο αρθρο 22.Γ απαιτηση.

Ειδικα για τους εγγεγραμμενους στα Μητρωα Περιφερειακων Ενοτητων, οι απαιτησεις του αρθρου 22.Γ αποδεικνυονται με την υποβλημενη η περισσοτερων απο τα αποδεικτικα μεσα που προβλεπονται στο Μερος Ι του Παραρτηματος ΧΙΙ (Αποδεικτικα μεσα για τα κριτηρια επιλογης) του Προσαρτηματος Α του ν. 4412/2016.

(β) Οι αλλοδαποι οικονομικοι φορεις που ειναι εγγεγραμμενοι ~~επίσημους καταλόγους~~ η διαθετουν πιστοποιητικο απο οργανισμους πιστοποιησης που συμμορφωνονται με τα ευρωπαϊκα προτυπα πιστοποιησης, κατα την ενοια του Παραρτηματος ΙΙ του Προσαρτηματος Α' του ν. 4412/2016, μπορούν να προσκομιζουν στις αναθετουσες αρχες πιστοποιητικο ~~εγγραφης~~ εκδιδομενο απο την αρμοδια αρχη η το πιστοποιητικο που εκδιδεται απο τον αρμοδιο οργανισμο πιστοποιησης, κατα τα οριζομενα στο αρθρο 3 του ν. 4412/2016 και στην παραγραφο 9 του παροντος αρθρου

(γ) Οι αλλοδαποι οικονομικοι φορεις που δεν ειναι εγγεγραμμενοι σε επισημους καταλογους η δεν διαθετουν πιστοποιητικο απο οργανισμους πιστοποιησης κατα τα ανωτερω, υποβαλλουν δικαιολογητικα ενα η περισσοτερα απο τα αποδεικτικα μεσα που προβλεπονται στο Μερος Ι του Παραρτηματος ΧΙΙ του ν. 4412/2016.

23.6 Δικαιολογητικά Τεχνικής και Επαγγελματικής Ικανότητας του άρθρου 22.Δ

Η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται:

(α) για τις εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ ή στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. εργοληπτικές επιχειρήσεις

- ει τε απο τη βεβαιωση εγγραφης στο Μ.Ε.ΕΠ, η οποια αποτελεί τεκμηριο των πληροφοριων που περιεχει μεχρι τη ληξη της μεταβατικης περιουδου ισχυος, συμφωνα με το αρθρο 65 του π.δ. 71/2019, και απο την πληρη εναρξη ισχυος του τελευταιου, βεβαιωση εγγραφης στο Τμημα ΙΙ του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.
- ει τε, στην περιπτωση που οι απαιτησεις του αρθρου 22.Δ δεν καλυπτονται απο την ως ανω

RE-USE

βεβαιωση εγγραφης, με την υποβολη ενος η περισσοτερων απο τα αποδεικτικα ~~μεσω~~ προβλεπονται στο Μερος II του Παραρτηματος XII (Αποδεικτικα μεσα για τα κριτηρια επιλογης) του Προσαρτηματος Α του ν. 4412/2016 αναλογα με την τιθεμενη στο αρθρο 22.Δ απαιτηση.

Σε καθε περιπτωση, η βεβαιωση εγγραφης μπορεί να υποβαλλεται για την αποδειξη μονο ορισμενων απαιτησεων τεχνικης και επαγγελματικης ικανοτητας του αρθρου 22, ενω για την αποδειξη των λοιπων απαιτησεων μπορούν να προσκομιζονται ενα η περισσοτερα απο τα αποδεικτικα ~~μεσω~~ προβλεπονται στο Μερος II του Παραρτηματος XII του ν. 4412/2016.

Ειδικα για τους εγγεγραμμενους Μητρωα Περιφερειακων Ενοτητων, οι απαιτησεις του αρθρου 22.Δ αποδεικνυνται με την υποβολη ενος η περισσοτερων απο τα αποδεικτικα μεσα που προβλεπονται στο Μερος I του Παραρτηματος XII (Αποδεικτικα μεσα για τα κριτηρια επιλογης) του Προσαρτηματος Α του ν. 4412/2016.

(β) Οι αλλοδαποι οικονομικοι φορεις που ει ναι εγγεγραμμενοι **σεπίσημους καταλόγους** η διαθετουν πιστοποιητικο απο οργανισμους πιστοποιησης που συμμορφωνονται με τα ευρωπαϊκα προτυπα πιστοποιησης, κατα την εννοια του Παραρτηματος XII του Προσαρτηματος Α' του ν. 4412/2016, μπορούν να προσκομιζουν στις αναθετουσες αρχες πιστοποιητικο εγγραφης εκδιδομενο απο την αρμοδια αρχη η το πιστοποιητικο που εκδιδεται απο τον αρμοδιο οργανισμο πιστοποιησης, κατα τα οριζομενα στο αρθρο 83 του ν. 4412/2016 και στην παραγραφο 9 του παροντος αρθρου.

(γ) Οι αλλοδαποι οικονομικοι φορεις που δεν ει ναι εγγεγραμμενοι σε επισημους καταλόγους η ~~δεν~~ διαθετουν πιστοποιητικο απο οργανισμους πιστοποιησης κατα τα ανωτερω, υποβαλλουν δικαιολογητικα ενα η περισσοτερα απο τα αποδεικτικα με ~~σω~~ προβλεπονται στο Μερος II του Παραρτηματος XII του ν. 4412/2016.

Οικονομικοί φορείς που αποδεικνύουν ότι εκπληρώνουν τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 22.Γ και 22.Δ της παρούσας, συμμετέχουν στην παρούσα διαδικασία ανάθεσης, ανεξαρτήτως της εγγραφής και της κατάταξής τους σε συγκεκριμένες τάξεις των οικείων μητρώων¹⁹².

23.7 Δικαιολογητικά για πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης του άρθρου 22.Ε¹⁹³

(ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ)**23.8 Σχετικά με τον έλεγχο νομιμοποίησης του προσωρινού αναδόχου:**

Σε περιπτωση νομικου προσωπου, υποβαλλονται ηλεκτρονικα, μεσω της λειτουργικτητας «Επικοινωνια», με θεμα: «Δικαιολογητικα Προσωρινου Αναδοχου Κατακυρωση», τα νομιμοποιητικα εγγραφα απο τα οποια προκυπτει η εξουσια υπογραφης του ~~μου~~ εκπροσωπου και τα οποια πρεπει να εχουν εκδοθει εως τρια ντα (30) εργασιμες ημερες πριν απο την υποβολη ~~εθνη~~ τελευτα σε αντιστοιχ με τις ειδικοτερες διαταξεις αυτω, κερουν συγκεκριμενο χρονο ισχυος

Ειδικο τερα:

Α. Για τους ημεδαπούς οικονομικούς φορείς υποβάλλονται:

1) στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι **νομικό πρόσωπο**, εγγράφεται υποχρεωτικά στο ΓΕΜΗ και υποχρεούται, κατά την κείμενη νομοθεσία, να δηλώνει την εκπροσώπηση και τις μεταβολές της στο ΓΕΜΗ^{195 196}

α) για την **απόδειξη της νόμιμης εκπροσώπησης**, υποβάλλει **σχετικό πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του**¹⁹⁷.

β) Για την απόδειξη της νόμιμης σύστασης και των μεταβολών του νομικού προσώπου **Πενικό Πιστοποιητικό Μεταβολών** του ΓΕΜΗ, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του.

2) Στις λοιπές περιπτώσεις των νομικών προσώπων που δεν έχουν υποχρεωθεί εγγραφής στο ΓΕΜΗ, τα, κατά περίπτωση, νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και νόμιμης εκπροσώπησης (όπως καταστατικά, πιστοποιητικά μεταβολών, αντιστοιχία ΦΕΚ, αποφάσεις συγκροτήσης οργάνων διοίκησης σε σώμα, κλπ., ανάλογα με τη νομική μορφή του οικονομικού φορέα), συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου ότι εξακολουθούν να ισχύουν **αυτά** την υποβολή τους.

Σε περίπτωση που για τη διενέργεια της παρούσας διαδικασίας αναθέσης έχουν χορηγηθεί εξουσίες σε πρόσωπα πλεοναυτών που αναφέρονται στα παραπάνω έγγραφα, προσκομίζεται επιπλέον απόφαση πρακτικού του αρμόδιου καταστατικού οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου με το οποίο χορηγήθηκαν οι σχετικές εξουσίες.

Β. Οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα προβλεπόμενα, κατά τη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασης, αποδεικτικά έγγραφα και εφόσον δεν προβλέπονται, υπεύθυνη δήλωση **νομικού** εκπροσώπου, από την οποία αποδεικνύονται τα ανωτέρω ως προς τη νόμιμη σύστασή, μεταβολές και την εκπροσώπηση του οικονομικού φορέα.

Οι ως άνω υπεύθυνοι δηλώσεις γίνονται αποδεκτές, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της προκήρυξης για την υποβολή των δικαιολογητικών.

Από τα ανωτέρω έγγραφα πρέπει να προκύπτουν η νόμιμη σύσταση του οικονομικού φορέα, όλες οι σχετικές τροποποιήσεις των καταστατικών, το/τα πρόσωπο/α που δεσμεύει/ουν νομίμως την εταιρεία κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού (νόμιμος εκπρόσωπος, δικαιώμα υπογραφής κλπ.), τυχόν τριτοί, στους οποίους έχει χορηγηθεί εξουσία εκπροσώπησης, καθώς και η θητεία του/των η/και των μελών του οργάνου διοίκησης/ νόμιμου εκπροσώπου.

Γ. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω, κατά περίπτωση δικαιολογητικά για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 παρ. 2 του ν. 4412/2016.

Δ. Σε περίπτωση που ο προσφερόμενος είναι φυσικό πρόσωπο ατομική επιχείρηση, εφόσον έχει χορηγήσει εξουσίες εκπροσώπησης σε τρίτα πρόσωπα, προσκομίζεται εξουσιοδότηση του οικονομικού φορέα.

23.9 Επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων οικονομικών φορέων

(α) Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους ή διαθέτουν πιστοποίηση από οργανισμό πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος II του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016,

RE-USE

μπορούν να υποβάλλουν στις αναθεωρούμενες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης. Στα πιστοποιητικά αυτά αναφέρονται τα δικαιολογητικά βεβαιώσεων όποιων έγινε η εγγραφή των εν λόγω οικονομικών φορέων στον επίσημο κατάλογο ή πιστοποίηση και η κατάταξη στον εν λόγω κατάλογο.

Η πιστοποιούμενη εγγραφή στους επίσημους καταλόγους από τους αρμόδιους οργανισμούς ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών που αναφέρονται στο πιστοποιητικό εγγραφής τους.

(β) Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι στο Μ.Ε.Ε.Ε. τις 31 εως και 7η, με τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 65ου π.δ. 71/2019, εάν προσκομίσουν «Ενημερωτικό Πτυχίο» σε ισχύ, απαλλάσσονται από την υποχρέωση να καταθέσουν τα ακόλουθα δικαιολογητικά¹⁹⁸:

- απόσπασμα ποινικού μητρώου του άρθρου 23.3.(α) της παρούσας για τον Προέδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο εργοληπτικής επιχείρησης. Για τα λοιπά μέλη του Δ.Σ της εταιρείας, πρέπει να κατατεθεί αυτοτελώς απόσπασμα ποινικού μητρώου, καθόσον τα πρόσωπα αυτά δεν καλύπτονται από την Ενημερωτικό Πτυχίο.
- φορολογική και ασφαλιστική ενημερωτικά του άρθρου 23.3.(β) της παρούσας¹⁹⁹
- τα πιστοποιητικά από το αρμόδιο Πρωτοδικείο και το ΓΕΜΗ του άρθρου 23.3.(γ) της παρούσας υπό την προϋπόθεση όμως ότι καλύπτονται πλήρως (όλες οι προβλεπόμενες περιπτώσεις) από την Ενημερωτικό Πτυχίο.
- το πιστοποιητικό από το αρμόδιο επιμελητήριο όσον αφορά τον λόγο αποκλεισμού του άρθρου 22. Α.4. (θ)²⁰⁰.
- το πιστοποιητικό της αρμοδίας αρχής για την ονομαστικοποίηση των μετόχων του άρθρου 23.3. (στ).
- τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης της εργοληπτικής επιχείρησης.

Σε περίπτωση που κάποιο από τα ανωτέρω δικαιολογητικά έχει λήξει, προσκομίζεται το σχετικό δικαιολογητικό σε ισχύ. Εφόσον στην Ενημερωτικό Πτυχίο δεν αναφέρεται ρητά ότι τα στελέχη του πτυχίου του προσφερόντος είναι ασφαλιστικώς ενημέρωτοι στο ΕΦΚΑ (τομέας πρώην ΕΤΑΑ ΤΜΕΔΕ), ο προσφερόντος προσκομίζει ενημερωτικό πτυχίο, ασφαλιστική ενημερωτικά για τα στελέχη αυτά.

Από την πλήρη έναρξη ισχύος του π.δ. 71/2019 το πιστοποιητικό εγγραφής στο Τμήμα ΙΙ του Μ.Ε.Ε.Δ.Ε., αποτελεί επίσημο κατάλογο και απαλλάσσει τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις από την υποχρέωση να προσκομίσουν τα σχετικά αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στα άρθρα 47 επόμενα.

23.10 Δικαιολογητικά για την απόδειξη της στήριξης σε ικανότητες άλλων φορέων (δάνειας εμπειρίας) του άρθρου 22.ΣΤ

Στην περίπτωση που οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, αποδεικνύει ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους με την υποβολή σχετικού συμφωνητικού με τους φορείς αυτούς

RE-USE

Ειδικό τερά, προσκομίζεται ε γγραφο (συμφωνητικό ή σε περιπτώση νομικού προσώπου από φάση του αρμοδίου οργάνου διοίκησης αυτού ή σε περίπτωση φυσικού προσώπου υπευθύνου δηλώσεως), δύναμει του οποίου αμφότεροι, διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας και τρίτος φορέας, εγκρίνουν τη μεταξύ τους συνεργασία για την κατά περίπτωση παροχή προς τον διαγωνιζόμενο της χρηματοοικονομικής ή/και τεχνικής ή/και επαγγελματικής ικανότητας του φορέα, ώστε αυτή να είναι στη διάθεση του διαγωνιζόμενου για την εκτέλεση της σύμβασης. Η σχετική αναφορά πρέπει να είναι λεπτομερής και να περιλαμβάνει εκτελεστική σύμβαση τους συγκεκριμένους πόρους που θα είναι διαθέσιμα την εκτέλεση της σύμβασης και τον τρόπο με τον οποίο αυτοί θα χρησιμοποιηθούν. Ο τρίτος θα δεσμευτεί ρητά ότι θα διαθέσει στον διαγωνιζόμενο τους συγκεκριμένους πόρους κατά τη διάρκεια της σύμβασης και ο διαγωνιζόμενος ότι θα κάνει χρήση αυτών σε περίπτωση που του ανατεθεί η σύμβαση. Σε περίπτωση που ο τρίτος διαθέτει χρηματοοικονομική επάρκεια, θα δηλώνει επίσης ότι καθίσταται από κοινού με τον διαγωνιζόμενο υπεύθυνος για την εκτέλεση της σύμβασης. Σε περίπτωση που ο τρίτος διαθέτει στοιχεία τεχνική ή επαγγελματική καταλληλότητας που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση του Μερους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 ή με τη σχετική επαγγελματική εμπειρία, θα δεσμεύεται ότι θα εκτελεί τις εργασίες ή υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες, δηλώνοντας το τμήμα της σύμβασης που θα εκτελεστεί.

23.11 Επισημαίνεται ότι γίνονται αποδεκτές:

- οι εννοκτες βεβαιώσεις που αναφέρονται στην παρούσα διακήρυξη, εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους,
- οι υπεύθυνοι δηλώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της προκήρυξης για την υποβολή των δικαιολογητικών²⁰¹. Σημειώνεται ότι δεν απαιτείται θεώρηση του γνησίου της υπογραφής τους.

Άρθρο 24 : Περιεχόμενο Φακέλου Προσφοράς

24.1 Η προσφορά των διαγωνιζόμενων περιλαμβάνει τους ακόλουθους ηλεκτρονικούς υποφάκελους:

- (α) υποφάκελο με την ενδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής»
 (β) υποφάκελο με την ενδειξη «Οικονομική Προσφορά»
 σύμφωνα με τα κατωτέρω:

24.2 Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» πρέπει, επι ποινή αποκλεισμού, να περιέχει τα ακόλουθα υπό (α) και (β) στοιχεία:

α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ).

Επίσης δύνανται να περιλαμβάνει συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, με την οποία ο οικονομικός φορέας μπορεί να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ. Η συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση υπογράφεται σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 7 του ν. 4412/2016.

β) την εγγύηση συμμετοχής, του άρθρου 15 της παρούσας.

(συμπληρώνονται τυχόν πρόσθετα έγγραφα που καθορίζονται στη διακήρυξη).²⁰²

RE-USE

24.3 Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Οικονομική Προσφορά» περιέχει το αρχείο pdf, το οποίο παραγεται από το υποσύστημα, αφού συμπληρωθούν καταλλήλως οι σχετικές φόρμες και υπογράφεται τουλάχιστον με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, η οποία υποστηρίζεται από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό.

24.4 Στην περίπτωση που με την προσφορά υποβάλλονται δημοσία η / και ιδιωτικά έγγραφα, αυτά γίνονται αποδεκτά, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 4.2 β της παρούσας.

24.5 Επισημαίνεται, ότι ο οικονομικός φορέας παράγει, κατά περίπτωση, από το Υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα τα ηλεκτρονικά αρχεία («εκτυπώσεις») των Δικαιολογητικών Συμμετοχής, Τεχνικής Προσφοράς και της Οικονομικής Προσφοράς σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF), τα οποία υποβάλλονται και γίνονται αποδεκτά, υπογεγραμμένα, τουλάχιστον, με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, η οποία υποστηρίζεται από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό και επισυνάπτονται στους αντίστοιχους ηλεκτρονικούς (υπο)φακέλους της προσφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'**Άρθρο 25: Υπεργολαβία**

25.1 Ο προσφέρων οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτιμά να αναθέσει υπο μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Αν ο ανάδοχος προτείνει συγκεκριμένους υπεργολάβους κατά την υποβολή της προσφοράς του, υποχρεούται, κατά την υπογραφή της σύμβασης εκτέλεσης, να προσκομίσει την υπεργολαβική σύμβαση. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να χορηγήσει προθεσμία στον ανάδοχο, ατ' αιτήση του, για την προσκόμιση της υπεργολαβικής σύμβασης με τον αρχικό προταθέντα υπεργολάβο ή άλλον, που διαθέτει τα αναγκαία, κατά την κρίση της υπηρεσίας αυτής, μέσα, εφόσον συντρέχει σοβαρός λόγος²⁰³.

25.2 Η τηρηση των υποχρεώσεων της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016 από υπεργολάβους δεν αίρει την ευθύνη του κυρίου αναδόχου.

25.3²⁰⁴

25.4 Η αναθεώρηση αρχή :

α) ελέγχει την επαγγελματική καταλληλότητα του υπεργολάβου να εκτελέσει το προς ανάθεση τμήμα, κατά την έννοια του άρθρου 22 (άρθρα 58 και 75 παρ. 1 περ. α' και 2 του ν. 4412/2016) και επαληθεύει τη μη συνδρομή, στο πρόσωπο του τω λόγω αποκλεισμού του άρθρου 22.Α.1, 22.Α.2 και 22.Α.9 (άρθρα 73 παρ. 1 και 2 και 74 του ν. 4412.2016), σύμφωνα με τα κατά περίπτωση ειδικώς προβλεπόμενα στο άρθρο 23 της παρούσας (άρθρα 79 εως 81 του ν. 4412/2016).²⁰⁵

β) απαιτεί υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, ο οποίος πιν του ελέγχου και της επαληθεύσεως ως ανωπεριπτώσεως(α), διαπιστώνεται ο τι δεν πληρούνται οι οροι επαγγελματικής καταλληλότητας του υπεργολάβου ή οταν συντρέχουν οι ως ανω λόγοι αποκλεισμού του.

Άρθρο 25Α : Εφαρμοστέο Δίκαιο- Επίλυση Διαφορών

Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που προκύπτει ή σχετίζεται με την ερμηνεία και/ή το κύρος και/ή την εφαρμογή και/ή την εκτέλεση της σύμβασης επιλύεται με την άσκηση προσφυγής ή αγωγής στο διοικητικό, εφεύει ο της περιφέρειας, στην οποία έχει υπογράψει η σύμβαση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 175 του ν. 4412/2016.

Η' (Εναλλακτικά) Ρήτρα διαιτησίας, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του οικείου Τεχνικού Συμβουλίου²⁰⁶

Τα συμβαλλόμενα μερή συμφωνούν και συναποδέχονται ο τι όλες οι διαφορές που προκύπτουν ή σχετίζονται με την ερμηνεία και/ή το κύρος και/ή την εφαρμογή και/ή την εκτέλεση της σύμβασης, επιλύονται οριστικά από διαιτητικό δικαστήριο /οργανο το οποίο διορίζεται και διεξάγει τη διαιτησία σύμφωνα με τις διατάξεις που εκάστοτε ισχύουν για τις διαιτησίες του Δημοσίου. (Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις που ισχύουν για τις διαιτησίες του Δημοσίου, η αναθεώρηση αρχή μπορεί να καθορίσει στο σημείο αυτό, κατά περίπτωση, το περιεχόμενο της διαιτητικής ρητράς σύμφωνα με τον επιλεγέντα φορέα διαιτησίας αναφέροντας, μεταξύ άλλων, τους κανόνες που διέπουν τον ορισμό των διαιτητών, τους εφαρμοστέους κανόνες διαιτησίας, την έδρα του διαιτητικού δικαστηρίου (ή οργάνου), τις αμοιβές των διαιτητών (εφόσον δεν ορίζονται από τους εφαρμοστέους κανόνες διαιτησίας), τη γλώσσα στην οποία θα διεξαχθεί η διαιτησία και κάθε άλλο σχετικό θέμα).

Η διεξαγωγή της διαιτησίας υποκειται στον Κανονισμό Διαφάνειας στις δυνάμει Συνθήκης Διαιτησίες Επενδύων «Κράτων» (Rules on Transparency in Treaty based Investor-State Arbitration) της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL), οι διατάξεις του οποίου κατισχύουν των εφαρμοστέων κανόνων διαιτησίας που καθορίζονται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 175 ν. 4412/2016,

Της προσφυγής στο διαιτητικό δικαστήριο / ο ρόλο προηγείται στα δύο συμβιβαστικές επιλύσεις διαφορών. Για τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς συγκροτείται Συμβούλιο Επίλυσης Διαφορών (ΣΕΔ). Η αμοιβή καθεμιάς του ΣΕΔ καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 4640/2019 (Α' 190), περί αμοιβής διαμεσολαβητή. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι παρ. 7 και 8 του άρθρου 176 ν. 4412/2016 και ο ν. 4640/2019.

Άρθρο 26 : Διάφορες ρυθμίσεις

26.1 Η έγκριση κατασκευής του δημοπρατούμενου έργου, αποφασίζεται με την υπ' αριθμ. 294/2026 Απόφαση έγκρισης τροποποιημένης μελέτης με τίτλο «Κατασκευή Δημοτικού Κέντρου Επαναχρήσης Υλικών στο πλαίσιο της πράξης RE-USE» της Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου Αρταίων

26.2 Ο κύριος του έργου μπορεί να εγκαταστήσει για το έργο αυτό τεχνικό συμβούλιο. Ο ανάδοχος του έργου, έχει την υποχρέωση να διευκολύνει τις δραστηριότητες του τεχνικού συμβουλίου, που προέρχουν από τη συμβατική σχέση της Υπηρεσίας με αυτόν.

26.3 Οι προσφέροντες, με την υποβολή της προσφοράς τους, αποδέχονται ανεπιφύλακτα τους όρους της παρούσας ρύθισης.

26.4 Η αναθέτουσα αρχή ενημερώνει το φυσικό πρόσωπο που υπογράφει την προσφορά ως προσφερόντη ως νομίμως εκπρόσωπος προσφέροντος, ο οποίος διατηρεί και τη δυνατότητα και για λογαριασμό της, θα επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα που περιέχονται στους φακέλους της προσφοράς και τα αποδεικτικά μεσα τα οποία υποβάλλονται σε αυτήν, στο πλαίσιο του παρόντος διαγωνισμού, για τον σκοπό της αξιολόγησης των προσφορών και της ενημέρωσης ετέρων συμμετεχόντων σε αυτόν, λαμβάνοντας καθεμιάς λόγο μετρού για τη διασφάλιση του ωφελήματος και της προστασίας των δεδομένων από καθεμιάς μορφής αθέμιτη επεξεργασία, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

26.5 Αν, μετά την τυχόν οριστικοποίηση της έκπτωσης του αναδόχου, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 160 του ν. 4412/2016, η Προϊσταμένη Αρχή αποφασίσει την ολοκλήρωση του έργου, προσκαλεί τον επομένον κατά σειρά μειοδότη του παρόντος διαγωνισμού και του προτείνει να αναλάβει αυτός το έργο ολοκλήρωσης της έκπτωσης εργολαβίας, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και βάσει της προσφοράς που υπέβαλε στον διαγωνισμό. Η σύμβαση εκτέλεσης συναπτεται, εφόσον εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της προτάσης περιληφθεί στην Προϊσταμένη Αρχή έγγραφη και ανεπιφύλακτη αποδοχή της. Η πράξη παραπομπής της προθεσμίας θεωρείται ως απορριψη της προτάσης. Αν ο ανωτέρω μειοδότης δεν δεχθεί την προταγή συναψής σύμβασης, η Προϊσταμένη Αρχή προσκαλεί τον επομένον κατά σειρά μειοδότη, ακολουθώντας κατά τα λοιπά την ίδια διαδικασία. Εφόσον και αυτός απορριψει την προταγή, η Προϊσταμένη Αρχή για την ανάδειξη αναδόχου στο έργο προσφεύγει κατά την κρίση της είτε στην ανοικτή δημοπρασία είτε στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, κατά τις οικείες διατάξεις ν. 4412/2016.

Η διαδικασία της παρούσας δεν εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση που η Προϊσταμένη Αρχή κρίνει, ότι οι παραπάνω προσφορές δεν είναι ικανοποιητικές για τον κύριο του έργου ή έχουν επέλθει λόγω εφαρμογής νέων κανονισμών αλλαγές στον τρόπο κατασκευής του έργου, ενώ μπορεί να εφαρμόζεται αναλογικά και σε περίπτωση ολοκλήρωσης του έργου, ύστερα από αυτοδίκαιη διαλυση της σύμβασης κατόπιν πτωχεύσης του αναδόχου ή διαλυση με υπαίτιο τητα του κυρίου του έργου κατά τις κείμενες διατάξεις.

26.6 207

... **Άρτα, Αύγουστος 2026** ...
(Τόπος – Ημερομηνία)

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ

Με την υπ' αριθμ. **347/2026** Απόφαση της **Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου Αρταίων**

Ο Δήμαρχος Αρταίων

Χριστόφορος Σιαφάκας

- ¹ Για την ενοια των “κατωτων οριων” δημοσιων συμβασεωνπρβ. α ρθρο 2 παρ. 1 περ. 29 του ν. 4412/2016.
- ² Συμπληρώνονται τα στοιχεία της αναθετουσας αρχης/ αναθετοντος φορεα(επωνυμια, αριθμο ς φορολογικου μητρωου, κωδικο ς που αφορα στην ηλεκτρονικη τιμολογηση,πως αυτο ς προσδιοριζεται στον επισημο ιστοτοπο της Γενικης Γραμματειας Πληροφοριακων Συστηματων Δημοσιας Διοικησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργειου Ψηφιακης Διακυβερνησης) Πρβλ. παρ. 2 περ. α α ρθρου 53 του ν. 4412/2016. Επισημαινεται ο τι οι αναθετοντες φορεπρω αποτελου ν αναθετουσε αρχε ς (π.χ. ΔΕΥΑ) εφαρμωζουν τις κανονιστικε ς διαταξει ς (προ τυπα τευχη) που εκδιδονται, κατ εξουσιοδοτηση του α ρθρου 53 του ν.4412/2016, συμφωνα με την παρ. 2 περ. β του α ρθρου 315 του ν.4412/2016, και, συνεπω ς χρησιμοποιου ν το παρο ν τευχος για τις συμβασει ς εργαων που αναθετουν, συμφωνα με τις διαταξει ς του Βιβλιου II του ν. 4412/2016. Οι λοιποι αναθετοντες φορει ς δυνανται να χρησιμοποιου ν το παρο ν τευχος διακηρυξη ς για τις συμβασει ς που αναθετουν συμφωνα με τις διαταξει ς του Βιβλιου II του ν.4412/2016.
- ³ Στην περιπτωση που πηγη χρηματοδοτησης ει ναι ο τακτικο ς προϋπολογισμο ς, η αναθετουσα αρχη αναγραφει τον αριθμο και τη χρονολογια της αποφαση ς αναληψη ς υποχρεωσει ς, εφωσον η προκαλουμενη δαπανη προκειται να βαρυνει το τρεχον αικομικο ετο ς, τον αριθμο καταχωριση ς της στα λογιστικα βιβλια του οικειου φορε α, καθω ς και τον αριθμο της αποφαση ς εγκριση ς της πολυετου ς αναληψη ς σε περιπτωση που η δαπανη εκτεινεται σε περισσοτερα του ενο ς οικονομικα ετη, συμφωνα με οσα προβλεπονται στηπαρ. 4 του α ρθρου 4 του π.δ. 80/2016 (Α' 145), περι διαδικασια ς για την εκδοση της αποφαση ς αναληψη ς υποχρεωσει ς. Στην περιπτωση που πηγη χρηματοδοτησης ει ναι το Προγραμμα Δημοσιων Επενδυσεων, αναγραφει τη Συλλογικη Αποφαση Ένταξη ς και τον εναριθμο.(Πρβλ. α ρθρο 53 παρ. 2 περ. ζ του ν. 4412/2016).
- ⁴ Συμπληρωνεται η επωνυμια της αναθετουσας αρχη/αναθετοντος φορε α
- ⁵ Βλ. α ρθρο 53 παρ. 2 περ. α του ν. 4412/2016. Ο κωδικο ς της αναθετουσας αρχη ς για την ηλεκτρονικη τιμολογηση, ο πως αυτο ς προσδιοριζεται στωεπισημο ιστοτοπο της ΓΓΠΣΔΔ. Βλ. Αποφαση αριθμ. 63446/2021 Κ.Υ.Α (Β' 2338/02.06.2021) των Υπουργω ν Οικονομικω ν- Αναπτυξη ς και Επενδυσεων – Επικρατειας «Καθορισμο ς Εθνικου Μορφοτυπου ηλεκτρονικου τιμολογιου στο πλαίσι ο των Δημοσιων Συμβάσεων», άρθρο 3, παρ.6, πεδίο «BT-46: Κωδικό ς αγοραστή», σε συνδυασμό με το πεδίο «BT-10: Στοιχείο αναφορά ς Αγοραστή».
- ⁶ Ω ς «ε γγραφο διαδικασια ς συναψη ς της συμβαση ς» «ε γγραφο της συμβαση ς, κατα την ε ννοια της περ. 14 της παρ.1 του α ρθρου 2 του ν. 4412/2016 νοει τα κα θε ε γγραφο το οποιο παρεχει η στο οποιο παραπεμπει η Α.Α./Α.Φ. με σκοπο να περιγραψει η να προσδιορισει στοιχεια της συμβαση ς η της διαδικασια ς αναθεσει ς, συμπεριλαμβανομενη ς της προκηρυξη ς συμβαση ςων α ρθρων 63 και 293, της προκαταρκτικη ς προκηρυξη ς του α ρθρου 62, της περιοδικη ς ενδεικτικη ς προκηρυξη ς του α ρθρου 291, αν χρησιμοποιειται ω ς μεσο προκηρυξη ς του διαγωνισμου, των τεχνικω ν προδιαγραφω ν, του περιγραφικου ε γγραφου, των προτεινομενω ν ο ρω ν της συμβαση ς, των υποδειγμα των για την προσκομιση των ε γγραφω ν απο τους υποψηφι ου ς και τους προσφεροντε ς, των πληροφοριω ν σχετικα με τις γενικε ς και ειδικε ς υποχρεωσει ς και τυχο ν προ σθετω ν ε γγραφω ν. Επι ση ς, στην ε ννοια αυτη περιλαμβανονται και η διακηρυξη η η προ σκληση σε διαπραγμα τευσηστι ς οποιε ς αναφεροντα ς λοι οι ειδικοι και γενικοι ο ροι συναψη ς και εκτε λεση ς της συμβαση ς, το Ενιαι ο Ευρωπαι κο Έ γγραφο Συμβαση ς (ΕΕΕΣ), οι συμπληρωματικε ς πληροφοριε ς που παρεχει η αναθετουσα αρχη δυναμει της παρ. 2 του α ρθρου 67 και της παρ. 2 του α ρθρου 297, το σχεδιο της συμβαση ς με τα Παραρτηματααυτη ς και η τεχνικη συ γγραφη υποχρεωσεων που περιλαμβανει και τις εφαρμοστε ς τεχνικε ς προδιαγραφε ς.
- ⁷ Το ΕΕΕΣ καταρτιζεται βασει του τυποποιημενου εντυ που του Παραρτηματος 2 του Εκτελεστικου Κανονισμου (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπη ς τη 5ης Ιανουαριου 2016 για την καθιερωση του τυποποιημενου εντυ που για το Ευρωπαι κο Έ γγραφο Προμηθια ς β) και παρεχεται αποκλειστικα σε ηλεκτρονικη μορφη .
Το ΕΕΕΣ περιλαμβανει τα ακουλουθα Με ρη: Με ρο ς Ι Πληροφοριε ς σχετικα με τη διαδικασια συναψη ς

συμβάσης και την αναθετούσα αρχή, Μερος II Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα, Μερος III Κριτήρια αποκλεισμού, Μερος IV Κριτήρια Επιλογής, Μερος V Τελικές δηλώσεις. Το ΕΕΕΣ φέρει υπογραφή με ημερομηνία εντός του χρονικού διαστήματος, κατά το οποίο ο μισθός να υποβάλλονται προσφορές.

Οι αναθέτουσες αρχές συντάσσουν και διαχειρίζονται το ΕΕΕΣ ηλεκτρονικά (eΕΕΕΣ) με τη χρήση της ηλεκτρονικής υπηρεσίας Promitheus ESPDint, προσβάσιμη μέσω της Διαδικτυακής Πύλης Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων «Προμηθεύς» του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ (www.promitheus.gov.gr ή www.eprocurement.gov.gr) ή απευθείας στο URL <https://espd.eprocurement.gov.gr/>, που προσφέρει τη δυνατότητα ηλεκτρονικής σύνταξης και διαχείρισης του ΕΕΕΣ. Βλ. και το Διορθωτικό (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 17/65 της 23ης Ιανουαρίου 2018) στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/7 για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας, με το οποίο επιλύθηκαν τα σχετικά ζητήματα ορολογίας που υπήρχαν στο αρχικό επίσημο ελληνικό κείμενο του Εκτελεστικού Κανονισμού, Μπορείτε να δείτε το σχετικό Διορθωτικό στην ακόλουθη διαδρομή [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0007R\(01\)&from=EL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0007R(01)&from=EL)

- 8 Η περιπτωση ια) συμπληρώνεται και περιλαμβάνεται στηφιακή ρυξη, εφσον η αναθε τουσα αρχη περιλα βει υποδει γματα εγγρα φων προς υποβολη απο τους οικονομικους φορεις, τεχνητικων επιστολων.
- 9 Συμπληρώνονται τυχον αλλα εγγραφα συμβασης η τευχη που η αναθε τουσα αρχη απαιτω και α με σκοπο να περιγρα ψη η να προσδιορι οι στοιχεια της συμβασης η της διαδικασιας ναυσης (π.χ. σχεδιο συμφωνητικου).
- 10 Βλ. α ρθρο 67 του ν. 4412/2016.
- 11 Όταν ει ναι αδυνατο να παρασχεθει ελευθερη, πληρης, αμεση και δωρεαν ηλεκτρονικη προσβαση σε ορισμε να εγγραφα της συμβασης μπορεί να περιληφθει στο παρον α ρθρο της διακη ρυξης προβλεψη ο τι τα σχετικα εγγραφα της συμβασης θα διατεθουν με μεσα αλληλων των ηλεκτρονικων (οπως το ταχυδρομει ο η αλλο καταλληλο μεσο η συνδυασμο ς ταχυδρομικων η αλλων καταλληλων μεσων και ηλεκτρονικων μεσων) (τρι το εδαφιο παρ. 1 α ρθρου 67 του ν. 4412/2016). Στην περιπτωση αυτη προτεινεται η ακολουθη διατυπωση: «Τα ακολουθα εγγραφα της συμβασης διατιθενται απο, οδους....., πληροφοριες..... τηλ:.....:..... Οι ενδιαφερομενοι μπορούν να ακολουθουν γνωση των παρακατω εγγραφων της συμβασης..., στα γραφεια της αναθε τουσας αρχης ατα τις εργασιμες ημερες και ωρες.
- 12 Όταν δεν μπορεί να προσφερθει ελευθερη, πληρης, αμεση και δωρεαν ηλεκτρονικη προσβαση σε ορισμε να εγγραφα της συμβασης, διο τι η αναθε τουσα αρχη προτιθεται να εφαρμοσει την παρ. 2 του α ρθρου 21 του ν. 4412/2016, στο παρον α ρθρο της διακη ρυξης αναφενται τα απαιτουμενα τρα προστασιας του εμπιστευτικου χαρακτηρα των πληροφοριω καθω ς και ο τροπος με τον οποι ο ει ναι δυνατη η προσβαση στα σχετικα εγγραφα. Ενδεικτικα, λ.χ. η αναθε τουσα αρχη θα μπορούσε να αναφερει ο τι: «Ο οικονομικος φορεας αναλαμβανει την υποχρεωση να τηρησει εμπιστευτικα και να μη γνωστοποιησει σε τριτους (συμπεριλαμβανομενων των εκπροσωπων του ελληνικου και διεθνους Τυπου), χωρις την προηγουμενη εγγραφη συγκαταθεση της αναθε τουσας αρχης, τα ανωτερω εγγραφα η πληροφοριες που προκυπτουν απο αυτα. Οι οικονομικοι φορεις διασφαλίζουν την τηρηση των απαιτησεων αυτων απο το προσωπικο τους, τους υπεργολαβους τους και καθε αλλο τριτο προσωπο που χρησιμοποιουν κατα την αναθεση η εκτελεση της συμβασης. Για τον σκοπο αυτο, κατα την παραλαβη των εγγραφων της συμβασης, υποβαλλει υπευθυνη δηλωση του ν. 1599/1986 με την οποια δηλωουν τα ανωτερω».
- 13 Βλ. α ρθρο 11 ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Δημοσια Έργα
- 14 Συμπληρώνεται απο τη αναθε τουσα αρχη με σαφηνεια συγκεκριμενη ημερομηνια (και ρως, ητοι ως την...), προς αποφυγη οποιασδηποτε συγχυσης και αμφιβολιας.
- 15 Συμπληρώνεται ητε τερτημερα πριν απο τη ληξη της προθεσμιας του α ρθρου 18 της παρουςας.
- 16 Βλ. εγγραφο ΕΑΑΔΗΣΥ με α.π. [4121/30-07-2020](https://www.eta.gr/act/4121/30-07-2020) «Διευκρινισεις ως προς την τηρηση των διατυπωσεων δημοσιότητας στη διαγωνιστικη διαδικασια σε περιπτωση τροποποιησης ορων της διακη ρυξης» (ΑΔΑ: ΩΡΗ90ΕΤΒ-2ΧΖ)

- ¹⁷ Βλ. α ρθρο 18 παρ. 2 του ν. 4412/2016.
- ¹⁸ Βλ. α ρθρο 12 παρ. 1.2 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ- Δημοσια Έργα.
- ¹⁹ Βλ. α ρθρο 96 παρ. 7 του ν. 4412/2016.
- ²⁰ Αν η διευθύνση της υπηρεσίας που τηρεί το πρωτο κολλο της αναθε τουσαρχης ει ναι διαφορετικη απο την αναφερο μενη στο α ρθρο 4, αναγρα φεται στο παρο ν σημει ο η σχετικη διευθύνση.
- ²¹ Βλ. α ρθρο 72 παρ. 1 του ν. 4412/2016.
- ²² Στην περι πτωση που χρησιμοποιει ται ενιαι ο ποσοστο ε κπτωσης απαλει φεται η περι πτωση δ της παρ. 3.5. Βλ. α ρθρο 95 παρ. 2 περ. α του ν. 4412/2016, συ μφωνα με το οποι ο αν κριτήρι ο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, οι οικονομικοί φορείς προσφέρουν είτε συνολικό και ενιαίο ποσοστό έκπτωσης επί της προϋπολογιζόμενης δαπάνης για το συνολικό αντικείμενο του έργου που προκηρύσσεται με κατ' αποκοπή τίμημα είτε επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%), ιδίως όταν είναι μεγάλο το πλήθος των τιμών μονάδας, με τις οποίες θα καταρτισθεί η σύμβαση».
- ²³ Σε περι πτωση εφαρμογη ς της διαδικασι ας του α ρθρου 95 παρ. 2 περ. β υποπ. Αα του ν. 4412/2016 "Ελευ θερη συμπλη ρωση τιμολογι ού οι αναθε τουσε ς αρχε ς περιλαμβανουν στην εν λο γω περι πτωση (στ) αναφορα για την υποβολη του σχετικο τιμολογι ου.
- ²⁴ Βλ. α ρθρο 12 παρ. 1.2.1 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ- Δημοσια Έργα.
- ²⁵ Βλ. α ρθρο 12 παρ. 1.2.2 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ- Δημοσια Έργα
- ²⁶ Βλ. α ρθρο 12 παρ. 2 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ- Δημοσια Έργα.
- ²⁷ Βλ. α ρθρο 12 παρ. 2 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ- Δημοσια Έργα.
- ²⁸ Επισημει νεται ο τι ως προς τις προθεσμι ε ς για την ολοκλη ρωση των ενεργειω ν της Επιτροπη ς Διενε ργειας Διαγωνισμου ισχυ ουν τα οριζο μενα στο α ρθρο 221Α του ν. 4412/2016
- ²⁹ Βλ. α ρθρο 13 παρ. 2 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ- Δημοσια Έργα.
- ³⁰ Βλ. α ρθρο 72 παρ. 1 ο γδοο εδα φιατου ν. 4412/2016.
- ³¹ Βλ. α ρθρο 221Α παρ. 1 περ. β του ν. 4412/2016.
- ³² Βλ. α ρθρο 72 παρ. 13 ν. 4412/2016.
- ³³ Βλ. α ρθρο 88 παρ. 5 περ. α του ν. 4412/2016.
- ³⁴ Ω ς προς τη γνωμοδο τηση της Επιτροπη ς Διαγωνισμου για την εξε ταση των εξηγη σεων των ασυνη θιστα χαμηλω ν προσφορω ν βλ. ΕΑ 184/2020 και ιδι ως σκε ψει 15-21.
- ³⁵ Βλ. α ρθρο 103 παρ. 1 εδ.α του ν. 4412/2016.
- ³⁶ Βλ. α ρθρο 103 παρ. 1 του ν. 4412/2016.
- ³⁷ Βλ. σχετικα με την ηλεκτρονικη υπευ θυνη δη λωση το α ρθρο εικοστο ε βδομο της απο 20.3.2020 Π.Ν.Π., (Α 68) - που κυρω θηκε με το ρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83)-κατα τις παραγρα φους 1 και 2 του οποι ου: "Η υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) μπορεί να συντάσσεται στην *Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης* του άρθρου 52 του ν. 4635/2019, μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής «e-Dilosia». Η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται και γίνεται αποδεκτή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εικοστό τέταρτο άρθρο της παρούσας. 2. Η αυθεντικοποίηση που πραγματοποιείται για τη χρήση της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 1 του παρόντος έχει την ίδια ισχύ με τη βεβαίωση γνήσιου υπογραφής του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45). Η ημερομηνία που αναγράφεται στην προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης αντιστοιχεί στην ημερομηνία έκδοσης της ηλεκτρονικής υπεύθυνης δήλωσης. Εφόσον τηρούνται οι όροι του προηγούμενου εδαφίου, η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση, τόσο ως ηλεκτρονικό όσο και ως έντυπο έγγραφο, συνιστά έγγραφο βέβαιης χρονολογίας".
- ³⁸ Βλ. σχετικα , τις παραγρα φους 1 και 3 του α ρθρου 11 του ν. 2690/1999, ο πως ισχυ ει: 1. [...]Στι ς περιπτώσει ς που ο νόμο ς απαιτεί βεβαίωση του γνησί ου της υπογραφής του ενδιαφερο μένου, αρκεί η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή η εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του ενδιαφερο μένου, εφόσον το έγγραφο διακινείται ηλεκτρονικά» [...] 3. Τα ηλεκτρονικά έγγραφα υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 13 έως 15 του ν. 4727/2020 (Α 184).
- ³⁹ Για τους φορε ι ς του Βιβλι ου ΙΙ της παρ. 2 του α ρθρου 259 του ν. 4412/2016

- ⁴⁰ Ομοίως προβλεπεται και στην περιπτωση υποβολης προσφορων, συμφωνα με το αρθρο 92 παρ. 8 του ν.4412/201
- ⁴¹ Βλ. αρθρο12 παρ. 1.2.1 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ- Δημοσια Έργα .
- ⁴² Βλ. αρθρο14 παρ. 1.2 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Δημοσια Έργα.
- ⁴³ Βλ. αρθρο 103 παρ. 2 του ν. 4412/2016.
- ⁴⁴ Βλ. αρθρο103 παρ. 3 του ν. 4412/2016.
- ⁴⁵ Με την επιφύλαξη των παρ. 7 και 8 του αρθρου 73 του ν. 4412/2016 (ληψη επανορθωτικων μετρων).
- ⁴⁶ Βλ. αρθρο104 παρ. 2 και 3 του ν. 4412/2016.
- ⁴⁷ Βλ. αρθρο103 παρ. 6 του ν. 4412/2016.
- ⁴⁸ Βλ. αρθρο103 παρ. 6 του ν. 4412/2016.
- ⁴⁹ Βλ. αρθρο 105 παρ. 1 του ν. 4412/2016.
- ⁵⁰ Βλ. αρθρο105 παρ. 2 του ν. 4412/2016.
- ⁵¹ Βλ. αρθρο105 παρ. 3 του ν. 4412/2016.
- ⁵² Η φραση«έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 324 έως 327 του ν. 4700/2020 (Α 127)» προστιθεται στη διακηρυξη μονοστις περιπτώσεις εκεινες, στις οποίες προβλεπεται υποχρεωση προσυμβατικου ελεγχου.
- ⁵³ Βλ. αρθρο105 παρ. 4 του ν. 4412/2016.
- ⁵⁴ Βλ. αρθρο105 παρ. 5 του ν. 4412/2016.
- ⁵⁵ Βλ. αρθρο105 παρ. 5 του ν. 4412/2016.
- ⁵⁶ Βλ. αρθρο105 παρ. 7 του ν. 4412/2016.
- ⁵⁷ Βλ. αρθρο105 παρ. 8 του ν. 4412/2016.
- ⁵⁸ Βλ. αρθρο 360 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και 3 παρ. 1 του π.δ. 39/2017.
- ⁵⁹ Βλ. αρθρο 361 του ν. 4412/2016, οπως τροποποιηθηκε με το αρθρο 23 του ν. 5218/2025 και 4 του π.δ. 39/2017.
- ⁶⁰ Βλ. αρθρο 15 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Δημοσια Έργα
- ⁶¹ Το κειμενο της προδικαστικης προσφυγης πρεπει να ει ναι ευαναγνωστο και να αποφευγονται ενεργειες που περιοριζουν την αναγνωσιμότητα του, οπως η χρηση ασυνηθους μικρης γραμματοσειρας, καθως και η ελαχιστοποιηση των διαστιχων και περιθωριων
- ⁶² Βλ. αρθρο 363 του ν. 4412/2016, οπως τροποποιηθηκε με το αρθρο25 του ν. 5218/2025 και το αρθρο25 του ν. 5218/2025 και την Αποφαση του Συμβουλιου Επικρατειας με αρ289/2024 (7μ).
- ⁶³ Βλ. αρθρο364 παρ. 2 του ν. 4412/2016.
- ⁶⁴ Βλ. παρ. 1 του αρθρου365 του ν. 4412/2016.
- ⁶⁵ Βλ. αρθρα 360 παρ. 2 του ν. 4412/2016 και 3 παρ. 2 του π.δ. 39/2017, καθως και αρθρο 367 παρ. 4 του ν. 4412/2016.
- ⁶⁶ Βλ. αρθρο 372 παρ. 3 του ν. 4412/2016.
- ⁶⁷ Βλ. αρθρο372 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016.
- ⁶⁸ Βλ. αρθρο372 παρ. 4 του ν. 4412/2016, οπως τροποποιηθηκε με το αρθρο30 του ν. 5218/2025.
- ⁶⁹ Βλ. αρθρο372 παρ. 6 του ν. 4412/2016.
- ⁷⁰ Βλ. αρθρο53 παρ. 3 του ν. 4412/2016.
- ⁷¹ Βλ. αρθρο 80 παρ. 10 του ν. 4412/2016.
- ⁷² Βλ. αρθρο92 παρ. 4 του ν. 4412/2016.
- ⁷³ Βλ. αρθρο92 παρ. 4Α του ν. 4412/2016.
- ⁷⁴ Τιθεται μονο εφοσον προκειται για συγχρηματοδοτουμενο εργο απο πορους της Ευρωπαϊκης Ένωσης.
- ⁷⁵ Τιθεται μονο εφοσον προκειται για συγχρηματοδοτουμενο εργο απο πορους της Ευρωπαϊκης Ένωσης.
- ⁷⁶ Επισημαινεται οτι, οπως προβλεπεται στο αρ. 65 του ν. 4172/2013, οι σχετικες υπουργικες αποφασεις εκδιδονται καθεετος. Βλ. τις με αριθμ.Αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών Δ.Δ.ΦΟ.Σ. Β Α.1126 ΕΞ 2025 (Β 5146) με τίτλο «Καθορισμός των μη συνεργάσιμων κρατών για το φορολογικό έτος 2024 δυνάμει της εξουσιοδοτικής διάταξης της παρ. 4 και των κριτηρίων της παρ. 3 σε συνδυασμό με τις παρ. 1, 2, 4 και 5 του [άρθρου 65](#) του ν. [4172/2013](#) (Α'167)»

και ΔΕΑΦ Α 1125/2025 (Β 4777) «Καθορισμός των κρατών που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς, με βάση τις διατάξεις των παρ. 6 και 7 του [άρθρου 65](#) του ν. [4172/2013](#), για το φορολογικό έτος 2023.»

- ⁷⁸ Από 1-1-2017 τε θηκε σε ισχύ το π.δ80/2016 (Α' 145), με το α ρθρο 13 του οποίου καταργήθηκε το π.δ. 113/2010.
- ⁷⁹ Νο μοι, ΠΔ και υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται μετά την έναρξη της διαδικασίας συναψής της σύμβασης σύμφωνα με το α ρθρο 61 του ν. 4412/2016, δεν αποτελούν μέρος του εφαρμοστέου θεσμικού πλαισίου της διακήρυξης.
- ⁸⁰ Όταν προκειται για συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. έργο, να αναγράφεται στη διακήρυξη και ειδικότερα να αναγράφεται ο τίτλος της Πράξης και του Επιχειρησιακού Προγράμματος στο πλαίσιο του οποίου είναι ενταγμένο το δημοπρατούμενο έργο, καθώς και τα στοιχεία συγχρηματοδότησης της δαπάνης του έργου από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους (με αναφορά στο διαρθρωτικό ταμείο). Επίσης, η σχετική συμπλήρωση ακολουθεί τη διακριτή ορολογία Συλλογικές Αποφάσεις (ΣΑ) έργων, εν αριθμός έργου ή ΚΑΕ, ανάλογα με την πηγή χρηματοδότησης (ΠΔΕ ή Τακτικές προϋπολογισμούς). Για το ζήτημα της ανάληψης δαπανών δημοσίων επενδύσεων, βλ. και α ρθρο 5 του π.δ 80/2016, καθώς και α ρθρο 53 παρ.2 περ. ζ του ν. 4412/2016.
- ⁸¹ Οι κρατήσεις προσαρμόζονται ανάλογα με τον φορέα εκτέλεσης έργου.
- ⁸² Βλ. α ρθρο 376 παρ. 18 του ν. 4412/2016.
- ⁸³ Ή/και η Επιτροπή Διαγωνισμού, κατά περίπτωση (βλ. α ρθρο 13 παρ. 3 περ.β' δ της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ-Δημόσια Έργα).
- ⁸⁴ Βλ. α ρθρο 102 ν. 4412/2016
- ⁸⁵ Το α ρθρο 10 διαμορφώνεται ανάλογα με την πηγή χρηματοδότησης (βλ. παρ. 2 περ. ζ του α ρθρου 53 του ν.4412/16).
- ⁸⁶ Σύμφωνα με το α ρθρο 4 παρ. 4 του π.δ80/2016 "Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατεκτέξ Α' 145): "Οι διακηρυξείς, οι αποφάσεις ανάθεσης και οι συμβάσεις που συνάπτονται για λογαριασμό των φορέων Γενικής Κυβέρνησης αναφέρουν απαραίτητα τον αριθμό και τη χρονολογία της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, τον αριθμό καταχώρισης της στα λογιστικά βιβλία του οικείου φορέα, καθώς και τον αριθμό της απόφασης έγκρισης της πολυετούς ανάληψης σε περίπτωση που η δαπάνη εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη. Επίσης, σύμφωνα με το α ρθρο 12 παρ. 2 γ) του ίδιου π.δ : "Διακηρυξείς, ο που απαιτείται, και αποφάσεις ανάθεσης που εκδίδονται και συμβάσεις που συνάπτονται από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης είναι απαραίτητο να μην έχουν προηγηθεί αυτών η εκδοχή της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης του α ρθρου 2, παρ. 2 του παρόντος". Βλ. και α ρθρο 5 του ως άνω διατάγματος. Ανάληψη δαπανών δημοσίων επενδύσεων
- ⁸⁷ Σε περίπτωση που περιλαμβάνονται τυχόν δικαιώματα προαίρεσης, διαμορφώνεται αναλόγως η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης (προϋπολογισμός δημοπρατήσεως) και το παρόν α ρθρο (βλ. α ρθρα 6 παρ. 1 και 132 παρ. 1 περ. α' του ν. 4412/2016).
- ⁸⁸ Το ποσό των απροβλεπτών δαπανών επανυπολογίζεται κατά την υπογραφή της σύμβασης, ανάλογα με την προσφερθείσα έκπτωση, ώστε να διατηρείται η εν λόγω ποσοστιαία αναλογία του 9% επί της δαπάνης εργασιών με ΓΕ&ΟΕ, σύμφωνα με την παραγραφή 3 περ. β του α ρθρου 156 ν. 4412/2016.
- ⁸⁹ Βλ. α ρθρο 6 παρ. 7 του ν. 4412/2016.
- ⁹⁰ Η ανάθετουσα αρχή διαμορφώνει το παρόν σημείο της διακήρυξης, ανάλογα με το αν αποφασίσει να υποδιαιρεί τη σύμβαση σε περισσότερα τμήματα/έργα ή όχι, ήτοι να αναθέσει ως ενιαίο σύνολο. Στην περίπτωση που επιλέξει να μην υποδιαιρεί σε τμήματα, αναφέρει, στο παρόν σημείο της διακήρυξης, τους βασικούς λόγους της απόφασης της αυτής (βλ. α ρθρο 59 του ν. 4412/2016).
- ⁹¹ Μπορεί η έναρξη της προθεσμίας να ορίζεται διαφορετικά, αλλά δεν προβλέπεται η άμεση έναρξη των εργασιών (βλ. α ρθρο 147 παρ.2 του ν. 4412/2016).
- ⁹² Με την επιφύλαξη της επομένης υποσημείωσης.
- ⁹³ Οι ανάθετουσες αρχές μπορεί να επιτρέπουν την υποβολή εναλλακτικών προσφορών και στην

περι πτώση αυτή προσαρμο ζεται αντιστοι χως το 13.4. (Βλ α ρθρο 57 του ν. 4412/2016).

- ⁹⁴ Το ποσοστο της εγγυ ησης συμμετοχη ς δεν μπορεί να υπερβαι νει το 2% της εκτιμω μενης αξι ας της συ μβασης, χωρι ς το Φ.Π.Α., με στρογγυλοποι ηση στο δευ τερο δεκαδικο ψηφι ο, μη συνυπολογιζομε νων των δικαιωμ α των προαι ρεσης και παρα τασης της συ μβασης (Βλ. α ρθρο 72 παρ. 1 του ν. 4412/2016).
- ⁹⁵ Βλ. παρ. 12 α ρθρου 72 του ν. 4412/2016. Επισημαι νεται ο τι η κατα πτωση των εγγυ ησεων δεν επιβαρυν εται με ψηφιακο τε λος συναλλαγη ς. Για τον λο γο αυτο , δεν απαιτει ται, πλε ον, η αναγραφη του ο ρου της υποπερ. ββ) της παρ. 12 του α ρθρου 72 «...ββ) *ότι σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου*» Βλ. σχετικα διατα ξεις ν.5177/2025 (Α21), με τις οποι ες κωδικοποιη θηκαν οι διατα ξεις των α ρθρων 2 ε ως 32 του ν.5135/2024, καθω ς και την με αριθμ. πρωτ. Ε.2094/6-11-2025 (ΑΔΑ: 91ΗΛ46ΜΠ3Ζ-ΥΧΥ) εγκυ κλιο της ΑΑΔΕ, με θε μα «Παροχή διευκρινίσεων αναφορικά με την εφαρμογή του ψηφιακού τέλους συναλλαγής, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 5177/2025 (Α'21).
- ⁹⁶ Βλ. α ρθρο 88 παρ. 1 του ν. 4412/2016.
- ⁹⁷ Βλ. α ρθρο 72 παρ. 3 του ν. 4412/2016
- ⁹⁸ Συμπληρω νεται ανα λογα με το εα ν προβλε πεται η ο χι η χορη γηση προκαταβολη ς, η οποι α μπορεί να ανε ρχεται με χρι το δεκαπε ντε τοις εκατο (10%) της αξι ας της συ μβασης, χωρι αναθεω ρηση και Φ.Π.Α.
- ⁹⁹ Βλ. α ρθρα 72 παρ. 7 & 8 και 150 του ν. 4412/2016. Εφο σον προβλε πεται προκαταβολη , το παρο ν α ρθρο της διακη ρυξης συμπληρω νονται οι ο ροι για την εγγυ ητικη επιστολη προκαταβολη ς.
- ¹⁰⁰ Βλ. α ρθρα 72 παρ. 8 ν. και 150 του 4412/2016.
- ¹⁰¹ Βλ. α ρθρο 72 παρ. 17 του ν. 4412/2016
- ¹⁰² Βλ. α ρθρο 149 του ν. 4412/2016. Εα ν η εκτιμω μενη αξι α της συ μβασης ρηθου ει ναι μεγαλυ τερη των ενο ς εκατομμυρι ου (1.000.000) ευρω η τμη ματο ς του, τι θεται η σχετικη προ βλεψη στο παρο ν σημει ο της διακη ρυξης δημοπρα τησης κα θε διαδικασι ας ανα θεσης, εφο σον ο χρο νος παρα δοσης του ε ργου η του τμη ματος ει ναι μικρο τερος κατα δε κα πε ντα τοις εκατο (10%) του προβλε πο μενου στη συ μβαση Το συνολικο υ ψος της προ σθετης καταβολη ς (πριμ) δεν μπορεί να υπερβαι νει το πε ντε τοις εκατο (5%) της αξι ας της συμβατικη ς δαπα νης του ε ργου, μη συμπεριλαμβανομε νου του Φ.Π.Α.ια συμβα σεις με εκτιμω μενη αξι α μικρο τερη του ενο ς εκατομμυρι ου (1.000.000) ευρω η σχετικη προ βλεψη εναπο κειται στη διακριτικη ευχε ρεια της αναθε τουσας αρχη ς.
- ¹⁰³ Με απο φαση του Υπουργου Υποδομω ν και Μεταφορω ν μπορεί να καθορι ζεται ο ριο ποσοστου εκπτώσης, πα νω απο το οποι ο ο ανα δοχος ει να υποχρεωμε νος να προσκομι ζει, επιπλε ον της εγγυ ησης καλη ς εκτε λεσης, προ σθετη εγγυ ηση, κλιμακωτα αυξανο μενη βα σει του ποσοστου εκπτώσης. Βλ. α ρθρο 72 παρ. 4 τελευται ο εδα φιο ν. 4412/2016.
- ¹⁰⁴ Βλ. α ρθρο 72 παρ. 17 του ν. 4412/2016
- ¹⁰⁵ Βλ. α ρθρο 160 παρ. 9 περ.β του ν. 4412/2016.
- ¹⁰⁶ Βλ. α ρθρο 72 παρ. 14 περ. β του ν. 4412/2016
- ¹⁰⁷ Οι αναθε τουσες αρχε ς μπορούν να ζητου ν απο τους προσφε ροντες να παρα σχα σουν εγγυ ηση καλη ς λειτουργι ας για την αποκατα σταση των ελαττωμα των που ανακυ πτουν η των ζημιω ν που προκαλου νται απο δυσλειτουργι α των ε ργων κατα την περι οδο εγγυ ησης καλη ς λειτουργι ας, εφο σον προβλε πεται στα ε γγραφα της συ μβασης. Το υ ψος της εγγυ ησης καλη ς λειτουργι ας καθορι ζεται στα ε γγραφα της συ μβασης και δεν μπορεί να υπερβαι νει το πε ντε τοις εκατο (5%) της εκτιμω μενης αξι ας της συ μβασης. Η επιστροφη της ανωτε ρω εγγυ ησης λαμβαι νει χω ρα μετα την ολοκλη ρωση της περιο δου εγγυ ησης καλη ς λειτουργι ας. Οι εγγυ ητικε ς επιστολε ς καλη ς λειτουργι ας περιλαμβαν ουν κατ' ελα χιστον τα αναφερο μενα στην παρα γραφο 15.2 της παρου σα και επιπροσθε τως τον αριθμο και τον τι τλο της σχετικη ς συ μβαση Βλ. α ρθρο 72 παρ. 10 του ν. 4412/2016.
- ¹⁰⁸ Βλ. α ρθρο 72 παρ. 14 περ. α του ν. 4412/2016.
- ¹⁰⁹ Τα γραμμα τια συ στασης χρηματικη ς παρακαταθη κης του Ταμει ου Παρακαταθη κω ν και Δανει ων, για την παροχη εγγυ ησεων συμμετοχη ς και καλη ς εκτε λεσης (εγγυοδοτικη παρακαταθη κη) συστη νονται συ μφωνα με την ειδικη νομοθεσι α που διε πει αυτο και ειδικο τερα βα σει του α ρθρου

- 4 του π.δ. της 30 Δεκεμβρίου 1926/3 Ιανουαρίου 1927 (Περι συστασεως και αποδοσεως παρακαταθηκών και καταθεσεων παρα τω Ταμειω Παρακαταθηκών και Δανειών Βλ. το με αρ. πρωτ. 2756/23-5-2017 εγγραφο της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (ΑΔΑ:7ΝΣΡΟΞΤΒ-975).
- ¹¹⁰ Βλ. αρθρο 72 παρ. 13 του ν.4412/2016, καθώς και τα ειδικότερα οριζόμενα στο αρθρο 4.1.ζ. της παρ. 5, ως προς τις εγγυήσεις συμμετοχής.
- ¹¹¹ Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών καθορίζεται σύμφωνα με το αρθρο 27 του ν. 4412/2016.
- ¹¹² Ορίζεται ο χρόνος από τη ~~αναθε~~ τουσαρχή κατ' εκτίμηση των ιδιαιτεροτήτων της διαδικασίας. Για τον καθορισμό του χρόνου ισχύος της προσφοράς, βλ. αρθρο 97 παρ. 3 του ν. 4412/2016, σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου: *«Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργων..., οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για χρονικό διάστημα που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και ανέρχεται κατ' ελάχιστον σε δέκα (10) μήνες, μέσα στο οποίο πρέπει να συναφθεί η σύμβαση. Ειδικότερα, στους διαγωνισμούς που υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο ως άνω χρόνος ισχύος των προσφορών προσαυξάνεται κατά τρεις (3) επιπλέον μήνες αντίστοιχα».*
- ¹¹³ Βλ. αρθρο 97 παρ. 1 του ν. 4412/2016.
- ¹¹⁴ Βλ. αρθρο 97 παρ. 5 του ν. 4412/2016.
- ¹¹⁵ Η υποχρέωση δημοσίευσης σε περιφερειακές και τοπικές εφημερίδες του ν.3548/2007, συνεχίζει να υφίσταται. Βλ. άρθρα 31 και 34 του ν.5218/2025.
- ¹¹⁶ Βλ. αρθρο 4 παρ. 4 του ν. 3548/2007.
- ¹¹⁷ Βλ. αρθρο 68 του ν. 4412/2016. Εφόσον η αναθε τουσαρχή επιλέξει τη διαβούλευση επί των δημοσιευμένων εγγράφων της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθρο 68 του ν. 4412/2016, συμπληρώνεται το αρθρο 20^Α, αλλως διαγράφεται.
- ¹¹⁸ τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προσφορών Βλ. αρθρο 68 παρ. 1 του ν. 4412/2016.
- ¹¹⁹ Βλ. αρθρο 25 του ν. 4412/2016. Επισημαίνεται ότι οι αναθε τουσες αρχές δεν μπορούν να καλούν συγκεκριμένες ταξίς/πτυχία του Μ.Ε.Π ή του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.
- ¹²⁰ Κατ' αντιστοιχία με τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά του έργου σύμφωνα με το αρθρο 11 της παρ. 5 (αναφέρεται η κατηγορία ή οι κατηγορίες στις οποίες εμπίπτει το έργο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 45 του π.δ. 71/2019).
- ¹²¹ Για την κατανόηση πρακτικών διαδικασιών, ιδίως κατά την εξέταση της συμμετοχής τρίτων χωρών σε διαγωνισμούς, βλ. τις «Κατευθυντήριες γραμμές για τη συμμετοχή τρίτων χωρών στην αγορά δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ», Βρυξέλλες, 24.7.2019 C(2019) 5494 final.
- ¹²² Σύμφωνα με το ισχύον κείμενο της ΣΔ https://wto.org/english/tratop_e/gproc_e/gp_gpa_e.htm
- ¹²³ Σχετικά με τη συμμετοχή οικονομικών φορέων τρίτων χωρών, που δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις γ, δ της παραγράφου, Βλ. το σχετικό έγγραφο της Αρχής με α.π.. 5116/086-2025 (ΑΔΑ: 6ΥΞΟΞΤΒ-092) και τις αποφάσεις του ΔΕΕ στις υποθέσεις C 652/22 «Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret» και C 266/22 «CRRC Qingdao Sifang and Others».
- ¹²⁴ Για τον έλεγχο των χωρών που έχουν συναφεί συμφωνίες με την Ένωση δες την ιστοσελίδα της Επιτροπής https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/international_en.
- ¹²⁵ Βλ. περ. ε παρ. 1 του άρθρου 91 του ν. 4412/2016.
- ¹²⁶ Βλ. αρθρο 73 παρ. 1 εδ. α του ν. 4412/2016 οπώς τροποποιήθηκε με το αρθρο 107 περ. 6 του ν. 4497/2017. Επισημαίνεται ότι η αναφορά στο ΕΕΕΣ σε “τελεσιδικη καταδικαστική απόφαση” νοείται, δεδομένης της ως άνω νομοθετικής μεταβολής, ως αμετακλήτη καταδικαστική απόφαση ή δε σχετική δήλωση του οικονομικού φορέα στο Μέρος ΙΙΙ.Α. του ΕΕΕΣ αφορά μόνο σε αμετακλήτες καταδικαστικές αποφάσεις.
- ¹²⁷ Βλ. αρθρο 73 παρ. 1 του ν. 4412/2016
- ¹²⁸ Βλ. αρθρο 73 παρ. 2Α τελείται ο εδαφίο του ν. 4412/2016. Σχετική δήλωση του προσφερόντος οικονομικού φορέα περιλαμβάνεται στο ΕΕΕΣ
- ¹²⁹ Επισημαίνεται ότι η εν λόγω πρόβλεψη για παρεκκλίση από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό αποτελεί δυνατότητα της αναθε τουσαρχής (βλ. αρθρο 73 παρ. 3 του ν. 4412/2016). Σε περίπτωση που δεν

επιθυμεί να προβλεψεί τη σχετική δυνατότητα, η αναθετούσα αρχή διαγράφει την παραγραφο αυτή.

¹³⁰ Επίσημαινεται οτι η εν λόγω προβλεψη για παρεκκλιση απο τον υποχρεωτικο αποκλεισμο αποτελεί δυνατότητα της αναθετούσας αρχής (βλ. άρθρο 73 παρ. 3 του ν. 4412/2016). Σε περιπτωση που δεν επιθυμεί να προβλεψεί τη σχετική δυνατότητα, η αναθετούσα αρχή διαγράφει την παραγραφο αυτή.

¹³¹ Οι λόγοι της παραγράφου 22.Α.4. αποτελούν δυνητικούς λόγους αποκλεισμού σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 4 του ν. 4412/2016. Κατά συνέπεια, η αναθετούσα αρχή δύναται να επιλέξει έναν, περισσότερο, όλους ή ενδεχομένως και κανένα από τους λόγους αποκλεισμού ενεκτιμώμενους τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπο ανάθεση σύμβασης (εκτιμώμενη αξία αυτής, ειδικές περιστάσεις κ.λπ.), με σχετική προβλεψη στο παρόν σημείο της διακήρυξης.

¹³² Σχετική δήλωση του προσφερόντος οικονομικού φορέα περιλαμβάνεται στο ΕΕΕΣ

¹³³ Βλ. σχετικά την υπ' αριθμ. 49/2025 απόφαση του ΣτΕ (Δ' Τμ. 7μ) επί προδικαστικού ερωτήματος, στη σκέψη 17 της οποίας αναφέρονται τα ακόλουθα: «... στο πεδίο εφαρμογής του λόγου αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 4 περ. ζ του ν. 4412/2016 και της αντίστοιχης διάταξης του άρθρου 10 παρ. 10.3.7 της Διακήρυξης λόγω ανακριβούς δήλωσης του διαγωνιζομένου (είτε δια της υποβολής ψευδούς δήλωσης είτε δια της απόκρυψης πληροφοριών) σχετικά με τη (μη) συνδρομή λόγου αποκλεισμού ή τη (μη) πλήρωση κριτηρίου επιλογής, εμπίπτουν ανακριβείς δηλώσεις υποβαλλόμενες στο πλαίσιο της διαγωνιστικής διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, την οποία οι δηλώσεις αυτές αφορούν. Αντιθέτως, η μη δήλωση εκ μέρους του διαγωνιζομένου στο πλαίσιο του τρέχοντος διαγωνισμού ότι αυτός αποκλείστηκε από προηγούμενο διαγωνισμό λόγω ανακριβούς δήλωσης υποβληθείσας στον διαγωνισμό εκείνο δεν συνιστά, αυτή και μόνη, λόγο αποκλεισμού κατά το άρθρο 73 παρ. 4 περ. ζ του ν. 4412/2016 από τον τρέχοντα διαγωνισμό. Η μη δήλωση, όμως, κατά τον τρέχοντα διαγωνισμό των πραγματικών περιστατικών, στα οποία αναφερόταν η υποβληθείσα στον προηγούμενο διαγωνισμό ανακριβής δήλωση, συνιστά τον ως άνω λόγο αποκλεισμού στον τρέχοντα διαγωνισμό, αν τα πραγματικά αυτά περιστατικά αφορούν τη συνδρομή λόγου αποκλεισμού ή τη μη πλήρωση κριτηρίου επιλογής και στον τελευταίο διαγωνισμό.»

¹³⁴ Σημειώνεται οτι ο ανωτέρω εθνικός λόγος αποκλεισμού συμπληρώνεται στο Μέρος III Δ του ΕΕΕΣ (Άλλοι Λόγοι Αποκλεισμού που ενδεχεται να προβλεπονται απο την εθνική νομοθεσία του κράτους με τους της α.α η του α.φ).

¹³⁵ Βλ. παρ. 3 άρθρου 8 του ν. 3310/2005, οπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 239 του ν. 4782/2021.

¹³⁶ Βλ. άρθρο 73 παρ. 6 του ν. 4412/2016.

¹³⁷ Βλ. άρθρο 73 παρ. 10 του ν. 4412/2016. Επίσης, βλ. υπ' αριθμ. πρωτ. 6271/30-11-2018 έγγραφο της Αρχής (ΑΔΑ Ψ3Κ80ΞΤΒ09Β) σχετικά με την απόφαση ΔΕΕ της 24 Οκτωβρίου 2018 στην υποθεση C-124/2017 Vossloh, ιδίως σκέψεις 38-41, ΣτΕ ΕΑ 40/2019.

¹³⁸ Υπενθυμίζεται οτι αναφορά στην παραγραφο 22.Α.4 θα γίνεται μόνο στην περιπτωση που η αναθετούσα αρχή επιλέξει κάποιον από τους δυνητικούς λόγους αποκλεισμού.

¹³⁹ Σχετικά με την προσκόμιση αποδείξεων για τα επανορθωτικά μετρα βλ. την απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 2021 του ΔΕΕ στην υποθεση C-387/19.

¹⁴⁰ Βλ. άρθρο 73 παρ. 7 του ν. 4412/2016.

¹⁴¹ Βλ. ΔΕΕ C-387/19 Σκ. 42.

¹⁴² Βλ. απόφαση υπ' αριθμ. 49341 -19/05/2020 (ΦΕΚ 385 τευχος ΥΟΔΔ, 25-05-2020), η οποία εξακολουθεί να ισχύει ως την εκδοση της απόφασης της παρ. του άρθρου 73 του ν. 4412/2016.

¹⁴³ Βλ. και α) υπ' αριθμ. 78453/09-10-2025 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, με θέμα «Οδηγίες προς τις αναθέτουσες αρχές αναφορικά με τη διαδικασία εξέτασης και αξιολόγησης των επανορθωτικών μέτρων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, σε συνέχεια του ν. 5218/2025 (Α' 125)». β) υπ' αριθμ. πρωτ. 37122-21-04-2023 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, με θέμα «Οδηγίες προς τις αναθέτουσες αρχές, αναφορικά με την υποβολή αιτημάτων για παροχή σύμφωνης γνώμης από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 (περί επάρκειας ή μη μέτρων αυτοκάθαρσης)».

- ¹⁴⁴ Επίσημαι νεται ο τιο λα τα κριτη ρια ποιοτικη ς επιλογη ς, πλην της καταλληλο τητας για την α σκηση επαγγελματικη ς δραστηριο τητας (αρ. 75 παρ. 2 σε συνδυασμο με το αρ. 76 του ν. 4412/2016), ει ναι προαιρετικα για την αναθε τουσα αρχη και πρε πει να σχετι ζονται και να ει ναι ανα λογα ρα αντικει μενο της συ μβασης (α ρθρο 75 παρ. 1 του ν. 4412/2016). Σε κα θε περι πτωση, πρε πει να διαμορφω νονται κατα τρο πο, ω στε να μην περιορι ζεται δυσανα λογα η συμμετοχη των ενδιαφερο μενων οικονομικω ν φορε ων στους διαγωνισμο ς. Κατα το στα διο του προσδιο ρισμω των κριτηρι ων καταλληλο τητας των υποψηφι ων, ει ναι αναγκαι ο να τηρου νται απο τις αναθε τουσε ς αρχε ς, οι θεμελιω δει ς ενωσιακε ς αρχε ς, ιδι ω ς η αρχη της ι σης μεταχει ρισης των συμμετεχο ντων, της αποφυγη ς των διακρι σεων, της διαφανεια ς και της ανα πτυξη ς του λευ θερου ανταγωνισμού . Τα κριτη ρια επιλογη ς του α ρθρου 22.Β2.Ε εξετα ζονται κατα τη διαδικασι α ελε γχου της καταλληλο τητας του προσφε ροντο ς να εκτελε σει τη συ μβαση (κριτη ρί on/off”).
- ¹⁴⁵ Βλ. α ρθρο 188 παρ. 1 του ν. 4635/2019, με το οποι ο επανη λθαν σε ισχ τα α ρθρα 105 και 106 του ν. 3669/2008, με χρι την εκδοση του οικει ου π.δ.
- ¹⁴⁶ Επίσημαι νεται ο τι οι αναθε τουσε ς αρχε ς δεν μπορου ν να καλου ν συγκεκριμε νε ς τα ξει ς/ πτυχι α του Μ.Ε.ΕΠ η , απο την ε ναρξη ισχυ ο ς του π.δ. 71/2019 του ΜΗ.Ε.Ε.ΔΕ. Βλ. α ρθρο 76 παρ. 4 του ν. 4412/2016.
- ¹⁴⁷ Οι αναθε τουσε ς αρχε ς μπορου ν να επιβα λλουν απαιτη σεις που να διασφαλι ζουν ο τι οι οικονομικοι φορε ι ς διαθε τουν την αναγκαι α οικονομικη και χρηματοδοτικη ικανο τητα για την εκτε λεση της συ μβασης. Όλε ς οι απαιτη σεις πρε πει να σχετι ζονται και να ει ναι ανα λογε ς με το αντικει μενο της συ μβασης (βλ. α ρθρο 75 παρ. 1 τελευται ο εδα φιο και παρ. 3 του ν. 4412/2016) Οι εν λο γω απαιτη σεις καθορι ζονται περιγραφικα στο παρο ν σημει ο, χωρι ς παραπομπη σε τα ξει ς/πτυχι α του Μ.Ε.ΕΠ η του ΜΗ.Ε.Ε.ΔΕ. Σε κα θε περι πτωση και για το μεταβατικο χρονικο δια στημα ισχυ ο ς των α ρθρων 80 ε ω ς 110 του ν. 3669/2008, ο πως αυτο προκυ πτει απο το α ρθρο 65 του π.δ. 71/2019 και ε ω ς την πλη ρη ε ναρξη ισχυ ο ς του τελευται ου, επισημαι νεται ο τι η αναθε τουσα αρχη μπορει να περιγρα φει τις σχετικε ς απαιτη σεις ανα λογα με τα προβλε πο μενα στο π.δ. 71/2019 τηρουμε νων των ειδικο τερων ρυθμι σεων του α ρθρου 76 του ν. 4412/2016 αναφορικα με τις πε ραν των προβλε πο μενων απαιτη σε ς για την ε γγραφη και κατα ταξη σε τα ξη των οικει ων μητρω μω του π.δ. 71/2019, αντι στοιχου πρου πολογισμού ανα κατηγορι α ε ργου. Ω ς προς τον τρο πο επιλογη ς των ε τω ν αναγωγη ς (εταιρικε ς χρη σεις), για την απο δειξη του απαιτου μενου υ ψου ς του κυ κλου εργασιω ν και ακολου θω ς της συνδρομη ς του κριτηρι ου της οικονομικη ς και χρηματοοικονομικη ς επα ρκει α ς, βλ. Απο φα σει ς Ελ. Συν. 1759/2022 Τμ. Έβδομο και 180/2022 σε Β' Ελα σσονα Ολομε λεια.
- ¹⁴⁸ Με τις διατα ξει ς των α ρθρων 30 και 32 του ν. 5167/2024 καταργη θηκε το ανεκτε λεστο υπο λοιπο εργολαβικω ν συμβα σεων ω ς πρου πο θεση ανα ληψη η δω σι ου ε ργου και κα τέπε κταση ω ς κριτη ριο χρηματοοικονομικη ς επα ρκει α ς.
- ¹⁴⁹ Βλ. αρθρο 19 παρ. 2 εδ. γ' του ν. 4412/2016
- ¹⁵⁰ Οι αναθε τουσε ς αρχε ς μπορου ν να επιβα λλουν απαιτη σεις που να διασφαλι ζουν ο τι οι οικονομικοι φορε ι ς διαθε τουν την αναγκαι α τεχνικη α επαγγελματικη ικανο τητα για την εκτε λεση της συ μβασης. Όλε ς οι απαιτη σεις πρε πει να σχετι ζονται και να ει ναι ανα λογε ς με το αντικει μενο της συ μβασης (βλ. α ρθρο 75 παρ. 1 τελευται ο εδα φιο και παρ. 4 του ν. 4412/2016) Οι εν λο γω απαιτη σεις καταρχα ς καθοι ζονται περιγραφικα στο παρο ν σημει ο, χωρι ς παραπομπη σε τα ξει ς/πτυχι α του Μ.Ε.ΕΠ η του ΜΗ.Ε.Ε.ΔΕ ου τε σε βαθμι δε ς/κατηγορι ε ς του ΜΕΚ. Σε κα θε περι πτωση και για το μεταβατικο χρονικο δια στημα ισχυ ο ς των α ρθρων 80 ε ω ς 110 του ν. 3669/2008, ο πως αυτο προκυ πτει απο το α ρθρο 65 του π.δ. 71/2019 και ε ω ς την πλη ρη ε ναρξη ισχυ ο ς του τελευται ου, επισημαι νεται ο τι η αναθε τουσα αρχη μπορει να περιγρα φει τις σχετικε ς απαιτη σεις ανα λογα με τα προβλε πο μενα στο π.δ. 71/2019 τηρουμε νων των ειδικο τερων ρυθμι σεων του α ρθρου 76 του ν. 4412/2016 αναφορικα με τις πε ραν των προβλε πο μενων απαιτη σε ς για την ε γγραφη και κατα ταξη σε τα ξη των οικει ων μητρω ων του π.δ. 71/2019, αντι στοιχου πρου πολογισμού ανα κατηγορι α ε ργου.
- ¹⁵¹ ΠΡΟΣΟΧΗ Δεν πρε πει να συ γχε εται η ε ννοια της επαγγελματικη ς καταλληλο τητας του α ρθρου 22.Β με την ε ννοια της επαγγελματικη ς ικανο τητα ς

- ¹⁵² Βλ. άρθρο 19 παρ. 2 εδ. γ' του ν. 4412/2016.
- ¹⁵³ Βλ. άρθρο 76 παρ. 3 του ν. 4412/2016.
- ¹⁵⁴ Προαιρετική επιλογή. Η παρ. 22.Ε τιθεται κατα διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής και συμπληρώνεται εφόσον προβλεπεται σύμφωνα με το άρθρο 82 του ν. 4412/2016. Επισημαίνεται ότι όλες οι απαιτήσεις πρέπει να σχετίζονται και να είναι αναλογικές με το αντικείμενο της σύμβασης (άρθρο 75 παρ. 1 του ν. 4412/2016).
- ¹⁵⁵ Άρθρο 78 του ν. 4412/2016. Βλ. συναφώς για τα ζητήματα στη ριζική στην ικανότητα των ΣτΕ (Δ Τμ.) 1147/2024, σκ. 28, 29, 31 και 32 και την σε αυτές παρατιθέμενη νομολογία και ιδίως ΕΕ C-403/21, σκ. 73 και 74. Βλ. συναφώς και Ελ Συν. (Β' Ελ. Ολ.) 375/2024, σκ. 21-30.
- ¹⁵⁶ Το εδάφιο αυτό προστίθεται κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής σύμφωνα με το άρθρο 78 παρ. 1 του ν. 4412/2016, αλλως διαγράφεται.
- ¹⁵⁷ Προαιρετική επιλογή συμπλήρωσης του εδαφίου. Σύμφωνα με το άρθρο 78 παρ. 2 του ν. 4412/2016, στην περίπτωση συμβάσεων έργων οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν την εκτέλεση ορισμένων κρίσιμων καθηκόντων απευθείας από τον ίδιο τον προσφέροντα.
- ¹⁵⁸ Βλ. Απόφαση ΣτΕ 1147/2024 (Δ' Τμ.).
- ¹⁵⁹ Ως προς τον τρόπο υποβολής των αποδεικτικών μέσων του παρόντος άρθρου, τα οποία έχουν συνταχθεί/ παραχθεί από τους ίδιους τους οικονομικούς φορείς, βλ. άρθρο 8 παρ. 3 της με. αρ. 117384/26-10-2017 Κ.Υ.Α.
- ¹⁶⁰ Βλ. άρθρο 79 παρ. 4 του ν. 4412/2016.
- ¹⁶¹ Επισημαίνεται ότι η ανωτέρω δυνατότητα εναποκειται στη διακριτική ευχέρεια του οικονομικού φορέα. Εξακολουθεί να υφίσταται η δυνατότητα να υπογράφεται το ΕΕΕΣ από το σύνολο των φυσικών προσώπων που αναφέρονται στα τελευταία δύο εδάφια του άρθρου 73 παρ. 1 του ν. 4412/2016.
- ¹⁶² Βλ. άρθρο 79Α του ν. 4412/2016.
- ¹⁶³ Βλ. Δ.Ε.Ε. απόφαση της 19.6.2019, Meca, C-41/18, EU:C:2019:507, σκ. 28.
- ¹⁶⁴ Βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 754/2020, 753/2020 (Δ' Τμ.).
- ¹⁶⁵ Βλ. άρθρο 79 παρ. 8, σε συνδυασμό με άρθρο 73 παρ. 2 του ν. 4412/2016.
- ¹⁶⁶ Βλ. Άρθρο 5 της Υ.Α. υπ' αριθμ. 102080/24-10-2022 «Ρυθμίση θεμάτων σχετικά με την εξασφάλιση επανορθωτικών μέτρων από την Επιτροπή της παρ. του άρθρου 73 του ν. 4412/2016», ΦΕΚ 5623 Β/02-11-2022
- ¹⁶⁷ Το ΕΕΕΣ περιλαμβάνει τα ακόλουθα Μέρος I Πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία σύμβασης και την αναθέτουσα αρχή, Μέρος II Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα, Μέρος III Κριτήρια αποκλεισμού, Μέρος IV Κριτήρια Επιλογής, Μέρος V Τελικές δηλώσεις.
- ¹⁶⁸ Οι αναθέτουσες αρχές συντάσσουν και διαχειρίζονται το ΕΕΕΣ ηλεκτρονικά (ΕΕΕΣ) με τη χρήση της ηλεκτρονικής υπηρεσίας Promitheus ESPDint προσβάσιμη μέσω της Διαδικτυακής Πύλης Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ (www.promitheus.gov.gr ή www.eprocurement.gov.gr) ή απευθείας στο URL <https://espd.eprocurement.gov.gr/>, που προσφέρει τη δυνατότητα ηλεκτρονικής σύστασης και διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ). Βλ. και το Διορθωτικό (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 17/65 της 23ης Ιανουαρίου 2018) στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/7 για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας, με το οποίο επιλύθηκαν τα σχετικά ζητήματα ορολογίας που υπήρχαν στο αρχικό επίσημο ελληνικό κείμενο του Εκτελεστικού Κανονισμού, Μπορείτε να δείτε το σχετικό Διορθωτικό στην ακόλουθη διαδρομή [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0007R\(01\)&from=EL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0007R(01)&from=EL)
- ¹⁶⁹ Βλ. άρθρο 104 σε συνδυασμό με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016
- ¹⁷⁰ Βλ. παρ. 12Α του άρθρου 80 του ν. 4412/2016
- ¹⁷¹ Εφίσταται η προσοχή των αναθετουσών αρχών στο ότι πρέπει να ζητείται η προσκόμιση δικαιολογητικών προς αποδεικνύο των λόγων αποκλεισμού και των κριτηρίων επιλογής που έχουν τεθεί στην παρούσα διακήρυξη. Επισημαίνεται, περαιτέρω, ότι η αναθέτουσα αρχή δύναται, κατά το αρ. 79 παρ. 5 του ν. 4412/2016, να ζητά από προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα η ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό

- απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.
- ¹⁷² Βλ. παραγραφοί 12 αρθρου 80 του ν. 4412/2016.
- ¹⁷³ Βλ. σχετικά τα υπ' αριθμ. πρωτ. α) 5868/07-06-2024 εγγραφο της ΕΑΔΗΣΥ (ΑΔΑ: ΠΝΑ10ΕΤΒ-ΗΩ0), με θέμα «Αποκλεισμός νομικών προσώπων και οντοτήτων από τις δημόσιες συμβάσεις και τις συμβάσεις παραχώρησης», β) 8822/30.09.2025 εγγραφο της ΕΑΔΗΣΥ (ΑΔΑ: 97Β20ΕΤΒ-ΝΓ9) με θέμα «Υποχρέωση ελέγχου ποινικής ευθύνης νομικών προσώπων για αδικήματα δωροδοκίας. Έκδοση επικαιροποιημένου υποδείγματος αποδεικτικών μέσων για συμβάσεις προμηθειών- υπηρεσιών».
- ¹⁷⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 2 τελευταίο εδάφιο του ν. 4412/2016 «Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν το σύνολο των κυριωτικών και επικουρικής ασφάλισή».
- ¹⁷⁵ Βλ. παραγραφοί 12 αρθρου 80 του ν. 4412/2016.
- ¹⁷⁶ Οι υπεύθυνες δηλώσεις του παρόντος τευχούς υπογράφονται και γίνονται αποδεκτές σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4.2. β) της παρούσας
- ¹⁷⁷ Βλ. το α.π. 1081/18-02-21 εγγραφο της Αρχής «Ενημέρωση για ζητήματα αποδεικτικών φορολογικής ενημερότητας (αυτοματή αντήρηση αποδεικτικών ενημερότητας σε παρελθόντα χρόνια)» (ΑΔΑ: Ψ5ΩΣΟΕΤΒ-9ΓΡ).
- ¹⁷⁸ Εφόσον η αναθετούσα αρχή την επιλέξει ως λόγο αποκλεισμού.
- ¹⁷⁹ Βλ. παραγραφοί 12 αρθρου 80 του ν. 4412/2016.
- ¹⁸⁰ Βλ. το με α.π. 2440/22-04-2021 εγγραφο της Αρχής «Είναι ο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας» (ΑΔΑ: 9ΒΚΩΟΕΤΒ-7Δ6).
- ¹⁸¹ Η πλατφόρμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Certis για την αναζήτηση ισόδυναμων πιστοποιητικών άλλων κρατών μελών της Ε.Ε. είναι διαθέσιμη, χωρίς κόστος, στη διαδρομή <https://ec.europa.eu/tools/ecertis/search>. Επισημαίνεται ότι η ΕΑΔΗΣΥ είναι ο αρμόδιος εθνικός φορέας για την καταχώρηση και τη ρύθμιση των στοιχείων του Certis για την Ελλάδα. Βλ. το με α.π. 2282/25-4-2018 σχετικό εγγραφο της Αρχής στον ακόλουθο σύνδεσμο <http://www.eaadhsy.gr/index.php/category-articles-gia-tous-foreis/341-ecertis-epigrammiko-apothethrio-pistopoihtikwn-twn-dhmosiwn-symvasewn>.
- ¹⁸² Εφόσον η αναθετούσα αρχή τις επιλέξει, όλες η καμία/ες εξ αυτών, ως λόγους αποκλεισμού.
- ¹⁸³ Επισημαίνεται ότι η αναθετούσα αρχή, εφόσον μπορεί να αποδείξει με κατάλληλα μέσα ότι συντρέχει καμία από τις περιπτώσεις αυτές, αποκλείει οποιονδήποτε οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή στη διαδικασία συνάψεως της δημοσίας σύμβασης.
- ¹⁸⁴ Εφόσον η αναθετούσα αρχή την επιλέξει ως λόγο αποκλεισμού.
- ¹⁸⁵ Βλ. άρθρο 8 του ν. 3310/2005 και π.δ. 82/1996.
- ¹⁸⁶ Για τις αλλοδαπές ανωνύμες εταιρείες ιδρυθείσες σε κράτος μέλος της ΕΕ σχετικό είναι το Παραρτήμα της οδηγίας 2012/30/ΕΕ (L315/91) με την οποία αναδιατυπώθηκε η Οδηγία 77/91/ΕΟΚ (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αρ Ν26/19). ΣτΕ 303/2020 (επταμελής).
- ¹⁸⁷ Βλ. παρ. 3 άρθρου 8 του ν. 3310/2005, ο οποίος τροποποιήθηκε με το άρθρο 39 του ν. 4782/21.
- ¹⁸⁸ Βλ. παραγραφοί 12 αρθρου 80 του ν. 4412/2016.
- ¹⁸⁹ Βλ. άρθρο 74 παρ. 4 του ν. 4412/2016.
- ¹⁹⁰ η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του π.δ. 71/2019 (Α' 112).
- ¹⁹¹ Βλ. παραγραφοί 12 αρθρου 80 του ν. 4412/2016.
- ¹⁹² Βλ. άρθρο 76 παρ. 4 του ν. 4412/2016.
- ¹⁹³ Εφόσον έχει αναφερθεί σχετική απαίτηση στο άρθρο 22, συμπληρώνεται αναλόγως σύμφωνα με το άρθρο 82 του ν. 4412/2016.
- ¹⁹⁴ Βλ. παραγραφοί 12 αρθρου 80 του ν. 4412/2016.
- ¹⁹⁵ Σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 4919/2022, στο ΓΕΜΗ εγγράφονται υποχρεωτικά :
- α) η Άνω νυμμή Εταιρεία (Α.Ε.) του ν. 4548/2018 (Α' 104),
 - β) η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) του ν. 190/1955 (Α' 91),
 - γ) η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.) του ν. 4072/2012 (Α' 86),
 - δ) η Ομόρρυθμη και η Ετερόρρυθμη (απλή ή κατά μετοχές) Εταιρεία του ν. 4072/2012,

- ε) ο Αστικός Συνεταιρισμός του ν. 1667/1986 (Α' 196), στον οποίο περιλαμβάνονται ο αλληλασφαλιστικός, ο πιστωτικός, ο οικοδομικός συνεταιρισμός και η ενεργειακή κοινότητα, στ) η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχειρήση (Κοιν.Σ.ΕΠ.) και Συνεταιρισμός Εργαζομένων του ν. 4430/2016 (Α' 205),
ζ) ο Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (Κοιν.Σ.Π.Ε.) του άρθρου 12 του ν. 2716/1999 (Α' 96),
η) η Αστική Εταιρεία με οικονομικό σκοπό του άρθρου 784 ΑΚ και του άρθρου 270 του ν. 4072/2012,
θ) ο Ευρωπαϊκός Όμιλος Οικονομικού Σκοπού του Κανονισμού (ΕΟΚ) 2137/1985/ΕΟΚ (L 199, διορθωτικό L 247) που έχει την έδρα του στην ημεδαπή,
ι) η Ευρωπαϊκή Εταιρεία του Κανονισμού (ΕΚ) 2157/2001 (L 294) που έχει την έδρα της στην ημεδαπή,
ια) η Ευρωπαϊκή Συνεταιριστική Εταιρεία του Κανονισμού (ΕΚ) 1435/2003 (L 207), που έχει την έδρα της στην ημεδαπή,
ιβ) τα υποκαταστήματα ή πρακτορεία που διατηρούν στην ημεδαπή οι αλλοδαπές εταιρείες με τη μορφή της ανωνύμης εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης και της ετερορρυθμής καταμετοχικής εταιρείας που έχουν την έδρα τους σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ),
ιγ) τα υποκαταστήματα ή πρακτορεία που διατηρούν στην ημεδαπή οι αλλοδαπές εταιρείες που έχουν έδρα σε τρίτη χώρα και έχουν νομική μνημόνωση με εκείνη των αλλοδαπών εταιρειών που αναφέρεται στην περ. ιβ),
ιδ) τα υποκαταστήματα ή πρακτορεία, με σωτών οποίων ενεργούν εμπορικές πράξεις στην ημεδαπή τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων που έχουν την κύρια εγκατάστασή στην έδρα τους στην αλλοδαπή και δεν εμπίπτουν στις περ. ιβ) και ιγ),
ιε) η κοινοπραξία του άρθρου 293 του ν. 4072/2012,
ιστ) οι ατομικές επιχειρήσεις με εγκατάσταση στην ημεδαπή και σκοπό το κέρδος που:
ιστα) διενεργούν εμπορικές πράξεις στο νόμιμο τουλάχιστον επάγγελμα
ιστβ) διαθέτουν αγαθά ή υπηρεσίες ή διαμεσολαβούν στη διάθεση αυτών με επιχειρηματικό κίνδυνο, με σω οργανωμένης υποδομής ή με σω εκμετάλλευσης της εργασίας τρίτων προσώπων.
Δεν εγγράφονται στο ΓΕΜΗ.:
- α) οι αστικές εταιρείες για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας δικηγόρων, συμβολαιογράφων και δικαστικών επιμελητών,
β) τα γραφεία ή υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών ή επιχειρήσεων που έχουν εγκατασταθεί στην Ελλάδα, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 27/1975 (Α' 77) και τον α.ν. 378/1968 (Α' 82),
γ) η Ναυτική Εταιρεία που συστήνεται κατά τον ν. 959/1979 (Α' 192) και η Ναυτιλιακή Εταιρεία Πλοίων Αναψυχής (Ν.Ε.Π.Α.) που συστήνεται κατά τον ν. 182/2003 (Α' 220),
δ) τα γραφεία αλλοδαπών εταιρειών που εγκαθίστανται στην Ελλάδα, σύμφωνα με τον α.ν. 89/1967 (Α' 132).

¹⁹⁶ Δεν έχουν υποχρέωση εγγραφής στο ΓΕΜΗ οι ελεύθεροι επαγγελματίες, με κωδικό αριθμό δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) που δεν αντιστοιχεί σε άσκηση εμπορικής δραστηριότητας, κατά τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 31615/17-04-2024 απόφαση του Υπουργού Αναπτυξίας, με θέμα «Καθορισμός των Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που δεν αντιστοιχούν σε άσκηση εμπορικής δραστηριότητας» (ΦΕΚ Β' 2292)».

¹⁹⁷ Βλ. παραγραφο 12 άρθρου 80 του ν. 4412/2016.

¹⁹⁸ Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 20 παρ. 5 του ν. 3669/2008: «Για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων χορηγείται σε κάθε εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ «ενημεροτήτα πτυχίου», η οποία, σε συνδυασμό με τη βεβαίωση εγγραφής που εκδίδεται από την υπηρεσία τηρήσης του Μ.Ε.ΕΠ, συνιστά «επίσημο κατάλογο αναγνωρισμένων εργοληπτών [...] και απαλλάσσει τις εργοληπτικές επιχειρήσεις από την υποχρέωση να καταθέτουν τα επίμερους δικαιολογητικά στους διαγωνισμούς». Επίσημαινεται ο τίτλος σύμφωνα με το άρθρο 22 (Τροποποιήσεις του Ν. 4412/2016) περ. 66 του ν. 4441/2016 (Α' 227) «α. Το πρώτο εδάφιο της περιπτώσεως 31 της παραγράφου 1 του άρθρου 377 αντικαθίσταται ως εξής: 31) του Ν. 3669/2008 (Α' 116), πλην των

αρθρων 80 ε ως 110, τα οποια παραμε νουν σε ισχυ με χρι την ε κδοση του προεδρικου διατα γατ του αρθρου 83, των παραγραφων 4 και 5 του αρθρου 20 και της παραγραφου 1 α του αρθρου 176».

¹⁹⁹ Στην περιπτωση ο μως που η Ενημερο τητα Πτυχιου δεν καλυ πτει τις εισφορε ς επικουρικη ς ασφα λισης, τα σχετικα δικαιολογητικα υποβα λλονται ξεχωριστα .

²⁰⁰ Μο νο στην περιπτωση που ε χει επιλεγει απο την αναθε τουσα αρχη ως λο γος αποκλεισμου .

²⁰¹ Βλ. παρα γραφο 12 αρθρου 80 του ν. 4412/2016.

²⁰² Βλ. αρθρο 93 του ν. 4412/2016.

²⁰³ Βλ. αρθρο 165 παρ. 3 του ν. 4412/2016.

²⁰⁴ Οι αναθε τουσε ς αρχε ς μπορου ν να προβλε πουν στα ε γγραφα της συ μβασης ο τι, κατο πιν αιτη ματος του υπεργολα βου και εφο στον η φυ ση της συ μβασης το επιτρε πει, η αναθε τουσα αρχη καταβα λλει απευθει ς στον υπεργολα βο την αμοιβη του για την εκτε λεση προμη θειας, υπηρεσι ς η ε ργου, δυνα μει συ μβασης υπεργολαβι ς με τον ανα δοχο Στην περιπτωση αυτη , στα ε γγραφα της συ μβασης καθορι ζονται τα ειδικο τερα με τρα η οι μηχανισμοι που επιτρε πουν στον κυ ριο ανα δοχο να εγει ρει αντιρρη σεις ως προς αδικαιο λο γητε ς πληρωμε ς, καθω ς και οι ρυθμι σεις που αφορου ν αυτο ν τον τρο πο πληρωμη ς. Στην περιπτωση αυτη δεν αι ρεται η ευθυ νη του κυ ριου αναδο χου. Συμπληρω νεται αναλο γως.

²⁰⁵ Βλ. αρθρο 58 του ν. 4412/2016

²⁰⁶ Βλ. αρθρο 176 του ν. 4412/2016. Στα ε γγραφα της συ μβασης, για ε ργα πρου πολογισμου ανω τερου των δε κα εκατομμυρι ων (10.000.000) ευρω , μπορει να γκριθει και να περιληφθει ρη τρα περι διαιτητικη ς επι λυσης κα θε διαφορα ς που προκυ πτει σχετικα με την εφαρμογη , την ερμηνει α η το κυ ρος της συ μβασης Σε ε ργα κατω τερου πρου πολογισμου , για τη συμπερι ληψη αντι στοιχη ς ρη τρα ς απαιτει ταιη συ μφωνη γνω μη τοιαρμο διου τεχνικου συμβουλι ου. Μπορει να τεθει στο σημει ο αυτο η στην ΕΣΥ. Στα συμβατικα τευ χη που ε χει περιληφθει ρη τρα περι διαιτητικη ς επι λυσης, δυ νεται να προβλε πεται στα διο συμβιβαστικη ς επι λυσης κα θε διαφορα ς, που προηγει ται της προσφυγη ς στη διαιτησια.

²⁰⁷ Στο παρο ν σημει ο της διακη ρυξης η στην ΕΣΥ μπορει να τεθει ρητα η προ βλεψη για τη συ σταση κατασκευαστικη ς κοινοπραξι ς, συ μφωνα με τα ειδικο τερα οριζο μενα στο αρθρο 165 παρ. 4 του ν. 4412/2016.